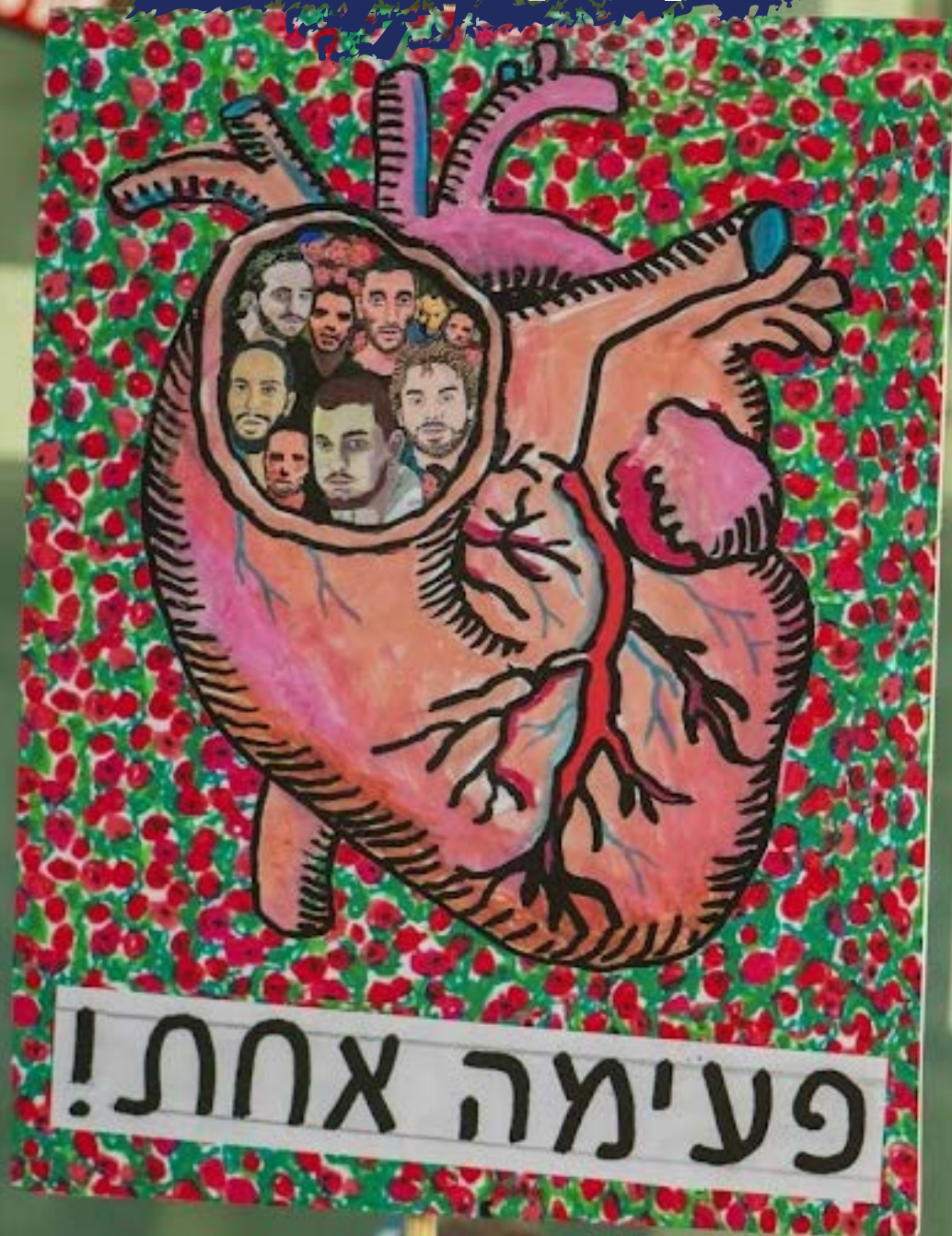

הפזמון לחלופה

חוברת מספר 13
יולי 2025

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

מטה המאבק - אקדמיה
יולי 2025

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

הקדמה

שוב יצאה הכנסת לפגרה. שוב נתקע המשא ומתן לשחרור החטופים. שוב ניסו למכור לנו אשליות של "רוחות חיוביות" שהיו לא יותר מעלה תאנה זמני לקראת נסיעתו של נתניהו לארה"ב. ולנו שוב נותר רק הרחוב. בשמש היוקדת, בזעם הרוחת, בעייפות המצטברת נותרנו עם קולנו. קולו של ציבור שמסרב להיכנע לשכחה, לדחינות, להפקרה.

חוברת זו, ה-13 במספר, היא עוד צעד במסע ההתעקשות האזרחי. התעקשות לזכור את החטופים שנותרו מאחור, 50 בני אדם, נשים, גברים, צעירים, חולים, ילדים. התעקשות להיאבק נגד המשך המלחמה בעזה מלחמה שכבר מזמן חדלה לשרת את ביטחוננו, וכפי שאמר יאיר גולן: "היא משרתת רק את הישרדות הקואליציה". התעקשות להיאבק על ערכים בסיסיים של מוסר, שוויון, צדק, ודמוקרטיה שהפכו בשנים האחרונות למטרות חיסול בידי ממשלה כוחנית ומשיחית.

קולות הנואמים והנואמים המובאים בחוברת הזו מהווים פסיפס נדיר של אומץ מוסרי. פרופ' דוד הראל מזכיר לנו כמה אבסורדי ואורוליאני הפך השיח הציבורי כשהפצצות על אוכלוסייה אזרחית מכונות "תמרון", כשהפסקת מלחמה מוצגת כ"מחיר", וכשאנחנו "מחכים שהחטופים יחזרו" במקום להחזיר אותם עכשיו. עו"ד רותם פרלמן-פרחי מזכירה לנו בכאב שאין דבר שיוכל למחוק את הפשעים שנעשו בשמנו "לעולם, לעולם לא נסלח ולא נשכח על פשע הפקרת החטופים", ומציגה את קמפיין השכחה והחנינה של נתניהו כחרפה לאומית, מוסרית והיסטורית.

אביבית ג'ון, תושבת בארי, מדברת בקול שקט וחותר על הסכנה שבאדישות, על הפער הבלתי נסבל שבין הדשאים הירוקים של הקיבוץ לבין הרעב שמעבר לגדר, ועל תחושת האסון הקרב שמתדפק על דלתותינו אם לא נזעק. "עזה מעולם לא הייתה איום קיומי על מדינת ישראל", היא אומרת, "אבל אנחנו, בעיוורון מוסרי ובהיבריס, עושים מעשים שלא יהיו הפיכים והם יתגלגלו עלינו".

ד"ר עינת מטצל מצביעה על נקודה כואבת לא פחות הקשר שבין הרס המדינה לבין הרס הערכים עליהם היא נבנתה. "החיים חשובים לי יותר מהכול", היא אומרת, ומזכירה שחיים אינם רק ביטחון פיזי אלא גם שוויון בנטל, כבוד האדם, חינוך, מחקר, אמנות. ההפקרות של הממשלה הזו כלפי החטופים, כלפי החיילים, כלפי הערכים הבסיסיים אינה טעות. היא מדיניות. והיא סכנה קיומית.

פרופ' ליאת קרן, חוקרת סרטן וממכון ויצמן, איבדה את המעבדה שלה בטיל איראני אך לא את אמונתה במדע, בערכים, וביכולת לתקן. "המדע הוא נכס אסטרטגי של מדינת ישראל, והוא אינו יכול להתקיים בלי פלורליזם, דמוקרטיה וחשיבה חופשית", היא אומרת ומזכירה לכולנו שהמלחמה על הדמוקרטיה היא גם מלחמה על קיומנו כאן, כעם וכמדינה.

ולסיום, אי אפשר שלא להזכיר את דבריו של פרופ' איתי אטר, שקרא לכולנו לא להרפות: "אני יודע זה קשה, מתיש, מעייף. אבל בזכות ההתמדה והנחישות ננצח. נפליג את המדינה הזו למסע של תיקון, איחוי וריפוי".

החוברת הזו היא מסמך של תקווה זעם. של דמעה זעקה. של אחריות אזרחית עיקשת מול שלטון חסר אחריות. כל עוד הרחובות מלאים, כל עוד יש מי שנושאים את קולם עוד לא אבדה דרכנו.

בלי דחוקרטיה אין אקדמיה

תוכן העניינים

50	פרופ' יניב רחנאי	3	הקדמה
52	ד"ר מאזן אבו סיאם	5	חוברות קודמות
54	פרופ' ניצה בן־דב	6	פרופ' איתי אטר
56	סרן במיל' רון פיינר	8	יאיר גולן
58	פרופ' אורן גזל אייל	12	פרופ' דוד הראל
62	ד"ר מיטל פינטו	16	עו"ד רותם פרלמן-פרחי
64	ח"כ אלון שוסטר	18	ד"ר עינת מטצל
66	פרופ' רוני שנק	20	פרופ' ליאת קרן
68	ד"ר ניצה היימן נוימן	24	אביבית ג'ון
72	פרופ' אורן יפתחאל	26	ד"ר תניא ציון וולדקס
76	דב חנין	32	פרופ' רוני גבע
78	עופר שור	34	עו"ד רותם פרלמן-פרחי
80	איציק לוי	36	עופר שלח
82	גדיר האני	38	ח"כ איימן עודה
84	רולא דאוד	40	קובי ריכטר
88	פרופ' מיכל בר-אשר סיגל	42	חן אריאלי
90	ד"ר לולי שטרן	44	ד"ר ניר ברק
91	תודות	48	ערן ליטמן

זוהי חוברת אינטראקטיבית. לחיצה בתוכן העניינים תוביל לעמוד המתאים.
ניתן לחזור אל עמוד התוכן מכל דף על ידי לחיצה על הבית הקטן עם מספר העמוד.

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

חוברות קודמות

יצאנו לרחובות #4

יצאנו לרחובות #3

יצאנו לרחובות #2

Speak Out #1

יצאנו לרחובות #1

חזרנו לרחובות #5

חזרנו לרחובות #4

חזרנו לרחובות #3

חזרנו לרחובות #2

חזרנו לרחובות #1

חזרנו לרחובות #9

חזרנו לרחובות #8

חזרנו לרחובות #7

Speak Out #2

חזרנו לרחובות #6

יתקבלו בברכה חומרים חדשים
לחוברות הבאות, נאומים, דעות,
שירים, ציורים ותצלומים.

דואל למשלוח:

matehaacademia@gmail.com

תודה,

צוות העורכים

אלון קורנגרין, רונית ספר-כהן

חזרנו לרחובות #12

חזרנו לרחובות #11

חזרנו לרחובות #10

הרצליה

28 יוני 2025

פרופ' איתי אטר | אוניברסיטת תל אביב

ערב טוב הרצליה!

בשנה הקרובה, לפי ההערכות, תתקיימנה בחירות בישראל. הבחירות הללו יקבעו את עתיד המדינה. האם נפעל לתיקון ואיחוי במטרה ליצור מחדש מדינה יהודית-דמוקרטית, ליברלית, שוויונית, מקדשת חיים, סולידרית או שמא ישראל תמשיך להידרדר לעבר משטר תיאוקרטי נוסח איראן, מהסוג שכבר הביא על העם שלנו פעמיים חורבן לאורך ההיסטוריה?

האם תקום (שוב) ממשלה שמקדשת בורות, השתמטות, רדידות, וגזענות, או שמא ההשכלה, כבוד האדם, המקצועיות, והשאיפה לשלום ובטחון, ישובו להיות הדגלים המרכזיים של ישראל?

בחירות אולי נשמעות לחלקנו כמו עתיד רחוק ומעורפל, אבל כבר ביום שלישי הקרוב, יערך בבית המשפט העליון דיון בעל השלכות דרמטיות על הדמוקרטיה, ועל היכולת לקיים בחירות הוגנות.

על הפרק – ניסיון של ראש הממשלה לכפות את מינוי דוד זיני לראש השב"כ הבא.

בהחלטתם, השופטים ידרשו לקבוע:

- האם הקריטריון המרכזי לבחירת ראש השב"כ הוא נאמנות אישית לראש הממשלה או שיש לדרוש מינוי ממלכתי?
 - האם נתניהו ימנה את החוקרים בפרשת קטארגייט, שבה יועציו הקרובים ביותר נחקרים בקבלת סכומי עתק מקטאר?
 - האם ראש השב"כ שייבחר יהיה כזה המתנגד לעסקאות חטופים ומעדיף מלחמת נצח?
- בפרשת ההדחה של ראש השב"כ היוצא, רונן בר, בית המשפט העליון כבר קבע שנתניהו מצוי בניגוד עניינים, ושעצם מעורבותו בהליך המינוי פוסלת את מי שהוא מבקש למנות.
- בעקבות פסק הדין בעניין רונן בר, היועצת המשפטית לממשלה פרסמה חוות דעת שבה קבעה שהמינוי של ראש השב"כ הבא ייעשה באמצעות אחד משרי הממשלה, בלא מעורבות נתניהו, ובליוי משפטי שיבטיח שלא יהיה זה תהליך למראית עין.
- הדיון בבית המשפט ביום שלישי הקרוב עוסק בחוות הדעת של היועצת המשפטית.
- מן הצד האחד, עתירה לפיה חוות הדעת של היועצת פסולה, ודרישה לאפשר לראש הממשלה למנות את דוד זיני לראש השב"כ

מן הצד השני, עתירה שהגשנו אנחנו, מאבק האקדמיה, יחד עם ראשי שב"כ, מוסד, רמטכ"לים לשעבר, ונציגי משפחות חטופים. בעתירה אנחנו טוענים שאין די בהצעת היועצת המשפטית, ושאסור להניח שיש שר בממשלת הזדון שיהיה מסוגל לאמץ שיקול דעת עצמאי החורג מהאינטרסים האישיים של נתניהו.

לכן, אין די במנגנון שהציעה היועצת ויש להקים ועדת איתור מקצועית ולא פוליטית שתביא מועמדים ראויים לאישור הממשלה. כך בדיוק קבע בית המשפט העליון לאחרונה בפרשת נציב שירות המדינה, זהו מנגנון שיש לאמצו גם לעניין מינוי ראש השב"כ.

שופטי בית המשפט - זוהי שעתכם זהו תפקידכם להבין את אשר על הכף. אנו פונים אליכם - שופטי בג"ץ. זהו רגע היסטורי - הישירו מבט. עמדו איתנו והבטיחו שישראל תישאר דמוקרטית. דמוקרטיה.

לסיום, אני מבקש לפנות אליכם, לוחמות ולוחמי הדמוקרטיה יקרים -

כבר שנתיים וחצי. שבת אחרי שבת, הפגנה אחרי הפגנה. אני יודע, תאמינו לי - זה קשה להתנגד. זה מעייף ומתיש, ולעיתים קשה לראות את הטעם. אבל, גם אין לי ספק שהנחישות זו הדרך הנכונה, ההתמדה חשובה.

בזכות הנחישות, ההתמדה, המאבק והאמונה, אנחנו ננצח. נפיל את ממשלת הרשע, ונמשיך במסע של תיקון, איחוי וריפוי. זה לא יהיה קל בכלל, זה אפילו מורכב וקשה. אבל, בכוחות משותפים, בדבקות ובמסירות, נעשה זאת.

תודה רבה!

חיפה

28 יוני 2025

יאר גולן | יו"ר הדמוקרטים

חברות וחברים,

את המלחמה בעזה חייבים לסיים. עכשיו.

צריך להחזיר את כל החטופים הביתה. עכשיו.

צריך להחזיר את הלוחמים וחיילי המילואים הביתה. עכשיו.

וצריך להתחיל לבנות את ישראל מחדש. עכשיו.

חלפו 21 חודשים מאז מלחמת ה-7 באוקטובר, והיא עוד לא הסתיימה. את המלחמה עם איראן סיימנו ב-12 יום.

אסור לנו להסכים עוד להקרבת הבנים בעזה. אסור לנו להסכים להפקרת החטופים. ובטח שלא לעוד ועוד לחימה צבאית ללא יעד מדיני. המלחמה בעזה כבר מזמן איננה משרתת את ביטחוננו, היא משרתת רק את הישרדות הקואליציה.

ואנחנו כאן כדי לומר: לא עוד.

החטופים אינם כלי מיקוח. הם אחינו ואחיותנו. הלוחמות והלוחמים בעזה הם בנינו ובנותינו. ומי שלא שם את החזרתם בראש סדר העדיפויות - הוא לא ציוני ולא ראוי למנהיגות.

חברות וחברים, אחיי ואחיותיי,

אני רוצה שיהיה ברור לכל עם ישראל: את המלחמה עם איראן סיימנו עם הישגים אדירים רק בגלל שאנחנו דמוקרטיה. אני אומר זאת שוב: *ההישגים האדירים שלנו באיראן הם של ישראל הדמוקרטית והחופשית*. בזכות הטייסים. בזכות הטכנולוגיה. בזכות החדשנות. בזכות הסייבר. המוסד. הקצינים והלוחמים והלוחמות. בזכות קהילת מודיעין מבריקה.

כל זה קורה, ויכול לקרות, רק בישראל שהיא ציונית, חופשית ודמוקרטית. רק מדינה חופשית עם עמוד שדרה דמוקרטי, ערכי, מוסרי מפלדה מחושלת - היא מדינה חזקה ומנצחת. רק מדינה שמאמינה באזרחיה והאזרחים שלה מאמינים בה ומוכנים להקריב חייהם למענה - היא מדינה חזקה ובטוחה.

טייסים לא טסים בשביל שלטון כוחני. הם טסים בשביל מולדת. לוחמים לא מסתערים בשם פוליטיקאים מושחתים, הם נלחמים בשם ערכים, למען הבית, למען העתיד. בשביל הדמוקרטיה. אזרחים לא מגלים ערבות הדדית, אלא במדינה שבה יש חופש, אחריות, שוויון ואמונה משותפת בדרך.

חברות וחברים,

לכן היום, אחרי המלחמה באיראן, צריך להיות ברור לכל אזרח בישראל שההפיכה המשפטית היא פגיעה בביטחון ישראל. והממשלה הזו, גם היום, גם עכשיו, עדיין ממשיכה בניסיונות הבזויים שלה להפוך אותנו ממדינה דמוקרטית חופשית למדינה קנאית וחשוכה. ממדינה חזקה ובטוחה, למדינה כושלת וחלשה.

ואנחנו כאן כדי לומר להם - לא.

ישראל קמה כמדינה דמוקרטית. אנחנו אזרחים דמוקרטים. ואנחנו נילחם בעוצמה אדירה על הנשמה הדמוקרטית שלנו.

אני רוצה לומר מילה גם על הקשר בין כוח צבאי להכרעה מדינית: ישראל הוכיחה את כוחה במערכה מול איראן. אבל במקום להפוך את ההישגים האלה להסכם מדיני שיבטיח את ביטחון ישראל לדור שלם - קיבלנו "הפסקת אש". לא הסכם ארוך טווח, אלא הפסקת אש. כלומר: אין פיקוח. אין בלימה של תוכנית הגרעין. אין הסכם שיהפוך את ההישגים המרשימים להכרעה מדינית שתבטיח ביטחון ארוך טווח.

נתניהו לא הכריע מדינית כי הוא לא יודע לעשות את זה - הוא יודע לשרוד ולמשוך זמן, אבל לא לייצר עתיד. לממשלה הזו אין תכנית. אין אופק מדיני. אין פתרון.

זה ההבדל בינינו לבינו. אנחנו יודעים להכות בעוצמה צבאית אדירה כשצריך, אבל אחר כך להביא הכרעה מדינית. אנחנו יודעים שכוח צבאי הוא רק שלב בדרך להשגת הסכם מדיני ארוך טווח.

חברות וחברים, אחיי ואחיותיי,

הציבור הישראלי נותן הכול. אתם נותנים הכל. ואתם ראויים ליותר מממשלה שבורחת ברגעי מחדל ומופיעה רק לצילום ניצחון. אזרחי ישראל ראויים למנהיגות אמיצה, אחראית, ציונית, דמוקרטית. מנהיגות שלא מפחדת לומר את האמת גם כשקשה. שלא מוכרת שקרים ואשליות אלא בונה עתיד ומבטיחה ביטחון.

ישראל דמוקרטית, חזקה ובטוחה - זו המשימה שלנו. זו האחריות שלנו. זו המלחמה שלנו מכאן היום. ואנחנו ננצח כי אנחנו דמוקרטים!"

אחיי ואחיותיי,

631 ימים.

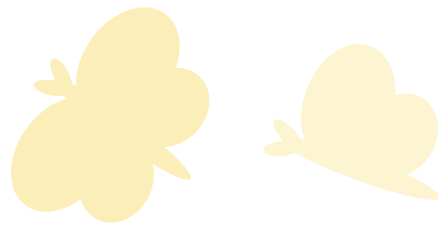
631 ימים שהחטופים שלנו נטושים ומופקרים.

631 ימים שממשלת ישראל הפקירה את בניה.

לא בגלל שאין ברירה אלא בגלל שיש שיקול פוליטי. אבל האמת היא שהסיפור לא התחיל באוקטובר. הוא נבנה במשך שנים, במו ידיו של נתניהו. נתניהו יצר את האיומים על המדינה וצה"ל השב"כ והמוסד חילצו אותנו. נתניהו בנה את כוחו של החמאס במימון של במזומן של מאות מיליוני דולרים. נתניהו בנה את כוחו של חיזבאללה בהתעלמות ואובדן כושר ההרתעה. נתניהו לא הצליח למנוע מאירן להיות סף גרעינית ובפועל תרם לכך

צה"ל השב"כ והמוסד שכשלו ב 7 לאוקטובר ידעו להתגבר על המציאות שנתניהו יצר ולהציל אותנו מהכישלונות המדהדים שלו.

ביבי נכשל בניהול הסכסוך עם הפלסטינים וברח הוא ברח, ברח מאחריות בורח מניר עוז בורח מחללי צה"ל. השבוע כשהמדינה כולה באבל וידוע כי התרחש אסון בעזה. והוא כבר ידע שנפלו שבעה חיילים בעזה. הוא לא דחה את ההצהרה המוקלטת שלו. הצהרה ריקה, ספוגה בהיבריס, בלי אנושיות, בלי כבוד.

מי שידוע על נפילת חיילים, ובוחר לעלות להצגה עצמית הוא לא מנהיג. ומי שמתעלם מהמוות כדי להיאחז בכיסאו הוא לא בן אדם. אבל זה לא נגמר שם.

היום ברור: יום אחרי נפילת שבעה חיילים בעזה נתניהו מעלה קמפיין חנינה מהמשפט ביטול המשפט של נתניהו הוא מטרת המלחמה. הישרדותו המשפטית היא תכנית הקרב האמתית לצורך כך הוקרבו אלפי החיילים החטופים ואנחנו עוד מעט שנתיים במלחמה.

ואז מגיע טראמפ, ומכריז: "נציל את נתניהו ממדינת ישראל." עכשיו זה ברור נתניהו מוותר לטראמפ על הקרדיט להפסקת אש בעזה, כדי לקבל פרס נובל לשלום וטראמפ יפעיל לחץ להשיג את מטרת המלחמה של נתניהו ביטול המשפט.

רבותיי, כשהשלטון מערב שלטון זר הריבונות נמסרת, כשהחטופים נשכחים, אנחנו כבר לא מדינה חופשית. אני אומר לכם זו לא רק שורת כישלונות. זה כישלון מוסרי מהדהד זו שואת ערכינו כעם וכמדינה. כי כשמדינת היהודים מפקירה את חיי בניה ובנותיה בידי האויב היא לא רק נכנעת לאויב. היא בוגדת בעצמה, בתורת ישראל, ובמה שהבטיחה לדורותיה. כבר לפני שנה ושמונה חודשים קראנו לבחירות. אמרו לנו: "עכשיו לא הזמן, יש חטופים, צריך להתמקד בהחזרתם." נשארנו בלי החטופים, נשארנו עם המלחמה, ונשארנו עם שלטון שמפקיר גם את החיים וגם את הערכים. זו רמיסת ערך החיים. בלי קדושת החיים

אין שוויון.

אין חירות.

אין מדינה.

יש רק שלטון של כוח, כסף וכבוד.

אני כאן כדי לומר בקול ברור: חברים לא זה לא הסוף יש תקווה לא כל עוד אנחנו כאן כל עוד יש מי שמסרב לשתוק הפסיקו את המלחמה והחזירו את החטופים עכשיו זו לא טובה, זו חובה. זה ציווי מוסרי. אם לא נילחם עליהם שום ערך אחר לא יעמוד. אני קורא לבחירות עכשיו. לא כי זה נוח, אלא כי זו חובת השעה. חיי החטופים חשובים יותר מחיי הממשלה. אני קורא לראשי המשק: השביתו את המדינה. אל תשתפו פעולה עם תרבות המוות. הצטרפו לשוחרי החיים. כי העת הזו היא רגע הכרעה. בין פחד לתקווה, בין מוות לחיים. ביום שלישי הקרוב נציין יום הולדת שני בשבי לאיציק איציק מת בשבי הוא לא חזר מהשבי אין לנו תאריך פטירה ולכן יום הולדתו יהיה יום הפקרתו למוות אני מזמין את נתניהו להרים כוסית בניר עוז ולהסביר לעם מדוע הוא הפקיר את איציק אלגרט תושב ניר עוז למוות בעזה יחד נציל את ישראל מנתניהו

צילום: רן דמבו | חיפה

צילום: אילת מרקוביץ | חיפה

חיפה

28 יוני 2025

פרופ' דוד הראל | מכון ויצמן למדע ונשיא האקדמיה הישראלית למדעים

נאום על שלוש מלים

לפני שאתחיל, אני חייב לומר משהו על איימן עודה, מהבנים הנפלאים ביותר שהעיר הנהדרת שלכם הוציאה מתוכה. חבר כנסת למופת (ואגב, המצוין מבין יושבי ראש וועדת המדע של הכנסת שאני מכיר), איש ערכי, חכם, חרוץ, רחב אופקים, וחבר כמו שחברים היו פעם. אך בעיקר איימן הוא אוהב ורודף שלום ודו-קיום, על אף ההתנפלויות, ה"עליהום", השקרים, ההסתה והלכלוך, מהם הוא סובל תדיר.

אני מפציר בכולכם להגיע לרחבה לפני הכנסת, ביום שני הקרוב ב-10 בבוקר, כדי להפגין במאסה נגד הניסיון המביש להדיח אותו.

הוצאתו של איימן עודה אל מחוץ לחוק עכשיו, יביא לשם בסופו של דבר את כולנו.

את הנאום הזה הכנתי למוצאי שבת של ה-14 ביוני – לפני שבועיים. רצה הגורל, או רצה מנהיגנו, וההפגנה התבטלה לטובת מלחמה חדשה מול איראן.

לכול אחת ואחד מאתנו דעה אישית על המהלך הזה, על הסיבות לפצוח בו, על מטרותיו ועל ההיתכנות שבהשגתן, וכמובן על תוצאותיו. האם ישראל יותר בטוחה היום? האם סר איום הגרעין האיראני מעלינו? אני מאמין שלא, אבל אתם יודעים... לאלוהים פתרונים.

מה שכן, חזרתי אתמול לנאום המוכן מאז, וראה זה פלא: לא היה צריך לשנות בו כמעט כלום. מלה או שתיים פה, משפט חדש שם, זה! הנה:

לא אדבר הערב, לא על השחיתות, לא על הכסף הקטארי, לא על שוד הקופה הציבורית, לא על השוויון בנטל, לא על ההתעמרות במדע ובחינוך, לא על השיסוי, ההסתה, הרוע והזחיחות, לא על אלימות המתנחלים המשתוללת בשטחים, וגם לא על החרבת המדינה וקריעת החברה הישראלית מבפנים.

אני רוצה לדבר בסך הכל על שלוש מלים, כאלה שאנו שומעים יום יום, אך השימוש שעושים בהן הופך אבסורדי לחלוטין.

המלה הראשונה היא **"לתמרן"**, שיכולה לבוא מתמרון או מתמרון. האחד הוא תרגיל צבאי רב משתתפים, והשני הוא תנועת כוחות, במטרה להשיג יתרון או לשפר עמדות.

יצא לי להבין טיפ-טיפה בתמרונים, מאז שרתי לפני עידן ועידנים כקצין ביחידת חי"ר מוצנחת.

איפה, איפה התמרונים של אז, חברות וחברים, ואיפה התמרונים של היום בעזה??

כלי טיס שמחריבים שכונות שלמות "מתמרנים"? פגזים שהורגים מאות בני אדם הם חלק מ"תרגיל צבאי", או שאולי הם מביאים ל"שיפור עמדות"? האם בניינים ממולכדים שקורסים והורגים חיילים "משיגים לנו יתרון"? אה, אולי נגמש שנשרפים בו חיים שבעה לוחמים "משפרת עמדות". כן, אולי זה....

אך האמת היא שהלב נקרע, הזעם גואה, והראש אינו מסוגל להבין. אנחנו "מתמרנים" בעזה, וכולם מתים – החטופים מתים, אט אט, ובייסורים נוראיים; וגם החיילים שלנו מתים ונפצעים, במספרים הולכים וגדלים, וללא כל טעם.

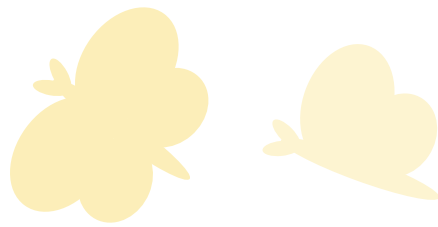
ואי אפשר להתעלם מכך שכתוצאה מה"תמרונים" העדינים, המחושבים והכירורגיים שלנו נהרגים גם עשרות אלפי עזתים. אתמול דווח שיתכן והמספרים מגיעים לכדי 100,000!! נכון, יש ביניהם גם הרבה מחבלי חמאס, אך בעיקר אזרחים: נשים, גברים, זקנים, וטף. הרבה טף. כ-17,000 טף עד כה!

צילום: מירי פורת | חיפה

צילום: אילת מרקוביץ | חיפה

זה מביא אותנו למלה השנייה, "**מחיר**".

צה"ל נמצא בעזה תיכף 21 חודשים, כאשר כבר לפני שנה וחצי אפשר היה להחזיר את כל החטופים "במחיר סיום המלחמה" – ביטוי שמשתמשים בו גם מי שתומכים בהפסקת המלחמה.

על איזה "מחיר" מדובר, ריבונו של עולם? נוצרים את הנשק, מסיימים את המלחמה הארוכה ביותר בתולדותינו, מפסיקים הרג והרעבה מאסיביים, מקבלים לידנו את החטופים החיים והמתים, ומחזירים לעם חבוט ומרוט את השקט, את השפיות היחסית, ואת המילואימניקים! איזה מחיר יש פה, לעזאזל?!?

- כמה חטופים מתו בשבי, חברות וחברים?
- כמה חטופים חיים חילצנו וכמה הוחזרו בעסקאות?
- וכמובן, כמה חיילים נהרגו ב"תמרון"?

רוצים תזכורת? הנה: מתחילת החודש חילצנו גופות של שבעה ישראלים חטופים אבל נהרגו תשעה עשר חיילים. מאזן האימה....

והשאלה החשובה מכל: האם יש אפילו חטוף אחד שהוחזר לנו על ידי חמאס כתוצאה ישירה מה"תמרון"?

אז מהו ה"מחיר" המפחיד כל כך שמופיע בביטוי "מחיר סיום המלחמה", מחיר שמדינת ישראל, ההולכת והופכת מוחרמת, מבודדת, מצורעת ושנואה, לא מוכנה "לשלם"?

והיכן, לכל הרוחות, מתחבאים בתוך כל זה המוסר שלנו, הערכיות, והמחויבות לאזרחים שהופקרו על ידי הממשלה לגורלם האיום, וכן... גם מחויבותנו לשני מיליון תושבי עזה, על מאה אלף הרוגיהם?

עכשיו כשהמערכה מול איראן הסתיימה – או לפחות נמצאת בפאזה – אולי הגיע הזמן למצוא שם מתאים למלחמה בעזה. כן כן, זאת שעדיין אתנו, במלוא עוצמתה האווילית. לא חרבות ברזל, לא מרכבות גדעון, לא רוג'וקות גולדקנופף, לא כפכפי הנוחבא, לא אריות, לא לביאות ולא נעליים.

אני מציע "מלחמת שלום קואליציית הרשע" – או הרוע, מה שתרצו – שם שמשקף נאמנה את המוטיבציה של מי שהביאו אותה עלינו. שימו לב שראשי התיבות של "שלום קואליציית הרשע" (או הרוע) הם "שָׁקֶר", כך שזו בעצם "מלחמת השקר". אך אולי בעצם "מלחמת השקר הגס", שהרי "גס" הם ראשי התיבות של "גירוש וסיפוח" – התוכנית המוצהרת עבור עזה של החברים הקיצוניים ביותר באותה קואליציה.

והנה הגענו אל מלה השלישית והאחרונה להיום: **"יחזרו"**:

נמאס ומרתיח לשמוע אנשים – גם פוליטיקאים – ש"מתפללים" או "מקווים" שהחטופים יחזרו. החטופים אינם בטיול שנתי! הם לא יחזרו מעצמם. צריך להחזיר אותם, במעשה אקטיבי ואמיץ.

אין מצב להחזיר את כל החטופים הנוותרים במבצעים מורכבים ומסוכנים, שייקחו עוד שנתיים, תוך עוד הרבה, הרבה "הותר לפרסום" קשים מנשוא. הדרך היחידה להחזיר את החטופים הנוותרים – כולם – היא לסיים את המלחמה האיומה הזאת.

עכשיו!

צריך להפסיק עם הסרבנות הסדרתית, ולהיכנס לדיון רציני ופתוח על הפסקת המלחמה, יציאה מעזה, העברת האחריות שם לגופים מתאימים, ותחילתו של תהליך נורמליזציה אזורי. כי מה שקורה בעזה אינו מתקבל על דעתו של אף אדם שפוי. אין ליפול לתוך האופוריה שמנסים להלעיט אותנו בה אחרי סאגת איראן! נשארנו עם מלחמה איומה בעזה, ועם 49 מיקירינו שנמקים להם שם.

די!!!

על כולנו, כל מי שזועמים, זועקים ומפגינים, להגביר את הקצב ואת העוצמה, ולשלב זעם, זעקה והפגנה במרי אזרחי רחב, בלתי אלים, אך ממוקד ונחוש.

ואם נחזור לשלוש המלים שלנו:

יש להפסיק מיד **"לתמרן"**;

יש **"להחזיר"** מיד את כל החטופים;

ו**"המחיר"** של כל זה יהיה בהחלפת ממלכת הרשע בהנהגה שתביא ריפוי, שיקום ובנייה.

זה יקרה! זה חייב לקרות. אין תסריט אחר. ועכשיו הוא הזמן!

תודה רבה.

חיפה

28 יוני 2025

עו"ד רותם פרלמן-פרחי | מחאת העם חיפה ומנכ"ל "חופשי בארצנו"

נתן אשל, מקורבו של נתניהו, חושב שעד הבחירות "כולם ישכחו מאסון ה-7 באוקטובר". אין ספק שנתניהו נמצא בקמפיין מחיקה ושיכחה, החל מצביעת המיגונית בדרום לפני למעלה משנה ועד פתיחת המערכה מול איראן, אף אם היתה מוצדקת צבאית, זכתה לקונצנזוס בקהילה הביטחונית והביאה להישגים מסוימים. לכן גם הגיעה השבוע העזרה מידידו טראמפ בצורת ביטול משפטו הפלילי, כי מה זה כבר העקרון הפעוט הזה של "כולם שווים בפני החוק" ו"מבחן בוזגלו", כאשר מדובר במלך המשיח של כת עובדי האלילים, נתניהו?!

אין לנתניהו ומלחכי פנכתו העלובים והמושחתים שום טריק בשרוול שיגרום לנו לשכוח את שירי, אריאל וכפיר ביבס שנחטפו חיים בשבעה באוקטובר ויכלו לחזור בחיים בעסקה מיידית. המראה של שירי המבועתת אוחזת בידיה פעוט ותינוק ג'ינג'יים ירדוף את כולנו עד יומנו האחרון.

אין שום שפן שמשיח השקר יכול לשלוף מכובעו שיגרום לנו לשכוח שביום אחד, היום הארוך ביותר בתולדותינו, נרצחו בשטחי מדינת ישראל כמעט 1200 אזרחים, מתוכם כ-400 צעירים שרק רצו לרקוד, משפחות שלמות נטבחו בבתיהם, ילדים קטנים נרצחו, 358 חיילים נפלו בקרבות, 251 אנשים נחטפו – כ-40 מהם נהרגו או נרצחו בעזה, וראש ממשלת "החמאס הוא נכס" טרם מצא זמן לבקר בניר עת.

גם הזכרון הקצר יותר שלנו אינו נפגם – במלחמת "12 הימים עלאק" נהרגו 29 אזרחים – חלקם בעת ששהו במרחבים מוגנים, כולל ילדה בת 7 ומשפחתה שהגיעו מאוקראינה לטיפולים רפואיים. 19 חיילים נהרגו בעזה מתחילת החודש – מספר השווה לחטופים החיים המוחזקים בעזה. לשם ההשוואה, בשנה האחרונה של צה"ל בלבנון, נהרגו 12 חיילים. היו ימים שהציבור הישראלי לא היה מסוגל להכיל מוות של חייל אחד בחודש והמדינה כולה רעדה ונסחפה אחר תנועת ארבע אימהות כדי לצאת מלבנון. היום, המוות אורב בכל פינה, והציבור עייף ושחוק מכדי לזעוק כנגד מוות מיותר של שבעה חיילים בתקרית אחת בעזה ושמונה חיילים בתקרית אחרת, וכל זאת בעוד נתניהו וסריסו מכשירים השתלטות של מגזר שלם וממשיכים להעביר לרבניו ולישיבותיו מאות מילוני שקלים, בעוד חיילינו מתניידים בעזה בנגמ"שים בני 50.

אין דבר שיכול לגרום לנו לשכוח את גבורת התצפיתניות במוצב נחל עת, את גבורתו של עוז דוידאן, את גבורתו של ענר שפירא, את הפקרתו של חברו הטוב הירש גולדברג פולין ז"ל, את אצילותם מעוררת ההשראה של הוריו, ג'ון ורייצ'ל, את מנהיגותה של עינב צנגאוקר, שגם ברגעים אלה, בנה, מתן מופקר, מורעב ומעונה בעזה, כבר 631 ימים על ידי מממן החמאס, נתניהו, ואת עליבות סריסו ותומכיו שגם השבוע קיללו את נעמי שאנן ז"ל שנהרגה באר שבע מפגיעת טיל רק משום שהפגינה בקביעות למען שחרור החטופים.

לעולם לעולם לעולם לא נסלח ולא נשכח על פשע הפקרת החטופים, אין ולא תהיה חרפה גדולה מכך, בושה, כתם מוסרי, פצע עמוק ומדמם שרק יתחיל להירפא עם השבת כולם. ולכולנו ברור כבר מזמן שחיים פרי ז"ל צדק, ושנתניהו יחזיר את החטופים רק כאשר הוא יחשוב שזה יועיל לו, אולי לפני בחירות, ואולי רק בארונות.

לא נשכח ולא נסלח על עשרות שנות פילוג, שיסוי והסתה שהחלו כבר בשנת 95, הביאו אותו לכסאו בשנת 96 ומאז מאיימות לפרק אותנו לישראל ויהודה. לא נשכח את "השמאלנים שכחו להיות

יהודים", "פרס יחלק את ירושלים", "הערבים נוהרים לקלפי בהמוניהם", "שמאלנים בוגדים", לא נשכח את רבין בכאפיה, את חבל התליה וארון הקבורה, עשרות פרשיות השחיתות, אסון מירון, אסון הכרמל, אסון מנהרות הכותל, פירוק השירות הציבורי, ההתקפות הבלתי פוסקות על מערכת המשפט, ההשתלטות על התקשורת, פרשת הצוללות וכלי השייט, הורדת דירוג האשראי, יוקר המחיה, הפקרת העורף, הצפון והדרום, הבידוד הבינ"ל, האנטישמיות הגואה, האלימות, הפשע המאורגן, אובדן המידות והמוסר, היחלשות הדמוקרטיה וקריסת המשטרה.

וזכור היטב, בבואנו לקלפי, במהרה בימינו אמן, כי הטירוף המוחלט בו מצויה ישראל בשנים האחרונות, החל מתקופת הקורונה והסגרים הבלתי מידתיים, עבור בהפיכה המשטרית, השבעה באוקטובר, מלחמת הנצח בעזה, קטארגייט, המערכה עם איראן והפקרת החטופים, וכלה בקמפיין הנוכחי לחנינה – כל כולם מקורם בשוחד, מרמה והפרת אמונים – תיקי 1000, 2000 ו-4000 שבעטיים איש אחד, מושחת עד העצם, שגם מקיאוולי לא הצליח לדמינו, חטף מדינה שלמה ומסרב לשחררה מלפיתת החנק שלו. איש אחד בורח ממשפט וכל האמצעים כשרים, לרבות אלפי קורבנות.

השבעה באוקטובר הוא אות הקיין של נתניהו, זו תהיה מורשתו היחידה - לא שום הישג, מדומיין או אמיתי, על איראן, ובטח שלא על חמאס. אנחנו לא נאפשר לו לחמוק מהדין – לא תהיה חנינה, ולא עסקת טיעון, משפטו הפלילי על אף שהוא הארוך ביותר בישראל ימוצה עד תום, משפטי ניר עוז יתקיימו, ועדת חקירה קום תקום, החטופים יוחזרו, ננקה את השירות הציבורי, נשקם את הכלכלה והחברה, נחזק את מערכת המשפט, נבצר את הדמוקרטיה הישראלית, נבנה מחדש את ישראל הליברלית.

לשם כך, אנחנו זקוקים לכולכם ברחובות, בצמתי קבלת ההחלטות, במפלגות, בארגוני החברה האזרחית, במערכת ההוראה ובועדי ההורים. אני יודעת שרבים מכם עייפים, אני יודעת שרבים עוזבים (רק בחודש האחרון נודע לי על 3 חברים שעוזבים עם משפחותיהם) ואני מאוד מבינה ואין בי כעס על כך, אלא רק בקשה אחת – חזרו לארץ בכדי להצביע בבחירות.

את הבחירות הקרובות, תהיינה מתי שתהיינה, ואין ספק שיהיו איומים וניסיונות רבים לסכלן (ראינו כבר השבוע עם הניסיון הנואל להדיח את חה"כ איימן עודה) אנחנו מוכרחים לנצח. כל אופציה אחרת היא לא פחות מאסון.

כל הסקרים האחרונים, גם אלו שנעשו לאחר סיום המערכה עם איראן ממשיכים להצביע על חולשת הקואליציה, נתניהו מתחזק על חשבון בן גביר, אך בין הגושים אין תזוזה משמעותית. זהו נתון מעודד, אך אסור לנו להיות שאננים – ארגון הפשע המתקרא הליכוד, יעשה כל שביכולתו, כולל הכל, כדי להישאר בשלטון. עלינו להיות ערוכים לכך זה דורש את כולכם – ברחובות, בקלפיות, במפלגות הגוש הליברלי, בתרומות, בכל צומת של השפעה. יש לנו עוד דרך ארוכה ובסופה ננצח.

צומת נהלל

5 יולי 2025

ד"ר עינת מטצל | אוניברסיטת בר אילן

בתקופת המלחמה לעיתים צץ לי רגש של לבד, רגש של אי שקט ורצון לפעול. כשאני שרה עם אמא, ספציפית את השיר הזה, אני מרגישה פחות לבד. כשאני מגיעה להפגנה ורואה אותנו כאן, עדיין נאבקים, יש פחות אי שקט. יש גאווה ותקווה להמשך.

בעיקר רצינו להזכיר, לכולנו, שזה חשוב מאוד שאנחנו פה.

חשוב למשפחות החטופים, למשפחות החיילים שמחכות לתום המלחמה, לאזרחים שאין להם יכולת להפגין, חשוב למייסדי מדינת ישראל שצביונה היה אחר מאוד ממדיניות הממשלה הנוכחית, חשוב לילדים הצעירים שעתיד הבית שלהם מוטל על הכף, חשוב למורעבים ולמופגזים בעזה החפצים בחיים, חשוב לשימור המוסר היהודי בישראל ובעולם כולו הרואה באהבת אדם את הבסיס לכל השאר. חשוב שאנחנו פה - בין אם נצליח ובין אם נכשל - כי לפני ואחרי הדברים חשוב שהישרנו מבט, שניסינו להתעקש על מה שנכון, ועל מה שטוב.

אז הנה שיר קצר, שכתב ברטולד ברכט בשלהי מלחמת העולם השנייה, השיר שחותם את המחזה "מעגל הגיר הקווקזי". מי שמכיר מחמן להצטרף. יהי הכל.

צילום: צביקה גולן | צומת נהלל

יהי הפל
שיף לכל שיוכל
להטיב עמו
שיוכל להטיב עמו.
הילד - לאשה האמהית,
למען יגדל;
העגלה - לעגלון הטוב,
למען ינהג בה היטב;
והאדמה - למשקים אותה מים
למען תתן פריה בעתו.

(תרגום: נתן זך
לחן: שלמה גרוניך)

פרופ' ליאת קרן | מכון ויצמן למדע

שלום

אני ליאת קרן, חוקרת סרטן במכון ויצמן, ולפני שלושה שבועות נפל לי טיל על המעבדה. באותו לילה ארוך של ה-15.6 ישנו בממד של חברים כי כבר לא יכולנו לסבול את הריצות הלילות למקלט עם שלושה ילדים. בבוקר, התעוררתי מדפיקה של שוטרת על הדלת: צלצלי למשפחה שלך. הם דואגים. נפל טיל במכון. רסיסי מידע התחילו לחדור. רצנו חזרה לבית וראינו שכל החלונות בדירה התנפצו. והמחשבה המקפאה - איזה מזל שלא ישנו שם בלילה. בינתיים עוד הודעות ואני מבינה שהבניין שבו המעבדה שלי נפגע. אני רצה לשם. בלי לחשוב. בכפכים. מגיעה ורואה שהמעבדה שלי בוערת וצוות כיבוי משפריץ מים פנימה. ואז ההבנה - הכל הלך.

כבר שלושה שבועות שאני שבורה. כל היום עם דמעות בעיניים. כל מה שעבדתי מאוד קשה לבנות בחמש השנים האחרונות נהרס. מעבדה זה לא רק שולחנות וכסאות. זה תוצרי מחקר - קולקציות של דוגמאות של חולים, רקמות קפואות של עכברים, פלסמידים, תאים... שנים של עבודה שהלכה לפח. חלק מהדברים אפשר לשחזר והרבה לא. גם כל המכשור נהרס ואין עוד כזה בארץ. האובדן של הידע הוא אדיר. האובדן הזה הוא לא רק שלי, או של שאר החוקרים שנפגעו. זה אובדן למדינת ישראל ולאנושות כולה. מחקר שיכול היה להציל חיים נגדע ע"י טילים שמטרתם לחסל חיים.

אני באבל על האובדן. לא מצליחה לישון בלילות. את הנאום הזה כתבתי ב-3 בבוקר אחרי עוד לילה ללא שינה. אבל אני יודעת שיש לי מזל גדול, כי איש לא נפגע.

ואני יודעת שהאובדן שלי על עבודת חיי שנחרבה הוא כאין וכאפס לעומת האובדן של ויקי ויהודה, שמחכים לנמרוד כבר 638 ימים.

לעומת האובדן של אמה ויולי שלא ראו את אבא שלהן דוד כמעט שליש מחייהן.

לעומת האובדן של מיכל, שישבה פה לידי בתקופת הדוקטורט שלנו בויצמן, ואיבדה את בעלה בלחימה בעזה.

צילומים: אורי קורן | רחובות

האובדן שלי, של המדע, הוא רק עוד פסיק קטן ברשימת האובדנות של ממשלת ההפקרה והביזה. ממשלה מסואבת ומנותקת שמקדשת את האובדן במקום לקדש את החיים. אותה ממשלה שמעדיפה להחזיר חטופים מתים על פני חיים. אותה ממשלה שבוכה דמעות תנין על ההרס במכון בו בזמן שהיא בעצמה הכריזה מלחמה על האקדמיה, המחקר והחינוך במדינת ישראל. ממשלה שלא מבינה שללא מדע חזק, שמצמיח הייטק חזק ובטחון חזק, אנחנו פשוט לא נהיה פה.

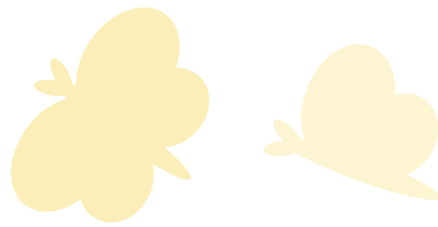
האיראנים לא סתם כיוונו למכון ויצמן. באופן אבסורדי, הם מבינים את מה שהממשלה הזו לא מבינה. המדע הוא נכס אסטרטגי של מדינת ישראל. אנחנו מדינה קטנה מוקפת אויבים. אין לנו משאבים טבעיים. הנכסים שלנו הם:

1. הערכים שלנו, ערכי מגילת העצמאות, שעל בסיסם בנינו פה מדינה לתפארת.
2. הסולידריות החברתית.
3. ההון האנושי – ההשקעה בחינוך ובדעת.

ועל כל אלה ממשלת ישראל הכריזה מלחמה. תוך כדי מלחמה קשה מנשוא, כשהילדים שלי מתחבאים בממד, מפעל חיי מרוסק לרסיסים, החיילים שלנו נשחקים עד דק והחטופים מופקרים במנהרות, הממשלה המשיכה ללא לאות לקדם את האג'נדות שלה: הקרסת הדמוקרטיה הישראלית ע"י קידום חוקים אנטי-שוויוניים ואנטי-ציוניים כמו חוק ההשתמטות, ביזת הקופה הציבורית עבור מגזרים מקורבים, שבירת הסולידריות והפצת רעל ופגיעה מתמשכת בחינוך, בהשכלה הגבוהה, במחקר ובהייטק – וכפועל יוצא ישיר, גם בביטחון.

במלחמה האחרונה, אני כבר לא זוכרת איך קוראים לה מרב שמות המלחמות שהיו פה בשנתיים האחרונות, נלחמנו באיראן. איראן צריכה לשמש לנו דגל אדום. איראן היא הדוגמה למה קורה לעם מוצלח, חכם, גאה, כשמשתלטת עליו כנופיה של קיצוניים משיחיים מחרחרי שנאה. במהלך הקריירה האקדמית שלי יצא לי לפגוש לא מעט איראנים. משכילים שגלו מארצם בכאב מכיוון שכבר לא יכלו לשאת את התמורות שחלו במולדתם. איראן היא תמרור אזהרה בזה. זה מה שקורה למי שנותש את הרעיונות הליברלים וממליך עליו אוטוקרטיה דתית קיצונית.

אז איך ממשיכים מפה? פועלים. כמו תמיד באסונות, גם באסון הזה התגלתה הרוח הישראלית הייחודית והקסם של החברה שלנו. מדענים שרצים לתוך בניינים בוערים בשביל להציל דוגמאות יקרות, חשיבה יצירתית מחוץ לקופסה שמאפשרת למדעני המכון לחזור לפעילות שבועות ספורים אחרי האסון (אני לא חושבת שיש מקום אחר בעולם שבו זה היה אפשרי), והתגייסות של אנשים טובים בישראל וגם מחוץ לה, שתומכים ומסייעים לנו.

אני אישית מתכוונת לבנות את המעבדה שלי מחדש. אנחנו נקום ונחזור לעמוד בחזית המדע העולמי. נמשיך לחקור סרטן למען פיתוח תרופות שתעזורנה לחולים מכל העולם – מכל דת, צבע ומין. אני מרגישה שנפלה בחלקי זכות גדולה לעסוק במדע. מדע נשען על חתירה לאמת, על חשיבה פתוחה – לא דוגמטית, על שקיפות מלאה של מידע ועובדות, על מקצועיות ללא פשרות. כל מה שהממשלה הזו היא לא. מדע איכותי לא יכול להתקיים בחברה שאינה פלורליסטית ודמוקרטית. ולכן, בו בזמן שאני אוספת את עצמי בשביל לשקם את המעבדה שלי, החלטתי לבוא ולהיות פה אתכם היום.

רבים שואלים אותי בשבועות האחרונים איך אפשר לעזור. התשובה היא פשוטה – לעשות. לא לשבת ולקטר. זו האחריות שלנו לדאוג שיהיה פה טוב יותר. ויש המון מה לעשות. ישנם עשרות ארגונים שעושים עבודה נהדרת וכמהים למתנדבים. מטה מאבק החטופים, משמרת 101, אחים לנשק, אמא ערה, אמהות בחזית, 5050, עוגן לעתיד, מפגינות נוכחות בכנסת, פייק ריפורטר, לובי 99, התנועה לאיכות השלטון, מטה מאבק האקדמיה, שקוף, מחאת רחובות ועוד ועוד. ישנן מפלגות, כי בסופו של דבר הדרך לשינוי עמוק עוברת בכנסת. גם הן שמחות למתנדבים. בסוף ההפגנה הערב, תחפשו

איזשהו ארגון שאתם מתחברים לעשייה שלו ותשאלו איך אפשר להצטרף ולעזור. אין לכם זמן? תתרמו כסף. תרומה שבועית של 100 שח. 50 שח. העיקר לעשות.

ביחד, כולנו נדאג שהחטופים ישובו בשלום לביתם, שמלחמת שלום נתניהו תפסק ושהחברה הישראלית תשתקם ותשגשג. כי אנחנו באמת עם נפלא. מגיעה לנו מנהיגות בהתאם.

תודה רבה.

שיירת השלום תל גמא

5 יולי 2025

אביבית ג'ון | קיבוץ בארי

אני באה מקיבוץ בארי, אבל תאמינו לי, מבחינת המוסר - לא משנה מאיפה אני באה ומה עברתי. לא תרצח זה לא תרצח בכל מקום ובכל זמן, ומי שרוצח הוא רוצח. בזה אין לי מה לחדש לכם.

אז אספר לכם שאני עובדת במשתלת הקיבוץ זה חלקי בהפרחתו מחדש ושיקום האנשים. ההורים שלי, שהקימו את הקיבוץ, הלכו לעולמם באמונה שהשאירו אחריהם גן פורח, ואני כנראה לא אמצא מנוחה עד שבארי תחזור לפרוח.

אבל בלילות וגם בימים, מרעידים בומים את האוויר ומכים בקרקע, ואי שם, מעבר לגבול דמיוני מאד קרוב, מפציצים עם דמיוני שנמצא רק בעולם הוירטואלי. ואותו עם כותב סיפורי זוועה ומעלה תמונות נוראיות. ואני לא רוצה לראות, אני רוצה להסב את המבט, לשמור על השפיות.

אבל אני מסתכלת, כי כל בום שמרעיד לי את הבית מכריח אותי להסתכל, ויש שם דם ומוות ובכי וצעקות. ואיך זה יכול להיות שאני כל כך קרובה ובכל פעם כשאני רעבה יש לי אוכל לאכול, כשחם יש לי מזגן, כשאני חולה יש לי תרופות, וכשאני רוצה להתקלח יש לי מים? איך זה שאני לא צריכה לסכן את חיי כדי להשיג את הדברים האלה, ואיך זה שאני אפילו לא יכולה להושיט יד לרעב כדי לתת לו פרוסת לחם?

לפעמים, כשאני נוסעת באופניים בין הדשאים הירוקים, אני שואלת את עצמי: יכול להיות שכדי להחזיק לעצמי את הטוב הזה נחוצה אלימות נגד עם אחר?

לזה אני לא יכולה להסכים.

צילום: ארז וולך | צומת שער הנגב

מבארי אני יכולה להגיד לכם: עזה מעולם לא היתה איום קיומי על מדינת ישראל! בשביעי נפלנו קודם כל קורבן להיבריס הישראלי שהתעקש לרמות את עצמו. אבל המיינסטרים בישראל, שזה בעברית החברים, השכנים, בני המשפחה של כולנו, מאמין שאין פתרון אחר, שאנחנו בהשרדות, בה חוקי המשחק משתנים ויש הכרח להניח לזמן מה את המוסר בצד, ואחר כך נראה. ואין באמירה הזו שום שמחה. אני רואה אותם אבודים ומבולבלים ובפוסט טראומה. אנחנו בזמן עצוב וטראגי

לכל הצדדים. מלחמה תמיד היתה ותהיה דבר רע ונורא, ואנחנו בכלל נולדנו ראויים לחסד, שכל כך חסר עכשיו. ובכל פעם שבום מרעיד את הבית, כשהדלתות נטרקות וחלונות מצלצלים, אני מבנה טוב יותר שמה שאני שומעת הוא שמי שעושה שם את מה שהוא עושה מתכוון שהוא לא יהיה הפיך, ואני מבנה שלא יעזור לי ולאף אחד במדינת ישראל, והמעשה הבלתי הפיך הזה יתהפך עלינו בצורה כזו או אחרת.

ואיך נבנה ככה מחדש את מדינת ישראל, את בארי?

אני מרגישה תחושת אסון מתקרב, כמו שהרגשנו בעקבות ההפיכה המשטרית ולא ידענו מה יבוא עלינו בשביעי.

אני מודה לכולכם על שאתם מרימים הדגל, בעד חיים משותפים, הומניות ושוויון זכויות. אין דבר חשוב מזה בימים חשוכים.

לסיום אני רוצה לומר שברגעים כאלה אי אפשר שלא להזכר בוויאן סילבר, בלילך קיפניס, באדריאן נטע ז"ל ועוד מבארי, שחלמו ועשו במחנה השלום. אני מודה לך איימן עודה, איש שלום ואמת- אנחנו איתך.

וכבת העוטף יש לי עוד דבר אחד נוסף חשוב מאד לומר: תחזירו לנו עכשיו את כל החטופים! אל תשחקו ברולטה רוסית בחיים שלהם!

צילום: אלון קורנגרין | תל אביב

ד"ר תניא ציון וולדקס | אוניברסיטת בן גוריון בנגב

"ועוד יותר טוב"

"עוד יותר טוב.

ועוד יותר טוב.

ותמיד יהיה לי רק טוב."

(מילים: יוסף יאיר אליצור והרב שלום ארוש)

איך ייתכן שהשיר הזה מושמע בכל פינה? איך אנשים רוקדים לצליליו – כשמול העיניים שלנו המרחב הציבורי קורס ובווער, ובתוך הבתים שלנו ושל שכנינו – שוכנים מוות, שכול, הרס וחורבן?

אני זועמת, אפשר להתפוצץ!

איך אפשר לצהול ש"רק טוב" כש-50 חטופים וחטופה עדיין בעזה? כשילדים שזה עתה סיימו בית ספר חוזרים בארונות? כשמשפחות שלמות של חטופים, מפונים ומילואימניקים – מתפוררות? כשמשפחות בדואיות אזרחי ישראל ומשפחות פלסטיניות מגורשות מבתיהן בשם אלוהים ובחסות המדינה?

איך מעזים למלא את החלל בשירה וצלצולים, במילים חלולות, כשסביבנו עוד ועוד חללים? השיר הזה לא עושה לי טוב! הוא עושה לי בחילה וצמרמורת. הוא מרגיש כמו חילול הקודש.

אני רוצה להתעכב הערב על הדיסוננס הרגשי והמוסרי הזה. האם באמת "הם" אנשי שמחת הנס והכרת ה"טוב" ואנחנו אנשי הדיכאון, הזעם והייאוש? לא מגיע גם לנו להאמין שיהיה פה "רק טוב"?

ברור לי למה נח להיאחז בפנטזיה שהכול טוב ושיהיה רק עוד יותר טוב. אבל אולי גם לנו נוח – לבכות כל מוצ"ש, לזעוק שהכול רע (ועוד יותר רע), ואז לחזור לשגרת תלונות בוואטסאפ?

כל שבוע מחדש, כשמתפזרת הפגנת מוצש מתעוררת בי חרדה קיומית: האם נסתפק בזריקת מילים לחלל האויר? ואם נישאר רק בתחושת האובדן וחוסר האונים – איך יהיו לנו כוחות לייצר שינוי?

השיר הזה עושה לי "עוד יותר רע" כי הוא המנון של אידאולוגיה משיחית שפושה במדינה ומשרתת אלימות והכחשה. אזרחים קוברים ילדים ושרים מכריזים על ניסים. מחבלים שורפים כפרים שלמים ועדיין מכנים אותם "נערים" ו"יהודים" ו"דתיים". המחדלים נערמים, נקברים תחת ערימות של ספינים, והנאשמים? חוגגים!

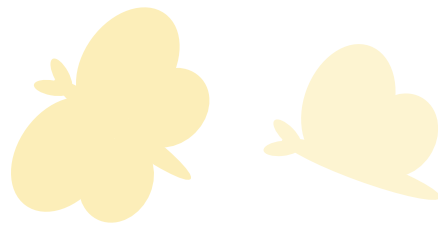
במדינה כזו הגיוני שמקום שהתרחש בו טבח ישמש תפאורה לקמפיין הסברה, בו בטח יסבירו לנו כמה אם נבחר בו יהיה לכולנו עוד יותר טוב.

כי "טוב" למות בעד ארצנו?! רבים התאהבו בתרבות ההקרבה שאברהם הוריש לנו כשעקד את בנו.

המורשת הזו מסוכנת – היא מנחילה טראומה רב-דורית, מתירה את דם ילדינו, ומשכנעת אותנו שככה תמיד היה וככה צריך להיות. שצייתנות היא קדושה ואסור לסרב. שנסבול לנצח במעגל אכזרי של נקמה וקורבנות.

הערב, כאן, בבאר שבע, עירו של אברהם – אני רוצה להציע לנו לזכור גם סיפורים קצת אחרים: על אברהם שהאמין במה שאי אפשר לראות והעז ללכת בעקבות הבטחה ליעד טוב יותר. אברהם שנפרד מלוט וחלק עמו את הארץ. שהיה אב המון גויים ואהב את כל בניו. שהתפלל על תושבי סדום, ונלחם על חייו של כל חף מפשע. אברהם שלא קיבל את הדין בשתיקה, בכניעה – אלא עמד ודרש: הַשֹּׁפֵט כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט? אברהם שלא התייאש גם כשלא הצליח. איש של ניסים ונסיונות – שלא הפסיק לנסות.

אנחנו גם ממשיכות את דרכה של רחל אמנו – רחל שבכתה בכי תמרורים – לא מרירות, אלא תמרור אזהרה. סירבה להתנחם עד שיושבו כולם. הבכי שלה איננו סימן לחולשה – אלא מקור לעמדה מוסרית עיקשת. כמו רחל – גם היום יש אמהות שמסרבות להינחם, שזועקות ומציבות תמרור אזהרה.

אמהות של חטופים. אמהות של לוחמים. וגם אזרחיות – כמו חברתנו למאבק נעמי שאנן ז"ל, שנרצחה בשבוע שעבר מפגיעת טיל בביתה, וראתה בכל חטופה וחטוף – ילד משלה. היא לא חיכתה לנס – עד יומה האחרון ממש נעמי קמה ופעלה.

יחד עם האמהות ורוב העם בישראל אנחנו דורשות: די למלחמה! השיבו את כולם הביתה בפעימה אחת – עכשיו!

ויש עוד מסורת יהודית עתיקה שראוי לנו לאמץ. פרשת השבוע, חוקת, מלמדת אותנו שכשנשפך דם – אסור להישאר אדישים. צריך שהמנהיגים יצאו לשטח ההפקר, יקחו אחריות וישאלו את עצמם: האמנם "ידינו לא שפכו את הדם הזה?" כפרה דורשת הכרה, חקירה, דין וחשבון.

יחד עם משפחות מועצת אוקטובר ורוב העם בישראל אנחנו דורשים: ועדת חקירה ממלכתית!

רגע, אז אם לא נשכח, ולא נתנחם ולא נוותר, האם אז סוף סוף יהיה לנו רק טוב? בכלל לא בטוח. אני באמת כבר לא בטוחה שנצליח. ובכל זאת אני מציעה הערב לאמץ לעצמנו את הסיסמה הזו – לבחור במורשת הערכית של הטוב המשותף. לנסות, להתעקש, להאמין שאפשר.

אנחנו חייבות להיאחז באמונה הזו ובאמון זה בזו – כי אחרת מה שנשאר לנו זו בחירה בין פנטזיות משיחיות מנותקות ובין תשיות, חרדה וייאוש. כי האמת היא שכולנו רוצים שיהיה רק טוב.

אבל אנחנו פה כדי להזכיר: אי אפשר לרקוד לצלילי השיר הזה – לפני שנחזיר את החטופים, לפני שניקח אחריות, לפני שנעשה פה תיקון. זה יביא את הטוב.

לסיום:

השבוע מר הפקרה התייחס לשכנינו בעוטף כבובות בחלון ראוה פוליטי, כתפאורת זוועות. אבל אני רוצה להראות לכם תמונה אחרת – זו שאני רואה כמעט יומיום דרך העדשה, ברחבי הארץ, כשאני מצלמת מחאות:

אני רואה אתכם, אותנו, במאבק, עם לב פועם ותקווה גדולה ונחושה.

מכל הדימויים מלווה אותי עדיין אחת התמונות הראשונות שצילמתי בהפגנה כאן, בבאר שבע, לפני כשנתיים וחצי:

ילדה קטנה שהחזיקה שלט:

"בואו ננסה עד שיהיה טוב."

חו כל התורה על רגל אחת.

אז מה נאמץ הלילה? לא את "העוד יותר טוב" שמקהה, מרדים ומרמה – אלא את השאיפה ל"עוד יותר טוב" שנבנה מאחריות, מסולידריות, מאהבת האדם.

טוב שנשען על ערכי מגילת העצמאות – של חיים, צדק, שוויון, חירות ושלוש.

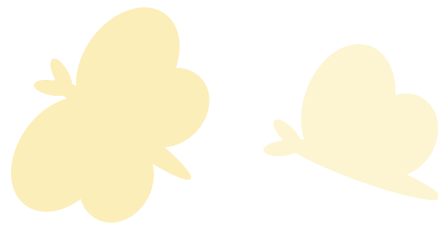
טוב שכולל את כולם – גם את מי שאין לו קול, גם את קולות המיעוט. טוב משותף.

לא עקידה ו"תוכנית הכרעה", אלא שותפות לדרך.

לא מלחמת התשה – אלא בחירה בחיים.

לא השתקת ביקורת וחזרה לסדר הישן – אלא תיקון של דרך חדשה.

נכון, מנסים לשכתב את הסיפור: לקרוא לזה "ניצחון מוחלט", "תקופת נס", למחוק את העבר ולשרוף את עתיד ילדינו. אבל לנו – יש כוח לספר סיפור אחר. ואנחנו כבר עושות את זה, כאן ועכשיו.

כשאני כמעט מתייאשת – אני מביטה בכם, במחויבות להמשיך לנסות. אנחנו מחאה רחבה ומגוונת – יחד אנחנו אוספות שברים, מדליקות ניצוצות, בונות אופק. כשאני מביטה בנו אני מאמינה שִׁכְמוֹ שנאמר לרחל: "יש שֶׁכֶר לִפְעֻלָּתָךְ... וְשָׁבוּ בָּנִים לְגְבוּלָם."

אנחנו בוחרות בישראל. בביחד, מתוך השונות. באמונה – שגם פה, בנגב, ובכל הארץ – יכול וצריך להיות טוב יותר. לכל תושבי הארץ הפצועה הזו. אז כשנשיר הלילה את "התקווה" – לא תם הטקס. לא נתפזר בשקט. לא נחכה למוצש הבא. נמשיך לשיר בקול, יחד עם רוב אזרחי ישראל:

"אנחנו נדאג שלכולם יהיה פה טוב, שתמיד יהיה פה רק טוב (x2)

עוד יותר טוב ועוד יותר טוב..."

חזקו ואמצו – וקוו אל הטוב.

צילום: שני תמים | זכרון יעקב

צילום: אלון קורנגרין | תל אביב

צילום: שני תמים | זכרון יעקב

יום 461

פרופ' רוני גבע | אוניברסיטת בר אילן

הותרו ללא

בבית חאנון
אין חנינה

הותרו
ללא פעימות

הותרו

הותרו ל

פרסום

צילום: ELAN | תל אביב

צילום: אורי יפה | צומת הגומא

צילום: ELAN | תל אביב

הבימה תל אביב

12 יולי 2025

עו"ד רותם פרלמן-פרחי | מחאת העם חיפה ומנכ"ל 'חופשי בארצנו'

נהוג לומר שהאדם הוא יצור סתגלן, שהוא מתרגל להכל. נדמה כי החיים בישראל ב-445 הימים האחרונים הם הוכחה מובהקת לכך. אין זוועה שלא התרגלנו אליה, אין רוע שלא נורמל כאן וככל שנוקפים הימים והמתקפות עלינו, על הנפש שלנו ועל הדמוקרטיה שלנו גוברות, כך נהיה קשה יותר לחשוב, להרגיש, ולהתנגד, וכמעט בלתי אפשרי לדמיין את הימים האחרים.

אז אני כאן כדי להזכיר שלא רק שזה אפשרי, זה גם יקרה! וזה קרוב יותר מכפי שנדמה. ההיסטוריה מאותתת על שינוי מתקרב. הסדקים במגדל השלטון החשוך הולכים ומתרחבים. ולמרות העייפות, לנו יש תפקיד היסטורי - יש לנו מלחמת קיום שחובה עלינו לנצח בה. נגזר עלינו להציל את ישראל מפני השמדה ערכית - לא מהאויב שבחוץ, אלא מהממשלה שמנסה לכבוש אותנו מבפנים.

ממשלה שבוחרת לפלג במקום לאחד, לשלוט במקום לשרת, לייאש במקום להציע תקווה. ממשלה שאיבדה את דרכה, את עכבותיה, ואת מצפונה. ממשלה שמובילה אותנו צעד אחר צעד אל תהום של משטר ריכוזי, קנאי, חשוך ואוטוקרטי. ממשלה שמשתיקה ביקורת, חותרת לשלול חירות דעה, ומנסה להשתלט על שלטון החוק - החל ממשפטו הפלילי של נתניהו, עבור במינויים בניגוד לפסיקת בג"ץ וכלה בניסיון המביש להדיח את היועמ"שית לממשלה. חבורת המושחתים והחשוכים ששולטים כרגע, מבקשים לפרק את כל מערכות האזנונים והבלמים, להלך אימים ולהשתיק עיתונאים, לדכא ולרדוף מיעוטים, ולשלול את חופש הביטוי.

אבל אנחנו כאן - כדי לומר להם: לא יקרה! המדינה שלנו, הבית שלנו, העתיד שלנו מונחים על הכף ואנחנו לא נעמוד מנגד וניתן להם להרוס את מה שנבנה כאן. מה שהתחיל בינואר 23 כאן בכיכר הזאת, ועבר דרך קפלן וחיפה - העיר שלי, ודרך אילות שבדרום וצומת הגומא שבצפון. מה שהתחיל בכל המקומות האלה לא ולא יילך לשום מקום!

אנחנו קיר הברזל שעומד מול ממשלה אכזרית, מושחתת, וחסרת בושה. קיר ברזל שעשוי מחוסן אזרחי, תקווה ונחישות. לא תפרקו את הדמוקרטיה בשם משילות. לא תשללו זכויות בשם זהות. ולא תשתיקו את הציבור בשם "רוב" מקרי. אנחנו, הליברלים, עדיין הרוב ולא תוכלו לעצור אותנו מלחיות בישראל דמוקרטית, חופשית ונאורה. אנחנו, אנשי המרכז, השמאל, הימין המתון, הדתיים והחילונים, כולנו יחד, בני הארץ הזו, עומדים שכם אל שכם, וקוראים בקול ברור - תקוותנו לא אבדה - להיפך! היא גוברת. והעתיד? העתיד הוא שלנו. לא נשקוט ולא נפסיק להיאבק עד שישראל תשוב להיות הבית של כולנו. עד שהדמוקרטיה הישראלית תשוב להיות מגדלור - ולא קליפה ריקה. עד שנזכה שוב לקרוא בגאווה - מדינת ישראל - יהודית, דמוקרטית, שוויונית, שוחרת חירות ושלוש. נמשיך להיאבק עד שכולנו נהיה חופשיים בארצנו.

ולסיום, משהו אישי - נכנסתי לתפקידי כמנכ"לית מטה המאבק 'חופשי בארצנו' לפני כחודש. ערן שוורץ, מי שמילא את התפקיד לאורך כל תקופת ההפיכה המשטרית, נסע ללמוד בהארוורד בתוכנית למנהיגות ציבורית כדי לחזור אלינו מוכן לשלב הבא במערכה. אני רוצה להודות לערן על הובלתו את המטה בתקופה כל כך מורכבת. זו גם הזדמנות להודות ולחזק את כל צוות מטה המאבק - אלו אנשים נפלאים ומסורים שעובדים יומם ולילה כדי לאפשר לכולנו, להמשיך ולעשות את מה שאינו מובן מאליו - להחזיק בתקווה ולהיאבק על עתיד טוב יותר. בזכותכם, ובזכותכם, אחיי ואחיותיי למאבק - עוד נראה את הימים האחרים!

צילום: זהר בר יהודה | תל אביב

צילום: ELAN | תל אביב

עופר שלח | המכון למחקרי בטחון לאומי

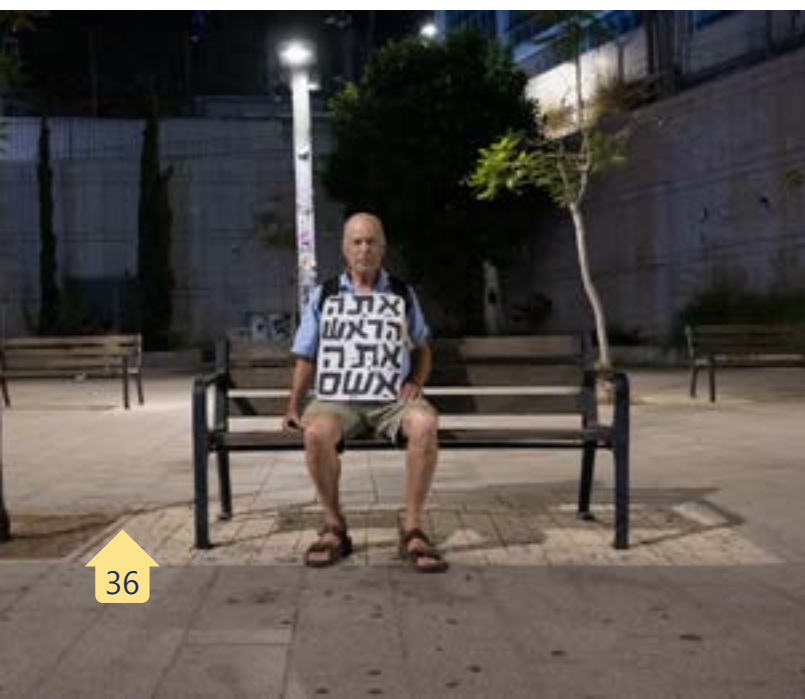
כבר יותר משנתיים וחצי שרובכם מתאספים פה במאבק לשמור על הדמוקרטיה בישראל מהאיום של בנימין נתניהו וממשלתו. רק שביבי איננו אלא סימפטום, ו"רק לא ביבי" איננו ריפוי. ואם לא נכיר עד כמה עמוקה המחלה, המאבק בסימפטום רק יחמיר אותה.

אתם קוראים להגן על מוסדות הדמוקרטיה, בתי המשפט והפרלמנט ושומרי הסף. אבל בתי המשפט מלאו חמס בשם הביטחון. בפרלמנט חברו בשמחה קואליציה ואופוזיציה למהלך המביש להדחת איימן עודה, וגם שומרי הסף הם רק חלק מאותה הצגה של נורמליות, שמתחתיה פושט הריקבון.

ב-1984 של אורוול, סיסמת המפלגה השלטת היא "מלחמה היא שלום, עבדות היא חירות, בערות היא כוח". בישראל של היום המלחמה היא השלום הנצחי. כבר יותר משנה ילדינו נלחמים בעזה ללא תכלית וללא הישג. יותר ממאה חיילים נפלו על מטרות שולל, החטופים נמקים במנהרות, אבל מי צועק היום, כמו שצעקנו ב-1984 שלנו על לבנון, שמלחמה שאין לה תכלית חייבים לסיים מייד, לא בגלל חטא החטופים אלא כי השאיפה האנושית היא שלום?

עבדות היא חירות. האלטרנטיבה הפוליטית לנתניהו מתאחדת סביב מה שמכונה "ברית המשרתים", שהרי תכליתו של האזרח בישראל איננה לשגשג ולחיות בטוב, אלא לשרת. ובערות היא כוח. בישראל של היום הכוח להמשיך נשען על בערות מרצון ביחס למה שמתרחש בעזה. בפקודות הצבאיות נכתבות היום מילים חסרות תקדים, כולל מילוי ההנחיה להקים ברפיח מה שמכונה עיר הומניטרית. צה"ל מציב את חייליו, הילדים שלנו, במצב שבו הם מתעמתים מדי יום עם המוני אזרחים מוכי ייאוש ורעב, ומתוך פחד וחוסר אונים עושים מעשים שיצלקו אותם לעד ויהיו כתם נצחי על מצפוננו. רוב הציבור בישראל, כולל האלטרנטיבה הפוליטית לנתניהו, תומך בטרנספר של מיליוני אנשים.

דוד בן גוריון אמר, "בשני דברים תלוי גורל ישראל, בכוחה ובצדקתה". כוונתו היתה שמוסר הוא כוח, שאם לא נהיה צודקים לא נהיה חזקים. היום המשפט הזה משמש בעיקר את הימין המתנחלי, שעבורו צדק הוא שנאת הזר ומלחמת נצח והדרת חמישית מתושבי ישראל. ואם לא נעמיד מול זה דרישה לצדק אמיתי, אם נמשיך לדרוש רק שנתניהו יילך והחטופים ישובו אבל לא נכיר בכך שזו אפילו לא תהיה ההתחלה, לא נרפא את המחלה.

צילום: שב"פ | שער בגין

צילום: אדר איל | שער בגין

צילום: אדר איל | שער בגין

חיפה

12 יולי 2025

ח"כ איימן עודה | חבר הכנסת ויושב ראש רשימת חד"ש-תע"ל

חברות וחברים,

אני שמח וגאה לעמוד כאן איתכם, בעיר שבה נולדתי, גדלתי, התחנכתי, שירתתי במועצת העיר, ובניתי בה את משפחתי. חיפה שלי, אני פונה אלייך, חיפה, ולכל בנייך ובנותייך, לא כפוליטיקאי, אלא כבן שלך.

כי תמיד הייתה לי זהות חיפאית – זהות שמהותה היא חיים משותפים. עבורי, החיים של יהודים וערבים יחד לא דרשו הוכחות ולא הסברים, זו הייתה תמיד המציאות הברורה, היומיומית, והבסיסית ביותר. אני בן לחוף שבו ילדים יהודים וערבים בונים ארמונות חול שמתפוררים בגלל הגלים, ולא בגלל שנאה. כי האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו.

ואת יודעת, חיפה היקרה, בכנסת אומרים היום שאני מסוכן. שאני איום. שאני החזית השמינית. שאני בוגד. שאני אויב. אני לא אויב. אני אוהב אותך, חיפה. אני אוהב את הארץ הזאת. אני אוהב אותה בכל רמ"ח אבריי. בדיוק כמו שאתם אוהבים אותה. אתם יודעים מה הכי מפחיד את הימין הפשיסטי והמשיחי?

לא הערבי הבדלן – הוא נוח להם.

לא הערבי הכנוע – הוא לא מאיים עליהם.

מה שמערער אותם באמת הוא הערבי הדמוקרטי.

זה שפונה גם ליהודים ומציע שותפות אמיתית – על בסיס זכויות לאומיות לשני העמים, שלום, שוויון ודמוקרטיה.

בגלל זה הם רוצים להדיח אותי.

אבל אל תשכחו: מי שמנסה להדיח אותי היום – ינסה להשתיק אתכם מחר. וגם אם לא, עדיין חובה על כולנו להיאבק, למען חופש הביטוי, ולמען דמוקרטיה לכולן ולכולם. כי הם רוצים לחסל את התקווה שבחיים משותפים יש יותר עוצמה מכל טנק או חוק גזעני. אבל אנחנו, אנחנו לא ניתן להם! כי המאבק האמיתי הוא בין פשיזם לדמוקרטיה.

בין עליונות לשוויון.

בין שנאה לתקווה.

בין מלחמת נצח לשלום.

בין כיבוש לחירות.

בין חושך לאור.

ואנחנו, חברות וחברים, באנו חושך לגרש! ואת החושך נוכל לגרש רק יחד! זה ברור לכולנו: האזרחים הערבים חייבים להיות חלק מהמאבק נגד ההפיכה המשטרית, ולנהור בהמוניהם לקלפיות. אבל לא כדי להחזיר את ישראל למה שהייתה פעם עבורנו – עם ממשל צבאי, הפקעת אדמות והדרה – כי אנחנו, חברות וחברים, לא נאבקים על העבר. אנחנו נאבקים כדי לבנות עתיד משותף וצודק

לשני העמים: שלום בלי כיבוש, ביטחון בלי פחד, שוויון בלי עליונות, ודמוקרטיה לכולם! ואנחנו כבר מרגישים את השותפות הולכת ומתחזקת. אלפי סופרים וסופרות, מאות מרצים, קולנוענים, חברי כנסת, נשיאים ושרים לשעבר חתמו נגד ההדחה שלי ובעד הדמוקרטיה. עשרות מוקדי מחאה מצהירים: מי שיתמוך – לא יחמן יותר!

ואתם – אתם אנשים נדירים. באמת נדירים. אין הרבה מאבקים בעולם שמחזיקים מעמד שבוע אחר שבוע, שנה אחרי שנה – ואתם עושים את זה במסירות, בהקרבה, באמונה שלמה ובעיקר: באהבה גדולה. בשבוע האחרון קיבלתי אלפי הודעות משותפים יהודים, שכתבו לי בפשטות ובכנות: אנחנו מסכימים איתך. אנחנו מסכימים שאפשר – וחייבים – להיאבק יחד למען עתיד טוב יותר לכולנו! אנחנו מסכימים שצריך להפסיק את המלחמה הארורה הזאת לאלתר, ולהביא עסקה כוללת שתציל חיים.

אנחנו מסכימים שממשלת ישראל מבצעת בעזה פשעים מחרידים – הרג שיטתי, אכזרי וממושך של חפים מפשע – ושה חייב להיפסק. זה חייב להיפסק כי זאת האחריות שלנו לבנות עתיד בטוח יותר, טוב יותר, לכל הילדים כאן. למען ילדי עזה, למען ילדי העוטף, חיפה, רמאללה, וירושלים. ואנחנו מסכימים שצריך לומר בקול ברור: חייבים לסיים את הכיבוש. כי הכיבוש הוא לא רק עוול מוסרי נגד העם הפלסטיני, הוא השורש של ההפיכה המשטרית. אי אפשר להיאבק למען דמוקרטיה אמיתית, בלי להתנגד לכיבוש. בן גביר, סמוטריץ', רוטמן, סטרוק – כל ראשי ההפיכה המשטרית מקבלים את כוחם מהשליטה בשטחים הכבושים. הכיבוש הוא שמזין את העליונות, את הגזענות, ואת הפשיזם.

ואנחנו מסכימים גם על דבר אחד בסיסי, אנושי, שכולנו צריכים לזכור: כאן חיים שני עמים. לשני העמים מגיע הזכות להגדרה עצמית. כי שני העמים כאן, יהודים ופלסטינים, לא נולדו כדי לפחד. כי כולנו נולדנו בני חורין!

"נשאר בחיפה" – כך ביקש אמיל חביבי, גם הוא בן העיר הזאת, לכתוב על מצבתו. ואנחנו – יהודים וערבים – נשארים כאן. זו האדמה המשותפת שלנו. זו התקווה המשותפת שלנו. זו גם החובה המשותפת שלנו.

אנחנו נישאר כאן. כולנו! נעמוד איתנים! נעמוד איתנים מול הפשיזם, מול הגזענות, ומול כל אחד שיבחר לשתף עם זה פעולה. כי אנחנו נישאר כאן. יהודים. ערבים. פלסטינים. ישראלים. בני אדם! כן, אנחנו נשאר כאן. והגזענים יעופו. וסרבני השלום, משני הצדדים – יפסידו, כי אנחנו ננצח אותם!

כי אין לנו דרך אחרת, ואין לנו ארץ אחרת.

קובי ריכטר | טייס לשעבר ואיש עסקים

כך נשבענו במגלת העצמאות:

בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל קִם הָעָם הַיְּהוּדִי, בְּהַעֲבָה דְמוּתוֹ הַרוּחָנִית, הַדְּתִית וְהַמְדִינִית, בְּהַחֲיֵי קוֹמָמִיּוֹת מְמַלְכֶתִית, בְּהַיָּצֵר נִכְסֵי תַרְבּוּת לְאֻמִּים וְכָל־אֲנוּשִׁים...

מִתּוֹךְ קִשְׁרֵי הִיסְטוֹרִי וּמִסּוּרֵי זֶה חֲתָרוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל דּוֹר לְשׁוּב וּלְהֶאֱחֹז בְּמוֹלְדֵתָם... וְהִקִּימוּ יִשׁוּב גָּדֹל וְהוֹלֵךְ הַשְּׁלִיט עַל מִשְׁקוֹ וְתַרְבּוּתוֹ, שׁוֹחֵר שְׁלוֹם וּמִגֵּן עַל עַצְמוֹ, מְבִיא בְּרֶכֶת הַקְּדָמָה לְכָל תּוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ... הַשּׁוֹאָה שֶׁנִּתְחַוְּלָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנֵי הָאַחֲרוֹן, בְּהַכְרַעוֹ לְטַבַּח מִלִּיּוֹנִים יְהוּדִים בְּאִירוּפָּה, הוֹכִיחָה מַחֲדָשׁ בְּעִלְלֵי אֶת הַהִכָּרַח בְּפִתְרוֹן בְּעִתֵּי הָעָם הַיְּהוּדִי עַל־יְדֵי חֲדוּשׁ הַמְּדִינָה הַיְּהוּדִית בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר תִּפְתַּח לְרוּחָהּ אֶת שְׁעֵי הַמוֹלְדֶּת לְכָל יְהוּדִי

אֲנוּ מְכַרְזִים בְּזֹאת עַל הַקָּמַת מְדִינָה יְהוּדִית בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, הִיא מְדִינַת יִשְׂרָאֵל.

מְדִינַת יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה פְתוּחָה לְעֵלְיָהּ יְהוּדִית וּלְקַבּוּץ גָּלוּת;

זו מדינה יהודית! כלקח הראשון מהשואה: לעולם לא יעשו בנו שנית שואה!

[מדינת ישראל] תִּשְׁקָד עַל פְּתוּחַ הָאָרֶץ לְטוֹבַת כָּל תּוֹשְׁבֶיהָ; תִּהְיֶה מְשֻׁתָּתָה עַל יְסוּדוֹת הַחֲרוּת, הַצִּדֵּק וְהַשְּׁלוֹם לְאוֹר חֲזוֹנָם שֶׁל נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל; תִּקְיָם שׁוּיוֹן זְכוּיֹת חֲבֵרָתִי וּמְדִינִי גָמוּר לְכָל אֲזַרְחִיָּה בְּלִי הַבְּדֵל דָּת, גֶּזַע וּמִין; תִּבְטִיחַ חֹפֶשׁ דָּת, מִצְּפוֹן, לְשׁוֹן, חֲנוּךְ וְתַרְבּוּת; תִּשְׁמֹר עַל הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כָּל הַדְּתוֹת;

שוויון זכויות גמור לא גזור למגזרים!

זו מדינה דמוקרטית! כלקח השני והחשוב מהשואה: לעולם לא נעשה כזאת לעם אחר!

אֲנוּ מוֹשִׁיטִים יָד שְׁלוֹם וּשְׁכֵנוֹת טוֹבָה לְכָל הַמְּדִינּוֹת הַשְּׁכֵנוֹת וְעַמִּיהֶן, וְקוֹרְאִים לָהֶם לְשִׁתּוֹף פְּעֻלָּה וְעֶזְרָה הַדְּדִית עִם הָעָם הָעִבְרִי הָעֲצָמָאִי בְּאַרְצוֹ. מְדִינַת יִשְׂרָאֵל מוֹכֵנָה לְתֵרֵם חֻלְקָה בְּמִאֲמָץ מְשֻׁתָּף לְקַדְמַת הַמִּזְרָח הַתִּיכוֹן כָּלוּ.

כך חשבנו ואמרנו לפני שגבה ליבם של חלקים בנו, לחשוב שכוחנו מכתיב יתרון זכויות! לשכוח שתמציתה של דמוקרטיה אינו שלטון הרוב אלא דווקא זכויות המיעוט! לשכוח את הלקח השני והחשוב של השואה!

איימן עודה, חברי כאח לי, הוא אזרח ואח כאזרח של כולכם המאמינים בישראל כדמוקרטיה ליברלית. איימן הוא גם נציג שלי בכנסת ישראל במימוש מגילת העצמאות ומימוש החזון של דמוקרטיה ליברלית.

הנסיון הנואל להדיחו מהכנסת על כך שכרך חמלתו על החטופים בני ארצו, עם חמלתו לאסירים בני עמו צריך לקומם כל אזרח ישראלי שוחר חופש וצדק ללא הבדל דת גזע ומין, כלשון מגילת העצמאות! הוא קומם אותנו ארגון 555, הכולל כ-1700 טייסים ואנשי צוותי אוויר בדימוס ובמילואים, שאני מנהיג עם מספר חברי, וכך הכרזנו במנשר הפומבי:

פורום 555 פטריטים — 1,700 טייסי חיל האוויר לשעבר — מוחים בחריפות על הניסיון להדיח את ח"כ איימן עודה.

חופש הביטוי הוא עקרון יסוד בדמוקרטיה וזכותם של נבחרים הציבור להביע את עמדותיהם מוגנת בחסינות מהותית. גם אם לא מסכימים עם דבריו, זכותו של כל חבר כנסת להשמיע את עמדותיו בלי לחשוש. הדחתו היא צעד מסוכן של רדיפה פוליטית, שמאיים על חוסנה של הדמוקרטיה הישראלית.

בעוד פוליטיקאים מימין ממשיכים להסית באין מפריע, קולות שקוראים לפיוס וחיים משותפים מושתקים ומאוימים. ברור שהדחת עודה הוא צעד שנועד להרתיע ציבור שלם ולהחליש את ההשתתפות הדמוקרטית.

לא ניתן להשתקה לנצח! נעמוד יחד להגנה על הדמוקרטיה וחופש הביטוי.

אנחנו, טייסי חיל האוויר, שהיינו כמוגלה וכבוגדים בצחנת פיהם של נציגי הממשלה, ממש כפי שהיינו מגיני המדינה וגבוריה כשהוטלה עלינו המשימה להגן על המדינה, נגן עליה בחרוף נפש מול אויביה המנסים להחריבה מבחוץ, ומול אויבי רוחה ומהותה מבית!

לחברה הערבית ולמנהיגיה אנו קוראים לא לשבת מנגד, לנצל את זכויותיהם להצבעה וביחד עם שוחרי הדמוקרטיה הליברלית היהודים לבצר את הדמוקרטיה הישראלית, לפני שיזיקו לה מבקשי רעתה!

התאחדו!

הצביעו!

גורלנו כגורלכם, בידינו ובידיכם!

ניצחון! ניצחון אמיתי, אינו זקוק למפסידים בצד השני, אינו זקוק לכניעה אלא לשותפות שיוויונית!

חיפה

12 יולי 2025

חן אריאלי | סגנית ראש עיריית תל אביב ויו"ר איגי

ערב טוב חיפה.

645 ימים.

645 ימים שהחטופים שלנו עדיין בעזה.

645 ימים של שתיקה רשמית, של הפקרה שיטתית, של ממשלה שהתרגלה לא לראות את מי שנעלם, שמעדיפה את המשך שלטונה על פני החזרת החטופים וסיום המלחמה.

והם שם. ואנחנו כאן – ולא שוכחים ולא שותקים ולא מתרגלים כי להתרגל זה לוותר.

לוותר על האחריות. על החמלה. על עצמנו. עוד הותר לפרסום שכל יום שובר את הלב, אנחנו שולחות את הילדים שלנו – את הבנים והבנות שלנו – למות עבור מלחמה שאין לה תכלית, שאין לה מוצא, שאין לה אופק.

מלחמה שלא רק שלא מגינה עלינו – אלא גובה בנו עוד ועוד מחיר.

אסור לנו להסיט עיניים ממה שמתרחש שעה שעה בעזה, נשים. גברים. ילדים. משפחות שלמות נהרגות בזמן שהן ממתינות לקבל מזון. חיים שנגמרים – ואין להם מגן. המציאות הזו – שבה הפחד והדם הם השפה היחידה שמדברים בה – זו לא גזירת גורל! זו תוצאה של מדיניות. של הזנחה. של ציניות שלטונית. מדיניות של הפחדה.

ולכן אנחנו כאן. ואני כאן הערב איתכם, בחיפה – העיר שבה נולדתי וגדלתי. כאן עיצבתי את דרכי, וכאן צמחו לי ערכיי. אין מקום שיותר מרגש אותי לעמוד בו ולדבר בו את מה שצריך להיאמר:

המאבק שלנו הוא לא רק נגד ממשלה רעה – אלא בעד עתיד טוב יותר. עתיד שיש בו חמלה. עתיד שיש בו תקווה. שיש בו אמת. והאמת היא שמי שמדבר היום על שלום, על שותפות, על מוסר, על שוויון – הופך מיידית ליעד, למטרה. חבר הכנסת איימן עודה, שנאם כאן בתחילת הערב – מנהיג אמין, קול צלול של צדק, שבעוד 48 שעות הכנסת תדון בהדחתו – לא בגלל שהוא עבר על החוק, אלא כי הוא לא שתק, כי הוא מאיים על הסדר הישן, הוא נושא קול שלא אמור להישמע בעיני מי שמבקשים לחנוק את הדמוקרטיה מבפנים.

אנחנו מוכרחים להבין שההדחה של ח"כ עודה – היא לא רק מתקפה על אדם אחד. זו שיטה וצריך להסתכל לזה בעיניים! זה שנים שהציבור הערבי משמש שדה ניסוי לפוליטיקה של הדרה. כל דפוס אנטי-דמוקרטי שראינו כאן – נוסה קודם עליהם. ומה שמתחיל בשוליים – לא נשאר שם.

מה שעושים לערבים – מיישמים מחר על החברה האזרחית, על הקהילה הגאה, על התקשורת, על המרכז, על כל מי שלא מתיישר עם הקו. ומי שחושב שאם רק יעמוד מהצד, שאם רק נוריד את הראש – נישאר מחוץ לסכנה – טועה טעות מרה. כי המטרה היא לא רק להשתיק את המיעוטים. המטרה היא לפרק מן היסוד את עצם הרעיון של דמוקרטיה חיה ובוועטת.

ולכן אנחנו כאן. כדי לומר בקול ברור: אנחנו לא נשתוק! אנחנו לא נקבל את סדר העדיפויות של ממשלה שמטפחת פחד ומוחקת תקווה. כי אנחנו לא באנו להוריד את הראש – באנו להרים את התקווה!

לא באנו לפחד – באנו להאמין. לא באנו לשתוק – באנו לומר בקול ברור:
 כן – לחיים.
 כן – לצדק.
 כן – לערים חזקות, חופשיות, שוויוניות.
 כן – לשותפות אמיצה בין יהודים לערבים.
 כן – לפוליטיקה שלא מפחדת להגיד שגם לילדי עזה מגיעים חיים.
 חיפה, את לא רק כור מחצבתי – את סימן דרך. את הוכחה שאפשר אחרת – גם אם זה מורכב.
 כשאנחנו עומדים כאן יחד – יהודים, ערבים, להט"בים, חילונים, דתיים, צעירות וקנים – אנחנו לא
 רק מייצרים פעולה של התנגדות, אנחנו בונים ובונות מציאות חדשה!
 אני קוראת לכולנו -

אל תאמינו למי שאומר לכם לחכות.
 אל תצייתו למי שמצווה עליכם לפחד.
 אל תורידו את הראש – הרימו את המבט!
 כי התקווה לא נעלמה – היא כאן, והיא שלנו.
 וביחד – ננצח. לא רק את הממשלה הזו.
 ננצח את הרוח שמנסה לכבות אותנו.
 ונחזור להבעיר את האור.

צילומים: אילת מרקוביץ | חיפה

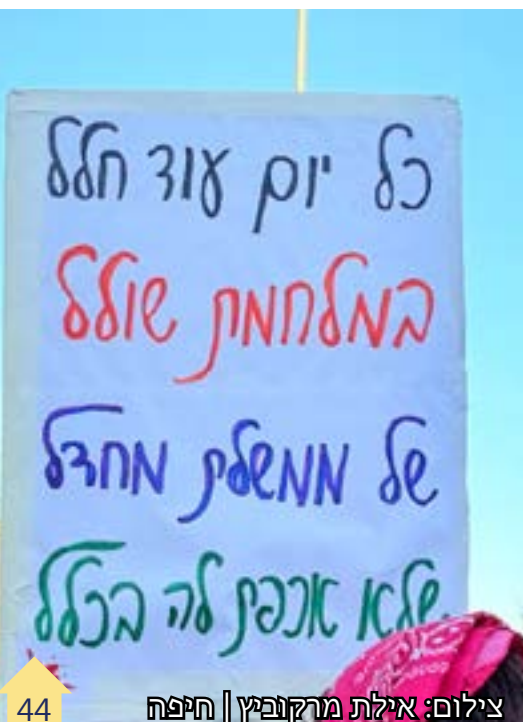
חיפה

12 יולי 2025

ד"ר ניר ברק | אוניברסיטת בן גורין בנגב

את דברי הערב אני מבקש להקדיש לאינטראקציה ההרסנית שבין הפקרת החטופים, המשך המלחמה וההפיכה המשטרית המואצת שמתחוללת מול עינינו. ואני רוצה לפתוח בשיר קצר שאני לא מפסיק לחשוב עליו כבר חודשים מאת אדם זגייבסקי – משורר פולני של חירות ומצפון, שנלחם בשקרים של משטרים ובלאומנות עיוורת:

בֶּאֱחָד הַיָּמִים עָלוּ הַקּוֹפִים לְשִׁלְטוֹן.
הַצְמִידוֹ לְאַצְבָּעִם טִבַּעַת חוֹתֶם מְזֶהָב,
לְבָשׁוֹ חִלְצוֹת לְבָנוֹת, מַעֲמִלְנוֹת,
שָׁאֲפוּ אֶל תּוֹכֶם סִיגְרֵי הַבָּנָה רִיחָנִים,
וְאָלוּ אֶת כָּף רִגְלָם כְּבָלוֹ בְּנֻעָלִי לִכְה שְׁחֹרוֹת.
לֹא שָׁמְנוּ לֵב לִכְךָ, כִּי שְׁקוּעִים הָיִינוּ
בְּעֶסְוִיקִים אֲחֵרִים: פְּלוֹנִי קָרָא אֶת אֲרִיסְטוֹ,
אֶלְמוֹנִי חוּה, בְּדִיוֹק אֶז, אֶהְבֶּה גְדוֹלָה.
נְאוּמֵי הַשְּׁלִיטִים הִפְכוּ לְכְאוּטִיִּים בְּמַקְצָת,
אֶפְלוּ עֲלֵגִים. אֲבָל הָרִי מַעוֹלָם
לֹא הִקְשַׁבְנוּ לָהֶם בְּאַמֶּת, הֶעֱדַפְנוּ מוֹסִיקָה.
הַמְלַחְמוֹת: פְּרָאִיּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
הַצְחָנָה הַעוֹלָה מִבְּתִי הַכָּלָא גְדוֹלָה מִבְּעֶבֶר.
דּוֹמָה שְׁהַקּוֹפִים עָלוּ לְשִׁלְטוֹן.

44

צילום: אילת מרקוביץ | חיפה

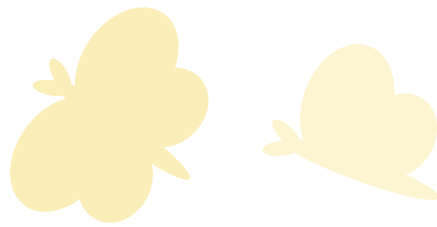

צילום: מיכה ורדי | צומת רעננה

ולמרות שברור לכולנו שהעסקה הזו יכולה להיחתם כבר לפני יותר משנה, ולמרות שיש רוב ברור בציבור שתומך בעסקה גם במחיר שחרור מחבלים, ולמרות שגם הרמטכ"ל שמונה על ידי הממשלה הנוכחית אמר השבוע שנוצרו התנאים לקידום עסקה - הממשלה הזו עומדת בסירובה. ובינתיים – רק מתחילת השבוע הזה נפלו עוד 8 חיילים אשר מתווספים לרשימה של 890 חללים. הותרו לפרסום רק 7 שמות, והשמיני היה לוחם בחטיבת גולני שהתאבד בבסיס שדה תימן – לא נכלל ברשימה לפי מדיניות הצבא, ובאופן מקומם הוא לא נמנה בין חללי המלחמה.

דומה שהקופים עלו לשלטון – לאן נוליך את החרפה?

בספרה יסודות הטוטליטריות, חנה ארנדט כתבה שמשטר טוטליטרי פועל תוך שרירות מוחלטת תחת מראית עין של חוקיות מוחלטת. זה בדיוק מה שקורה כאן. השבוע: אביעד גליקמן זומן לחקירה באזהרה בעקבות תלונה מופרכת של עובדת של בן גביר. ישראל פריי נעצר בגין ציוץ – מקומם ופרובוקטיבי, אך מוגן בבירור תחת חופש הביטוי – וסווג כעצור ביטחוני. ובינתיים – מחבלים יהודים תוקפים פלסטינים, שרים וח"כים פורצים לבסיסים, מתנחלים תוקפים חיילים – ולא נעצרים, ואפילו לא נחקרים. וכל אלה מתחברים לאיומים ברורים על חופש הביטוי וניסיונות להשתיק פקידי ממשל, עיתונאים, אמנים ואקדמאים – ומעל כולם: ההצבעה להדחת חבר הכנסת איימן עודה שעוד רגע ידבר כאן. מהלך פופוליסטי שאין בינו לבין החוק דבר – ולראייה: אפילו היעוץ המשפטי לכנסת מסתייג ממנו.

ובהקשר הזה, שלחנו מכתב ליו"ר וסיעות האופוזיציה המגמגמות – יש עתיד וכחול לבן – למעלה מ-170 חוקרות וחוקרים ממדע המדינה ומשפטים שבו הבהרנו:

- הדחה של חבר כנסת בשל עמדותיו הפוליטיות בלבד פוגעת אנושות בדמוקרטיה הייצוגית.
- היא פוגעת במערך החירויות החיוני לקיום דמוקרטיה חיה ומתפקדת.
- היא פוגעת בשוויון הפוליטי ומהווה הדרה של מיעוט לאומי.
- והיא ניסיון שקוף להטות את הבחירות לטובת הקואליציה.

על מכתבים דומים חתמו השבוע ראשי ממשלה, חברי כנסת לשעבר, ביניהם אנשי ימין מובהקים – וגם ראש העיר שלנו, יונה יהב – ועל כך כל הכבוד. גם להם ברור: ההדחה מסוכנת לפחות כמו פסקת ההתגברות או ביטול עילת הסבירות. וכשברקע הדברים נמצאים פיטורי היועמ"שית, פרשת קאטר גייט, מינוי ראש שב"כ, וחוק ההשתמטות התמונה ברורה – לא הקופים עלו לשלטון אלא כנופייה עבריינית, שחלק מהאופוזיציה עומדת משותקת, וששורה ארוכה של דגלים שחורים מתנופפים כבר חודשים ושנים – כאן כולנו נכנסים לתמונה.

כי יש רגעים בהיסטוריה שבהם ברור:

- אי אפשר לחכות ש"הם" יתעוררו.
- אי אפשר לסמוך ש"הם" יתעשתו.
- אי אפשר להפקיד את התקווה בידיים שמפחדות להשתמש בה.

אז כן – אנחנו האנשים להם חיכינו. אנחנו – אזרחים ואזרחיות, שמבינים שהכוח לשנות לא בא מלמעלה – אלא צומח ברחוב, בכיכר, בקול ובפעולה. זה לא עוד ניסוי כלים. זה הדבר האמיתי. זו שעת המבחן שלנו – ואנחנו עומדים בה.

ועד שהממשלה הגרועה הזו תיפול – והיא תיפול – אנחנו לא נשתוק, לא נוריד את הראש, ולא ניכנע. אנחנו נסתכל למציאות הקשה בעיניים.

נגונן על ערך חיי האדם.

נרפא את מה שנשבר.

נתקן את מה שהושחת.

ונבנה יחד בית.

בית של חירות, של שוויון, של אמת.

בית של צדק, של סולידריות, של דמוקרטיה, ושל תקווה.

צילום: ELAN | תל אביב

צילום: בני משי | צומת כרכור

ערן ליטמן | אביה של אוריה אשר שנרצחה ב-7.10.

לראשונה נאמתי כאן ב-7.11.23 זה לא נתפס שאני כאן בשנית לאחר שנה ותשעה חודשים וחמישה ימים. אני מסתכל למציאות בעיניים ודברי לא יהיו נעימים.

החמאס תכנן ופעל מתחת למכ"ם של המודיעין. וב-7.10 הפתיע אותנו והיה טוב מאיתנו. כבש מאות קמ"ר, רצח והרג 1,320 אזרחים וחיילים וחטף 253 מטובי אנשינו. כעסי ותסכולי מופנה פנימה, אלינו. זה קרה בגללנו. בגלל ממשלת ישראל. עם פריצת הגדר. נשלף הקלף הראשון וארמון הקלפים היהיר של ישראל התמוטט. המדינה קרסה ולא תפקדה חודשים רבים. אזרחים נכנסו לוואקום השלטוני והצילו את המדינה. אחד מהם הוא אמיץ וצנוע. מושמץ מכל כיוון, שמעולם התפאר ולא סיפר, שבלי ה-8.10, בשטח כבוש ושורץ מחבלים חיפש והפך כל אבן כדי למצוא את אוריה, תודה יאיר. אני חייב לך. אוריה שלי נרצחה גם בגלל מלחמת דת. קיצונים איסלאמיסטים רצחו אותה. יהודים משיחיים פתחו במלחמת דת ויצקו שמן למדורת הטרור, ניסו ומנסים לשלול את חרותנו ולכפות עלינו את משנתם המעוותת. ראשי המגזר החרדי חברו לנאשם בפלילים עבור תקציבים והשתמטות.

ומכיוון שאני קפלניסט כמוכם, עוד בשבעה באוקטובר, האשימו אותי לראשונה שאוריה נרצחה, נרצחה בגללי כי לא תמכתי בראש הממשלה. ולאחר מכן פעמים רבות שלחו הודעות ואיכלו לי שאוריה נרצחה והתעללו בה.

שיהיה ברור. אנו מדינה מפולגת ועם ישראל לא קיים יותר ואני לא מוכן להיות משויך ושייך בכל דרך לאנשים הבזויים האלה. ראש הממשלה אשר ראה בחמאס נכס מורתע. מסרב לקחת אחריות ובאומרו שהוא מסרב להקים ועדת חקירה ממלכתית כי הוא יודע את מסקנות הוועדה הודה באשמתו.

מבחינתי הוא ו-68 שותפיו והנורבגים אשמים בהרצחה של אוריה. הלואי ובממשלה ובכנסת היו אנשים עם אלפית מהאומץ של אוריה. הם פחדנים חסרי עמוד שידרה ומוסר אשר שומרים על כסאם ומלכם. מפקירים את חיילי צה"ל מפני תובעי ושופטי האג. שרים אומרים שזאת שנה של נס, קוראים לפשעי מלחמה ושואפים ליישב מחדש את עזה, מבודדים ומצרעים את ישראל בעולם ולא מחזירים את החטופים הנמקים.

הם מחבלי כאוס. ובכאוס שנוצר מבעירים את האש בגדה. מגרשים אנשים מבתיים וגורמים למיזאשים להצטרף לטרור, להפוך למפלצות ולהרוג ישראלים.

אנחנו בימים נוראים. כל חטופה שחובקה ע"י אביה פילח את הלב ומסמר נוסף ננעץ בארון. אך דלת חדשה לחיים נפתחה. וכולם חייבים לחזור במהירות וללא תנאי. גם החללים והנרצחים שיש להם משמעות רבה לבני משפחותיהם, הרבה מעבר למה שאתם משערים. הם הופקרו ואין לנו את הזכות לנהל משא ומתן. וממשלת ישראל עושה הכל כדי להחריב ולסכל את השבתם לחיק משפחתם. הכל קשור להכול. מלך האופל. יד ימינו של השטן השתלט בעזרת משרתיו הבזויים על מדינת ישראל וכיסה אותה בענן אפל ושחור.

קישור לנאום

ערב טוב תל אביב.

תודה רבה על שאתם יוצאים מבתים ומגעים לכאן. ביחד נשנה ונתקן את המדינה ונפזר את הענן השחור והאפל מעלינו. נחזיר את השמש שתשוב להאיר מעלינו וילדינו שעזבו יחזרו. ערכי מגילת העצמאות ישובו להיות ערכי כלל המדינה, ואולי אף נשוב להיות עם, ואני אוכל לאחוז ולהרים את דגל המדינה. הדגל של המדינה שהפקירה את אוריה.

עלינו לעשות הכל שמשפחת השכול לא תגדל. עלינו לבחור ולעשות את הדברים המדויקים עבורינו. עם חשיבה ותכנון. לקדם תהליכים ארוכי טווח שיצמצמו ויעלימו את מפלצות הטרור.

הדבר הנכון עבורינו זה לחיות ביום בטוח עם שכנינו. מאינדונזיה שבמזרח ועד מרוקו שבמערב. להסכים ולקבל את ההצעות לשנות את יהודה, שומרון ועזה. לתמוך בהשקעה בתשתיות אזרחיות ובחינוך כדי שעוד 10 או 20 שנה יגדל דור צעיר שיזניח את הטרור ויבחר בחיים. יהיו עליות ומורדות, אך עלינו לחזור ולהיות מדינה שוחרת שלום.

יש לי חלום. שתתעוררו מחלום הבלהות שלכם ושחייכם ישובו למסלולם. אשמח בשמחתכם.

ואני. אני אמשיך לחלום ולהתגעגע לאוריה שלי.

צילום: גיל בארי | שער בגין

הבימה תל אביב

19 יולי 2025

פרופ' יניב רוזנאי | אוניברסיטת רייכמן

היום לפי שבע שנים – ב-19 ביולי 2018 – נחקק חוק הלאום שחתר תחת מגילת העצמאות ופצע את היחסים עם המיעוט הדרוזי והערבי ללא הכר. זה היה "האימון על רטוב" להפיכה המשטרית.

כעת, אנחנו כבר לא בהליך הדרגתי של נסיגה דמוקרטית אלא ברגעים קריטיים שמאיימים על עצם זהותה הדמוקרטית של המדינה ועל שלטון החוק. אנחנו עדים למהלכים שתכליתם לשנות את המשטר מיסודו.

פירוק התקשורת החופשית ומערכות אכיפת החוק, השתלטות על כל שומרי הסף ומינוי רק של נאמנים אישית, איסור על עמותות להעביר ביקורת על מדיניות הממשלה, הליכי הדחה של חברי הכנסת. הממשלה מהלכת אימים על כל מי שלא מתיישר עם השלטון או נאמן לו.

זו לא רפורמה ולא קידום מדיניות – זוהי הפיכה משטרית!

יש בישראל שני גורמים שיכולים להגביל את השלטון ולהגן על הדמוקרטיה – בית המשפט העליון והיועצת המשפטית לממשלה. ולכן שניהם תחת התקפה. אחרי שינוי הרכב הוועדה לבחירת שופטים והסירוב להכיר בנשיא בית המשפט העליון יצחק עמית, הגיע תורה של היועצת המשפטית לממשלה, שומרת הסף מספר אחת.

הממשלה יודעת שהיא לא יכולה להדיח אותה בהליך שנקבע כבר בהחלטת ממשלה לפני רבע מאה, ושמחייב לחזור לוועדה המקצועית-ציבורית. אז מה הממשלה עושה אם לא מצליחה לפעול לפי הכללים?

את הדבר היחידי שהיא יודעת לעשות – לשנות אותם. אז הממשלה יצרה ועדה חלופית של שרים שנגועים במשוא פנים ובניגודי עניינים. זה לא שימוע בלב פתוח ובנפש חפצה אלא הליך ראוות שנועד לאפשר הדחה, ללא כל עילה עניינית, של היועצת המשפטית, כדי לוודא שהממשלה תוכל להמשיך ולצפץ על החוק. וכצפוי, הוועדה המליצה לממשלה להדיח את היועצת המשפטית לממשלה.

למי שלא מבין מה הולך פה: נאשם בפלילים דוחף לפיטורי מי שעומדת בראש התביעה במשפט שלו.

כל ההליך הזה מבטא התנערות מוחלטת של הממשלה משלטון החוק ומציב איום חמור על הדמוקרטיה הישראלית. זהו הליך פסול ולא חוקי!

לא סתם הבהיר כבוד השופט סולברג שגם אם הממשלה תפטר את היועצת המשפטית, ההחלטה לא תיכנס לתוקף עד להחלטת בית המשפט בעניין. ותרשו לי לחזות: אם תחליט הממשלה להדיח את היועצת המשפטית בהתאם למנגנון החדש שהומצא אֶד הוק, ואחרי שהממשלה הנוכחית החלה לעבוד על פי ההליך הקיים, ההחלטה תפסל על ידי בית המשפט העליון בכל הרכב שהוא. אין שום רוב - ליברלי או שמרני - בבית המשפט העליון, שיתן יד למהלך ושיאפשר את שינוי הכללים באמצע משחק.

וחשוב להבין: הממשלה לא רק רוצה להיפטר מהיועצת המשפטית שמונעת ממנה לפעול בניגוד לדין. היא רוצה לשנות לחלוטין את אופי התפקיד משומר סף עצמאי לחותמת גומי שתוחלף אם לא תתיישר. הממשלה הזו פועלת לרסק כל מוסד עצמאי שמסוגל לבלום אותה לצד רמיסה של כל נורמה שלטונית. אין פה שום "רפורמה שמרנית" רק רצון של הממשלה להיות נטולת מגבלות. מי שלא שפוט שלה אין לו זכות קיום.

ולזה חייבים להתנגד!

ד"ר מאזן אבו סיאם | מלווה את משפחות החטופים הבדואים

ערב טוב באר שבעים. אנחנו חיים במדינה מאוד דינמית. אין מה לעשות. נאום שאתה כותב בצהריים לא רלוונטי לערב. לפני שעה קלה הותקפו שני חברי כנסת בדרכם להפגנה בנס ציונה, תוך כדי נוכחות של משטרה רופסת והכל ברוח המפקד. יש מישהו שמגבה אותם ללא בושה? בושה! אני מגנה את התקיפה נגד חברי הכנסת ויש לעמוד, להעמיד לדין ולעצור עוד הערב את המתפרעים המתלהמים. ואני מגנה כל כל כל תקיפה מילולית ופיזית ללא קשר למוצאם או לדעות שלהם.

652 ימים ועדיין 50 חטופים חיים ומתים אשר גורלם נקשר מהיום הראשון למטרות האחרות של המלחמה, הסרת האיום והשמדת החמאס. ואין אחד בכל המערכת הפוליטית שיכול להסביר מהו פרמטר המדידה של השמדת החמאס? ואיך משיגים אותו? האם אנחנו נלחמים? המדינה נלחמת עד הקליע האחרון, עד הלוחם האחרון. כל הדשדוש הזה נבע מחוסר ההחלטה מה יהיה ביום שאחרי. כל מלחמה שלא סוללת את הדרך לתהליך מדיני או לתהליך שלום, היא מלחמת חורבן ללא תכלית. ועכשיו ברור יותר מתמיד - יש עוד מטרה למלחמה - זאת הישרדותו הפוליטית של ראש הממשלה. ואת זה לא אני אומר, אלא תחקיר מקיף של הניו יורק טיימס שיצא לפני כמה ימים, בו הם מציינים כי ראש הממשלה טירפד עסקאות חטופים ומשך את המלחמה למען הישרדותו. בימים האחרונים מתגבשת על פניו עסקה וכולנו באופטימיות זהירה שיתחררו כל החטופים בפעימה אחת. את כולם. ועכשיו.

652 ימים למלחמה, ועדיין תמונות וסרטונים מציפים את הרשת בילדים עזתים רעבים אשר נמקים בתורים בשביל לקבל קצת אוכל, אם בכלל מצליחים להשיג. סרטונים של ילדים ונשים מתחת להריסות מתחננים לעזרה. מצד אחר, יש שרים בממשלה שקוראים להרעב עוד יותר, לגרש אוכלוסייה, לכבוש קרקע ואפילו להתיישב. פנטזיות משיחיות של עליונות. המלחמה באיזה יום תיגמר, והאבק שלה ישקע, וכל המתלהמים ינחתו על הקרקע. ואנחנו, אלה שנמצאים עכשיו במדינה במזרח התיכון, צריכים לתת תשובות: איך הפכנו אדישים, איך הפכנו ללא מוסריים, איך איבדנו את הערך האנושי שבתוכנו? שאלות קשות שההיסטוריה תשפוט אותנו.

בשבוע האחרון התפטרו מהממשלה שתי סיעות ורבים חשבו שזה הסוף של הממשלה, אבל מי שעוקב מקרוב מבין שזאת התפטרות של סחיטה פוליטית של ראש ממשלה עירום, ושותפיו זיהו את החולשה שלו, והוא מוכן להכל למען ההישרדות שלו. ההפיכה המשטרית דוהרת, ופוליטיקאים מכרסמים ומכרסמים את מערכת המשפט בהצעות חוק, והרשות המבצעת תשלוט במדינה ללא בלמים וללא איזונים. הצעות חוק מחזרות ושנויות במחלוקת בסיטונאות: פיצול סמכויות היועמשת; החלת ריבונות על הגדה המערבית; הצעת חוק לאפשר לממשלה חדשה לפטר בכירים ב 100 הימים הראשונים לכהונתה; ולהפוך את המדינה לרפובליקת בננות. במילים אחרות: זו תהיה דמוקרטיה אשר בוחרת דיקטטור. את הגישה של הכל יכול היא גישה מסוכנת הן למדינה והן לעתידה, ובמיוחד שיש ציבור רחב שמאמין בדרך הזאת. ציבור אשר לא ייתן למדינה לתפקד גם אחרי הבחירות, ובמיוחד ובמיוחד כשהם לא יהיו בשלטון.

תתעוררו לפני שיהיה מאוחר מדי!

תודה רבה לכם!

צילום: אורי יפה | צומת הגומא

צילומים: יוסי ירון | כפר סבא

חיפה

19 יולי 2025

פרופ' ניצה בן־דב | אוניברסיטת חיפה, כלת פרס ישראל ויקירת העיר חיפה

אני אתחיל ברשותכם בשאלת טריוויה: מה משותף לכותרות של הספרים הבאים: רחוב המדרגות, המאהב, חצוצרה בוואדי, יונים בטרפלגר ומסע הערב לחיפה? אין לי ספק שחלקכם יודעים את התשובה, כל הספרים האלה נכתבו על ידי סופרים חיפאיים שכתבו על רב תרבותיות בחיפה, על מפגש בין אמידים לעניים, על יחסים מורכבים בין יהודים לערבים, ועל המתחים הבינאישיים והלאומיים ביניהם בגבולות חיפה ומעבר לגבולותיה, בזמן שלום ובזמן מלחמה.

ברחוב המדרגות של יהודית הנדל, משקפות המדרגות את הקשר הבעייתי בין מי שחי בעיר התחתית, לבין מי שחי בכרמל, ודווקא זה שגר למטה חזר ממלחמת השחרור שבור ומדוכא.

בהמאהב של א"ב יהושע חודר נער ערבי לחייה של משפחה בורגנית בכרמל כשמלחמת יום הכיפורים מתהדהדת ברקע.

בחצוצרה בוואדי של סמי מיכאל קורה ההיפך: נער יהודי חודר לחייה של משפחה ערבית נוצרית בשכונה הקוסמופוליטית וואדי ניסנאס, כשמלחמת לבנון הראשונה גודעת את סיפור האהבה בין האישה הערבייה לבינו.

ביונים בטרפלגר, גם רומן של סמי מיכאל, הגיבור הוא נער פלסטיני שאומץ על ידי משפחה יהודית ניצולת שואה, וחש שייך לשני העמים. הרומן מתרחש בזמן האינתיפאדה הראשונה, אבל הגיבור היהודי־ערבי שגר עם אשתו בשכונת דניה מרגיש ביטחון [ואני מצטטת] "לא רובים, לא מטוסים ולא טנקים לא איימו על השכונה השאננה" (עמ' 155). סמי מיכאל לא העלה על דעתו שטילים בליסטיים יאיימו עליה אחרי מותו.

במסע הערב לחיפה של יעקב אורלנד, ה"מסע" ו"הערב" הם מטאפורות למקום שבו ייקבר המשורר והפזמונאי, שאבא חושי משכו לעיר במסגרת פרויקט אָמנים.

כל היוצרים האלה מתים עכשיו ולא יודעים מה קרה לעיר ולאֶרץ האהובות שלהם, שבהן קיוו ליצור אחווה ורעות בין תושביהן, ולראות במגוון האנושי שלהן יתרון ולא חיסרון. הם לא ידעו שיקום מנהיג שכל מטרתו היא לפלג ולהסית במקום לאחד ולשכך יריבויות ומתחים כפי שהם ניסו לעשות ביצירותיהם.

ואל תגידו שלמנהיג המפלג והמסית אין חוש ספרותי. ראו אילו כותרים הוא ממציא למלחמה בתוך מלחמה, בתוך מלחמה, מלחמת נצח שהוא כופה עלינו עם שלל שמות שכוונתם להסיט את הדעת מהמשמעות הנוראה של הימשכות המלחמה שמטרתה להחזיק בכל מחיר בשלטונו.

למלחמת ה־7 באוקטובר ביקש לקרוא "מלחמת התקומה". שמעתם טוב? למלחמה האסונית ביותר בתולדות מדינת ישראל, שהוא אחראי לה, זו שנרשמה על שמו בטאבו – הוא רוצה לקרוא "מלחמת התקומה". ובתוך מלחמת התקומה, שבה יש חטופים ונופלים ורעב ועיר הומניטרית אעלק לתושבי עזה האומללים, יש לנו גם את "מרכבות גדעון", אף שלגדעון השופט לא היו כלל מרכבות, ולמבצע נגד איראן קרא "עם כלביא".

כמו טווס המתהדר בזנבו, פורש אותו במלוא הדרו, מרעיד אותו לעיני כל כדי לעורר אליו עוד ועוד תשומת לב, מתהלך בנימין נתניהו בציבור מאז מלחמת איראן. הוא, שלא מצא זמן להגיע לניר עוז

במשך 636 ימים מאז השבעה באוקטובר, פתאום הגיע למקום שהפך סמל לטבח, לשריפה ולחטופים שאינם שבים, זאת במחשבה שמלחמת איראן תעמעם את המחדל מסמר השיער שאין עליו מחילה. הוא, שהעלים את ניר עוז כליל מהמפה כשהסביר שציר פילדלפי הוא "סלע קיומנו", פתאום מצא זמן להגיע לכל זירות נפילות הטיילים: בבת ים, בראשון לציון, במכון ויצמן, בבי"ח סורוקה וגם בניר עוז. כל הביקורים המאוחרים האלה נועדו להתהדר בניצחון ולטשטש את הכישלון. כמו כן, ריח בחירות עולה באפו של האופורטוניסט האולטימטיבי. אבל חורבן ה-7 באוקטובר לא יישכח וגם הימנעותו מכל מגע עם הקרבנות – לא תשכח.

ואסיים את דברי במטבעות לשון ובסמנטיקה שהשתרשה אצלנו, אבל אפשר לשנות את ההקשר והמשמעות של הנוסחאות הלשוניות המטילות אימתן עלינו. למשל, את הפעימות שהומצאו כדי לעכב את שיבת חטופינו אפשר להחליף בפעימות הלב הנרגש למראה החטופים והחיילים החוזרים מעזה ולנוכח שיקום יישובים ובניית בתים בשני הצדדים.

למשל, ה"הותר לפרסום" המבעית לא יהיה עוד אסוציאטיבי עם הרג, שכול וכאב אלא בתקווה. כי יותרו לפרסום המצאות וגילויים שיביאו גאולה לאנושות. במכון ויצמן או בטכניון תותרנה לפרסום, אחרי שנות מחקר במעבדות נסתרות מהעין, גלולות חדשות נגד סרטן, נגד הזדקנות או נגד דיכאון.

ואחרון־אחרון חביב, את הנבואה "עם כלביא יקום וכארי יתנשא", שנאמרה מפי נביא נוכרי, גוי, בלעם בן בעור, שבא לקלל את בני ישראל ויצא לו לברך, תחליף נבואת השלום שנאמרה מפי נביא ישראל האותנטיים, ישעיהו ומיכה, שממשיכיהם הם הסופרת והסופרים החיפאים שהזכרתי בראשית דברי, יהודית הנדל, א"ב יהושע, סמי מיכאל ויעקב אורלנד:

וְכָתְתוּ חֶרֶבְתֵּיהֶם לְאַתִּים וְחִנִּיתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת לֹא יִשְׂאוּ גֹי אֶל גֹּי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה. וְיִשְׁבּוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מִחְרִיד."

סרן במיל' רון פיינר | קצין לוחם שנשפט ל-25 ימים בכלא לאחר שסירב להתייצב לסבב המילואים הרביעי

ערב טוב חיפה, שותפיי למאבק על פני החברה והעתיד המשותף שלנו פה.

שמי רון פיינר, בן 26, סטודנט לפילוסופיה, כלכלה ומדעי המדינה באוניברסיטת חיפה, סרן במילואים, מפקד מחלקה בחטיבת הנח"ל הצפונית, פעיל בתנועות "עומדים ביחד" ו"חיילים למען החטופים". לאחרונה, אחרי 270 ימי מילואים בגבול הצפון ובלבנון, נשפטתי ונענשתי ב-25 ימי מאסר בכלא צבאי כי לא הייתי מוכן להתייצב ולהמשיך לשרת במלחמת הנצח של נתניהו, בן גביר וסמוטריץ'. מלחמה שתכליתה הישרדות פוליטית וחלומות על התנחלות בעזה, ובעבור זה ממשלת ישראל מוכנה להקריב את חיי החטופים, הלוחמים, והאזרחים העזתיים, ואת התקווה שלנו לביטחון בעתיד. עבור הממשלה הזו, כולנו "נזק אגבי" שהם מוכנים להקריב בשביל האינטרסים האישיים שלהם.

שירות המילואים שלי במלחמה הבלתי נגמרת הזו, התחלק לשלושה סבבים. הראשון, התחיל כבר ב-7.10, אז קפצנו צפונה בשביל למנוע מחיזבאללה לצאת למתקפה דומה לזו של חמאס, יצאנו להגן על הבית. אחרי חמישה חודשים במטולה ומנרה, ורק חודשיים בבית, חזרנו לסבב נוסף – הפעם בראש הנקרה. פחות מחודש וחצי לאחר שהסבב השני נגמר, הוקפצנו שוב בצו 8 מהיום להיום, הפעם ללבנון, לחמנו בבלידא ובעיתרון. את השלכות המלחמה אני מכיר מקרוב, בידי שלי פיניתי הרוגים ופצועים, ראיתי חברים נפגעים מירי במרחק מטרים ספורים ממני, אני בעצמי כמעט ונהרגתי, כדור פגע בפנס שעל הקסדה שלי, ורק במזל גדול לא נפגעתי.

באפריל האחרון קיבלנו צו 8 נוסף, רביעי במספר, בפעם הזו לא הייתי מוכן להתייצב. מעל המשך המלחמה בעזה מתנוסס דגל שחור ענק! מכל סיבה ובחינה אפשרית! את כל החטופים אפשר להחזיר בהסכם, זו אפשרות שמונחת על השולחן כבר חודשים רבים, אך הממשלה שלנו בוחרת לדבוק בהסכמים חלקיים, ולמרוח את המשא ומתן בשביל למשוך את המלחמה לנצח, על חשבון חיי החטופים. את האנשים בעזה הממשלה שלנו רוצה לרכז במתחם סגור, ללא אפשרות כניסה או יציאה, ראינו ועודנו ממשיכים לראות את הזוועות במתחמי חלוקת המזון, איפה שהמוני אנשים מורעבים נדחקים בצפיפות ומוכוונים באש חיה, וכתוצאה מכך נהרגו כבר מאות, אני לא רוצה לדמיין אפילו איך יראה אותו מתחם סגור ששר הביטחון שלנו מכנה בשקר מוחלט "עיר הומניטרית". והלוחמים, עשרות לוחמים נפלו בקרב מאז פיצוץ הפסקת האש האחרונה על ידי ממשלת ישראל, אנחנו בעיצומו של גל התאבדויות, עבור כולנו כל יום הוא הגרלה שבה אנחנו מקווים שקרובינו – משפחה וחברים, לא יהיו השמות שייפלו בגורל ו"יותרו לפרסום".

אני רוצה לפנות לבני הדור שלי, אנחנו הדור ש"נדפק", אנחנו היינו בנובה, חברינו נרצחו ונחטפו, אנחנו יצאנו למאות ימי מילואים, וחזרנו משדה הקרב פצועים בגוף ובנפש, ואנחנו גם הדור שמסוגל לשנות את המאזן עכשיו, התמיכה שלנו, כמו הרוב המכריע של העם, בהסכם המלא שיסיים את המלחמה ויחזיר את כל החטופים כבר רחבה וברורה, עכשיו עלינו לנקוט בפעולות שלא יותירו לממשלה ברירה אלא לממש את הדרישות שלנו. לכן, עלינו להראות לממשלה שהיא לא לגיטימית, ושנחנו לא מסוגלים לשתף פעולה עם החלטותיה, כשלא התייצבתי למילואים, עשיתי את זה בשביל להגן על הבית.

אני מודה מאוד לכל מי שהגיעה לפה היום, ולהמוני הישראלים שנאבקים יום יום כנגד ההרג וההרס, כנגד השנאה הקיצונית, ואני רוצה להעביר שני מסרים אישיים אחרונים – הראשון, אמנם נענשתי, אך אני שלם ההחלטה שקיבלתי והייתי מקבל את אותה ההחלטה בדיוק גם אלף פעמים נוספות, שלושה שבועות בכלא הם מחיר פעוט לשלם עבור מטרות צודקות וחשובות כמו אלה. השני, הסיפור האישי שלי אינו העניין, יש תמיכה ציבורית רחבה בקריאה לסיום המלחמה, אני רואה את זה מתבטא באלפי אנשים שפנו אליי אישית בשביל לתמוך במעשה, עלינו להעביר את אותה התמיכה אל חבריי וחברותיי לשירות המילואים, ולהבהיר להם שנעמוד לצידם כשיבחרו להפסיק לשרת את המלחמה של סמוטריץ' ובן גביר. ועלינו לעשות זאת עכשיו, המלחמה הזו הולכת ומפוררת כל דבר, ועלינו לעצור אותה לפני שתהרוס סופית את העתיד שלנו כאן.

חיפה

19 יולי 2025

פרופ' אורן גזל אייל | אוניברסיטת חיפה

שלום חיפה

מידי שבוע אני כאן איתכם בקהל - כי רק במאבק ציבורי מתחיל השינוי. ואתם השינוי. תודה לכם. השחיתות שחזרת. כמשפטן, חשבתי בתחילה לדבר על אי החוקיות הבולטת של החלטות הממשלה. על הניסיון הבוטה לעקוף את דרכי המינוי והפיטורין שנקבעו בעקבות פרשת השחיתות המכונה "פרשת בר-און חברון". זוכרים את המשפט "יש לי בשבילך יועץ משפטי מושלם" באותה פרשה? הבטחה ליועץ משפטי נוח שיערוך הסדר טיעון מקל עם חבר ממשלה עבריין? ההיסטוריה חוזרת - אבל אז עוד ניסו להסתיר את השחיתות הזו. היום פועלים מהמקפצה. אבל אני לא יכול להסתפק בדיון משפטי על ההפיכה המשטרית. כי כשהממשלה ממשיכה מלחמה הרסנית רק כדי לשמור על השלטון המתנדנד של חברה - כל היתר מתגמד.

הטבח הנוראי שביצע חמאס בשבעה באוקטובר היה יכול וצריך להיות נקודת מפנה. המלחמה שפרצה בעקבותיו, אולי לא נוהלה בצורה הכי חכמה, אבל היתה לה הצדקה חוקית ומוסרית - גם כשנפגעו בה אזרחים. הייתי בשבתון באוקספורד בחצי השנה הראשונה למלחמה, ומתוך אמונה כנה בצדקת הדרך, נאבקתי בכל פורום להגן על ישראל. נפגשתי עם חברי פרלמנט בריטיים, עם עיתונאים עם משפטים - וניסיתי להדוף טענות שבתחילה עסקו בפשעי מלחמה, אחר כך האשימו את ממשלת ישראל בפשעים נגד האנושות, ולבסוף הגיעו לכדי טענות שישראל מבצעת רצח עם.

בכל פעם שאמרתי לבני שיחי שאין כוונה לפגוע באזרחים, שרים בכירים דאגו לצעוק מעל לכל במה שמבחינתם יש כוונה כזו. הוראות של הממשלה למנוע אוכל וסיוע בסיסי מהאוכלוסייה בעזה, בשילוב של הקריאות האלו של שרי הממשלה - לא הותיר לי סיכוי. כי הממשלה הזו עושה הכל כדי שלא להותיר לישראל סיכוי.

לאיזו חברה הפכנו?

צילום: אילת מרקוביץ | חיפה

אני שומע בזעם את הוויכוחים בשאלה אם צריך להחזיר את החטופים גם במחיר של סיום המלחמה. לאיזו חברה הפכנו? סיום המלחמה אינו מחיר - הוא צריך להיות מטרה בפני עצמה, יחד עם החזרת החטופים.

מה התועלת במלחמה הנוראה הזו? חיילים שלנו נהרגים, הכלכלה נהרסת, החברה נקרעת לגזרים, ישראל הופכת למבודדת בעולם המערבי. אלו כשלעצמן סיבות מצוינות להפסיק את המלחמה חסרת התכלית הזו. אבל יש סיבה נוספת, חשובה יותר, שנדחקת הצידה בשיח הישראלי:

המחיר הכי גדול שאנחנו משלמים על המשך המלחמה הוא המחיר המוסרי. המחיר של עיוות ערכי של חברה שבעבר קידשה חיים, דנה על טוהר הנשק, ועל החובה להפריד בין לוחמים לאזרחים. הממשלה הזו הביאה אותנו אל תהום מוסרית, עמוקה מאי פעם.

להסיט מבט או לראות את המציאות

בניגוד לעבר, רבים בישראל כבר אינם רואים את התהום הזו. לפני כמעט 23 שנים יצאו מאות אלפי ישראלים להפגין בשל טבח שביצעו הפלנגות במחנות פליטים פלסטיניים בלבנון. הידיעה ששר הבטחון יכול היה למנוע את הטבח ולא פעל, הספיקה להוציא המוני אדם מבתייהם. ההפגנות הובילו את הממשלה למנות ועדת חקירה ממלכתית.

ומה היום? אין מאות אלפים, במידה רבה כיוון שהתקשורת עושה הכל כדי להסתיר מאיתנו את המחיר האנושי של פעולות הממשלה בעזה.

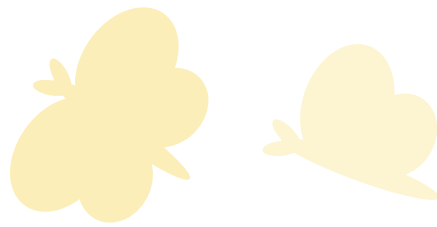
שלשום דלפה התכתבות פנימית בין אנשי אולפן-שישי, מדורת השבט הטלוויזיונית של הציבור הליבראלי בישראל. עורך המהדורה רון ירון החליט שהוא מסרב לסקר - לא רק את התמונות מעזה אלא אפילו הפגנה כנגד ההתעלמות התקשורתית מהזוועות. לא כי האירוע אינו חשוב אלא כי לדעתו "קשה להתחבר למסר של ההפגנה הזו". עד כדי כך מבקשים מאתנו להסיט מבט.

צילום: מירי פורת | חיפה

צילום: ראובן להב | נס ציונה

אחר כך, במהדורה עצמה, אתמול, דנה וייס מתפתלת בין הקו המערכתי של הסתרת המציאות בעזה לבין הצורך לדווח ואומרת כך – ואני מצטט: "זה דבר שאנחנו פחות מדברים בו אבל הוא מאוד משמעותי – מידי יום בעזה נהרגות משפחות שלמות, נהרגים ילדים שהולכים להביא מים. עכשיו" היא ממשיכה ואומרת, "יש פה ויכוח בארץ אם אין חפים מפשע בעזה או יש חפים מפשע – אני שמה אותו בצד. התמונות האלו... פוגעות בישראל בצורה בלתי רגילה בזירה הבינלאומית". זהו! זה הדיווח החדשותי על מאות ההרוגים שהיו השבוע, כמו בכל שבוע, בעזה.

דנה וייס, איך אפשר לשים בצד את השאלה אם יש חפים מפשע בעזה כשאת אומרת שמידי יום נהרגות משפחות שלמות וילדיהן בדרך להביא מים? ואיפה התמונות עליהן את מספרת? והאם הסיפור הוא רק מה שהתמונות עושות לישראל בזירה הבינלאומית, או שאולי גם האירוע עצמו, מותם של ילדים בדרך להביא מים, הוא סיפור חדשותי? כך התקשורת מובילה אותנו להסיט מבט, והרי התמונות קשות, אז גם לי, ולנו זה לפעמים נוח. אבל אני קורא לכם – אל תסיטו מבט.

החובה לדעת

אם רק היו מראים לנו, פעם ביום, את מה שבקלות כל אחד מאתנו יכול לראות בתקשורת הבינלאומית - האמריקאית, האנגלית, הצרפתית - לא משנה. אף אחד לא יכול היה להישאר אדיש. זה נורא זה קורה כאן, 45 דקות נסיעה מתל אביב. שעתיים נסיעה מחיפה.

יש תקשורת זרה שמדווחת, וכל עוד התקשורת שלנו מסתירה מאיתנו מידע חיוני, חייבים לצפות בה. יש תקשורת זרה זמינה, לכן גם אם נסיט מבט לא נוכל לטעון שלא יכולנו לדעת.

הקריאה לפעולה - לא לייאוש

אני יודע, לפעמים זה מייאש. גם אני לפעמים חוטא בחטא היאוש. אבל אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו להתייאש. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו לוותר. כי מה שקורה כאן, בחיפה, בתל אביב, בירושלים, ברחבי הארץ - זו התחלה של השינוי.

כל הפגנה, כל קול, כל פעילות ציבורית - הם חלק מהדרך להחזיר את ישראל למסלולה הנכון.

הממשלה הנוכחית צריכה לעבור מהעולם והיא תעבור. הדמוקרטיה הישראלית תוכל לעמוד בפני ניסיונות ההרס, אם נתמיד להילחם על דמותה המוסרית של ישראל. זה תלוי בנו. בכל אחד ואחת מאיתנו.

הפסיקו את המלחמה הזו, עכשיו. החזירו את כולם, עכשיו. והתחילו לפעול שוב למען השלום! שלום בתוכנו ושלום עם האויב.

השינוי מתחיל כאן. השינוי מתחיל עכשיו. השינוי מתחיל איתנו.

צילומים: חוסי בועי | הבימה

צילום: אילת מרקוביץ | חיפה

צילום: אלון קורנגרין | הבימה

זכרון יעקב

26 יולי 2025

ד"ר מיטל פינטו | המכללה האקדמית צפת

פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה -

שלום לגיבורות ולגיבורים של זכרון יעקב. שמי מיטל פינטו ואני דוקטור למשפטים, יו"ר משותף של פורום המרצות והמרצים למשפטים למען הדמוקרטיה. אני נואמת לא מעט. בדרך כלל אני מנסה להנגיש מידע משפטי לציבור הרחב. להסביר מה התפקיד של שומרי הסף ולמה הוא חשוב, מה תפקידה של הועדה לבחירת שופטים וכו'. אבל, היום אחרוג ממנהגי. אדבר על עניינים יסודיים שאין צורך בהשכלה משפטית כדי להבין את חומרתם. דבר על המלחמה בעזה, על החטופים וגם על ההפיכה המשטרית שאת חלקה הצלחנו לעצור.

נתחיל מהמלחמה בעזה

חברים וחברות, הגיע הזמן להפסיק להכחיש. הריסת בתים ללא הבחנה, ירי ללא הבחנה, ריכוז אוכלוסייה אזרחית בעלאק "שטח הומניטארי" הם פשעי מלחמה מלחמה, הפקרת אוכלוסייה עזתית לרעב כבד הוא פשע מלחמה. אין הצדקה לכך. זו חובתינו למחות ולהזכיר את הפשעים האלה כל הזמן. לא לנסות לטאטא מתחת לשטיח, ולא להפנות את הראש. בוודאי שמדובר בפשע מלחמה כשיש שרים כמו השר עמיחי אליהו שמצהירים בפה מלא שצריך למחוק את עזה ולהרוג שם את כולם. אז ביבי התנער מעמיחי אליהו ואמר שהוא לא משקף את מדיניות הממשלה. ואז הגיח שוב סמוטריץ' שהזכיר לכולם שאנחנו נכבש את עזה וניישב בה יהודים בעאלק ריברייה חדשה שתיבנה שם. אפילו כנס שלם ארגנו על זה בכנסת ישראל השבוע.

די להכחשות. עד עכשיו אמרו שממשלת ישראל מאשרת כניסה של מזון לעזה ללא הגבלה. אבל אתמול פרסמו מסר סותר: ישראל תאשר ליותר משאיות מזון להיכנס לעזה. ההכחשות והמסרים הסותרים מעלים מסר ברור. לא נכנס מספיק מזון לעזה. קרן הסיוע לעזה טוענת שחילקה 85 מיליון מנות מזון. אבל גם אם נניח שהחמאס לא השתלט עליהן והמנות חולקו באופן שווה, עדיין בעזה זקוקים למשהו כמו 353 מיליון מנות.

צריך לצעוק השכם וערב: די! אנחנו לא מוכנים לעצום עיניים כבעזה מתים אזרחים מרעב ומהרג ללא הבחנה. המלחמה הזו צריכה להיגמר היום!

היא צריכה להיגמר גם לטובת החיילים שלנו. לא מדובר במלחמת הגנה. מדובר במלחמה פוליטית על מלא שלא הצליחה להשיג את המטרה שלה כבר שנה ותשעה חודשים. וכל שבוע נהרגים חיילים שבסך הכל רוצים להגן על המדינה שהם אוהבים. חלקם כבר מבין שמדובר במלחמה פוליטית להישרדות הקואליציה. ההורים שלהם ודאי מבינים זאת.

נמשיך בעניין החטופים

אני לא קונה את השקרים של ביבי וגם לא מאמינה לטראמפ. ביבי הוא היחיד שמסכל את עסקאות החטופים. הפקרת החטופים לעינויים, רעב ומוות היא פשע מוסרי. כפי שבוגי יעלון אמר, לא מדובר בפשע מלחמה כי אף אחד לא תיאר שתהיה מדינה שתפקיר כך את אזרחיה. שתספסר בהם ברשימות של מי ומתי משתחרר. אסור לנו לקבל את זה. הפקרת החטופים נוגדת את הרוח הישראלית, ואת הסולידאריות הבסיסית בין אזרחים. הממשלה יודעת את זה. חברה לא גדלו ביקום אלטרנטיבי. גם הם חונכו על הערכים שלא משאירים אף אחד מאחור.

אז חברות וחברים, המצב קשה. אנחנו חיים על פירורי דמוקרטיה. מעולם לא הייתה ממשלה שצפצה בגלוי על שלטון החוק, על בתי המשפט ועל היועצת המשפטית לממשלה. אבל, אסור להתיימש. שלא תבינו לא נכון. כל הפגנה חשובה, כל נוכחות חשובה, כל חולצה שתלבוש שתזעזע כמה שיותר ותפסיק לנרמל את מצב החטופים, תפעיל לחץ על הממשלה ותביא אותם בסוף אלינו. תתנגדו! דברו על זה בכל זמן, כל הזמן.

כמה מילים של תקווה: המוקד הזה בזכרון נפלא. למה נפלא? כי הוא הצהיר שלא יארח נואמים שתומכים בהדחתו של ח"כ איימן עודה. והנה, ראו איזה פלא. הלחץ עבד. חברי כנסת שזגגו, פזלו לפאשיזם ולא היו בטוחים לאן הרוח נושבת, הבינו שהרוח הנכונה היא לא להדיח חכים ערבים רק בגלל שהם ערבים. המאבק הזה הצליח. וההצלחה שלו חשובה. למה? כי זה היה בלון ניסוי. בוא נראה איך הציבור הישראלי מגיב להדחת עודה, וכך נוכל לצפות כיצד הוא יגיב לשינוי חוקי הבחירות שיוציאו מפלגות ערביות או מפלגות שמאלניות מדי מהאפשרות להתמודד לכנסת. זה התיקון שהממשלה הכי רוצה להעביר. אסור לתת להם להעביר אותו. המסר שעבר ממוקד המחאה הזה הוא המסר הנכון. המשיכו כך! אל תתנצלו על הדמוקרטיה ואהבת האדם שלכם. צעקו אותה בכל מקום. כבוד גדול לנאום כאן!

צילומים: אורי יפה | ראש פינה

צילום: שני תמים | ראש פינה

ח"כ אלון שוסטר | מפלגת כחול לבן

חברות וחברים,

אני בא אליכם מקבוץ מפלסים, קילומטר וקצת מגבול עזה. הפיצוצים האדירים בצפון הרצועה, שמרעידים את הבתים ואת הלבבות שלנו, מכוונים לביטחוננו ובכל זאת, אני אומר לכם:

הלחימה צריכה להסתיים והפסקת אש קבועה ראוי שתבסס בעזה. מזמן, כבר שנה, שהרווח שיש לנו מהמאבק בטרור עולה לנו במחירים גדולים יותר, שמאז - הולכים וטופחים. החטופים מתים, נחלשים, נעלמים. החיילים שלנו נפגעים, נהרגים, נפצעים, הולכים וקורסים. משפחות הלוחמים משלמות מחירים עצומים, חוסר השיוויון בישראל מפוצץ אותנו. אזרחים, חפים מפשע, ביניהם ילדים ונשים וזקנים רבים, נפגעים, רעבים, נהרגים.

ישראל, שמלחמתה בטרור מוצדקת, הולכת ומוקעת בקרב ידידינו בעולם. הברית האזורית כנגד איראן לא מתרוממת. הסדר חלקי הוא רע, הוא תוצר של טעות אסטרטגית וקיצוניות אידאולוגית. ולכן, מה שהיה נכון לפני מאות ימים, נכון שבעתיים, כעת: להחזיר את כולם, עכשיו.

למה הם עדיין בעזה? כי ראש הממשלה דוחה כבר שנה את עצירת הלחימה עם החמאס. הוא ממשיך את הלחימה בעזה כי שימור הממשלה חיוני בעיניו. מחירי הדם והדמים, האופק המדיני ומנוחת הלוחמים אינם קריטיים בעיניו. הפילוג והדכדוך שמדיניותו מביאה עלינו הם כתמים נוספים במורשתו. מנהיג עם שיקול דעת מזעזע שכזה צריך לשחרר אותנו ולהעביר את ההולכה למנהיגות מאחדת, מפשרת, מגייסת, תומכת, מחבקת... שבדרך הפיוס הלאומי תביא רווח והצלה לעם ישראל.

יש המרוצים מיציאת הכנסת לפגרת הקיץ ("שתעשה כמה שפחות נזקים"). יש המצרים על כך ("עדיף היה להמשיך ולפורר את הממשלה הרעה"). ראוי לציין בדכדוך שהקואליציה עשתה, ככל יכולתה, להחיות את חקיקות ה-6.10. יש לומר באופטימיות, שעיקר כוונותיה לפגוע בדמוקרטיה הליברלית שלנו, לא צלח. בשארית ימיה של הכנסת הנוכחית, המשימה שלנו היא לדחות, למסמס, להתנגד להצעות החוק הפרטיות, שמלבבות שנאה, כעס וניכור בין אזרחי המדינה. מה יש להם נגד "כאן", תאגיד השירות הציבורי המעולה? מדוע דחוף להם לחזק את ערוצי ההתחנפות לממשלה? מה מפחיד אותם בתמיכת אומות העולם, ידידותינו הנאמנות ביותר, בעמותות חברתיות שמכוונות לרווחת כל אזרחי ישראל ולחברה של צדק והוגנות? באיזה עולם אמירות של שרים לשטח את עזה, כי אין בה חפים מפשע, עוברות לסדר היום, ללא הצעות להדיח את אומריהן מהממשלה ומהכנסת?

לא מצאתי שום סיבה לחגוג על דחיית היחזמה להדחת ח"כ איימן עודה מהכנסת, הצעה שהיית שותף למניעתה, שכן התפרצות הרגשות כנגד חבר הכנסת, מבטאת סנטימנט ציבורי רחב, שלא מוכן להכיל את מצוקת האזרח שעמו מצוי במאבק דמים עם מדינתו. הסנטימנט הזה לא נעלם לאחר בלימת ההדחה. קטע מדברי בכנסת: "הציון, שבגינו מובאת הצעת ההדחה, מברך על שחרור חטופים ואסירים. ההתבטאות הזו אינה מהווה הוכחה לתמיכה במאבק מזוין כנגד מדינת ישראל. לכן, יש להתנגד להצעה. היועצת המשפטית לכנסת מבהירה שאין להצעת ההדחה בסיס חוקי. זאת ועוד, מדובר בהליך מעין שיפוטי שהכנסת מבצעת, וה"שופטים" בדיון הזה הביעו את דעתם, טרם הדיון ובפתיחתו. מהותית, הדמוקרטיה הישראלית חייבת להכיל עמדות שונות, גם מזעזעות ושנויות במחלוקת עמוקה, כגון: "לשטח את עזה", "אין שם חפים מפשע", "לשרוף את הכפר".

חברות וחברים,

אתגרי ענק מוטלים על כתפינו:

לשמור על חיי החטופים, החיילים והאזרחים הבלתי מעורבים.

עלינו לשמור על הדמוקרטיה הישראלית.

עלינו לייצר חיבורים והסכמות רחבות ולא ללבנות שנאה וניכור.

עלינו להתמקד בהקמת הברית האזורית נגד ציר הרשע.

עלינו להביא תקווה לישראלים ולפלסטינים, שכולם יחיו ממערב לירדן.

עלינו לייצר משילות כנגד פשיעה פלילית וכנגד גזענות ופשעי שנאה.

עלינו להביא מזור לעם המיוסר שלנו, שנקרע על ידי הנהגה חסרת רחמים.

תודה שאתם כאן, נעשה ונצליח. ולואי שיבואו עלינו בשורות טובות, ממש בשבוע הקרוב.

צילום: אלון קורנגרין | הבימה

פרופ' רוני שנק | אוניברסיטת בן גוריון בנגב

בשבוע שעבר נאם כאן פרופ' יאשה גרובמן מהתנועה "ישראל של מגילת העצמאות". הוא קרא לחזור לרוח התנ"ך ואני מבקש לעיין אתכם בכמה פרקים שנוגעים לימנו.

התנך נפתח בסיפורי האבות. אברהם ולוט מגיעים לבאר שבע ואברהם אומר ללוט בן דודו: "אל נא תהי מריבה ביני ובינך ובין רועי ובין רועיך, כי אנשים אחים אנחנו. הלא כל הארץ לפניך. היפרד נא מעלי, אם השמאל – ואמינה, ואם הימין ואשמילה". וישא לוט את עיניו וירא את כל כיכר הירדן... לזה אנו קוראים היום: שתי מדינות לשני העמים.

לאחר שלוט התיישב בסדום פרצה מלחמה עם חמשת המלכים והם שבו את אנשי סדום, "וישמע אברם כי נשבה אחיו, וירק את חניכיו ילדי ביתו, שמונה עשר ושלוש מאות וירדוף עד דן... וישב את כל הרכוש וגם את לוט אחיו". ומכאן אפשר ללמוד "לא תעמוד על דם רעך", "ואהבת לרעך כמוך": "אין מצווה גדולה כפדיון שבויים".

כשבני ישראל יצאו ממצרים, קיבלו תורה מסיני ביד משה, וכתוב בה: "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלוהיך נותן לך לשבטיך, ושפטו את העם משפט צדק. לא תטה משפט, לא תכיר פנים, ולא תיקח שוחד, כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים. צדק צדק תרדוף, למען תחיה וירשת את הארץ, אשר ה' אלוהיך נותן לך".

על המשפטים האלה ייסדו האבות המייסדים של מדינת ישראל מערכת משפט שהשתדלה לשמור על זכויות שוות לכל אזרחי המדינה ולתת הגנה לנרדפים, לנדכאים ולמיעוטים... בימים ההם, מערכת המשפט הישראלית זכתה להכרה בינלאומית רחבה, כמו שאמר מנחם בגין "יש שופטים בירושלים". בימים שלנו השופטים והיועצת המשפטית ממשלה נעשו יעד מבוקש לרדיפה על ידי בעלי השררה.

בינואר 23 חשף שר המשפטים יחריב לוין את חזון הרפורמה המשפטית שלו. הוא הציג 4 סעיפים:

א. החלפת הוועדה למינוי שופטים

ב. ביטול עילת הסבירות – רק נגד החלטות הממשלה

ג. בטול זכות ההתגברות של בית המשפט על החלטות לא חוקיות של הכנסת

ד. מינוי יועצים משפטיים פוליטיים במשרדי הממשלה.

כל הסעיפים לא מיועדים לצדק, כי אם לסיקול ממוקד של מערכת המשפט, כדי לצמצם את ביקורתה על החלטות הממשלה, תהליך שמוכר בעולם כצעד ראשון לדיקטטורה.

בשבוע שעבר חשפו שניים ממנהיגי החרדים איך יחריב לוין הבטיח להם: תחילה נעשה סיקול ממוקד של בית המשפט, אחר כך נוכל להעביר כל חוק שתחפצו בו, חוק גיוס או חוק על השתמטות, אם עגול או מרובע או איך שבא לו... החרדים נענו לעצתו ועשו עימו יד אחת. הם נזכרו בדבר שלוש שנים אחרי שהלכו בעצתו, לא כדי להביע חרטה, אלא כדי להודות שנפלו בפח של הרמאי, ואנחנו "ויקו לעשות משפט - והנה משפט, לצדקה והנה צדקה".... וירמיהו אמר "מי יתנני במדבר מלון אורחים, ואעזבה את בת עמי ואלכה מאיתם, כי כולם מנאפים, עצרת בוגדים. וידריכו את לשונם - קשתם שקר, ולא לאמונה גברו בארץ, כי מרעה אל רעה יצאו, ואותי לא ידעו, נאום ה'" והוא מוסיף "שיבתך בתוך מרמה, במרמה מאנו דעת אותי, נאום ה'", "חץ שחוט לשונם - מרמה דיבר בפיו, שלום את רעהו ידבר - ובקרבו ישים ארבו".

בראיון אחר הודה ח"כ גפני שמי שעצר את התכנית המושחתת של לוי הן השמאלנים והקפלניסטים. כן, זה אנחנו, שכבר שלוש שנים מתמידים במחאה לא אלימה מדי שבוע ולעיתים גם באמצע השבוע. וכאן בבאר שבע אנחנו מוכירים טובה לשוטרים ששומרים עלינו במשך מאות ההפגנות שקיימנו בבאר שבע מתחילת ההפיכה המשטרית.

התנ"ך מספר גם על ההיסטוריה רצופת המלחמות של עם ישראל, עם קטן שנכבש על ידי עמים רבים עמונים, מואבים, פלישתים, ארמים, אשור ובבל ומרד בכולם. כל השכנים לא יכלו לעמוד ברצונו של עמינו להיות עם חופשי בארצו. אבל כשזכינו לחדש את עצמאותינו – שכחנו מיד כמה התפללנו אליה במשך אלפיים שנות גולה ורבים כל כך ביננו לא מכירים בזכותם של שכינינו הפלסטינאים לעצמאות. יתר על כן, המצווה "וְגֵר לֹא־תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם" מופיעה בתורה יותר מכל מצווה אחרת, ובכל זאת המתנחלים ביו"ש מתנכלים כבר שנים רבות לשכניהם, ומאז מלחמת השביעי באוקטובר מרצם עלה לבזוז להכות ולנשל מאדמתם רועים ואיכרים, פוצעים וגם הורגים ועושים בהם פוגרומים, כשהמשטרה וצהל מגינים עליהם או מעלימי עין. וכמו שצפה הנביא ישעיהו ליבוביץ, הם עברו לפגוע גם באזרחים ישראלים ובחיילי צה"ל ולפני שבועיים השחיתו ציוד יקר שנועד לשמור עליהם. האלוף יהודה פוקס אמר עליהם כשפרש מתפקידו כאלו פיקוד המרכז "לצערי הרב... הפשיעה הלאומנית הרימה ראש, בחסות המלחמה, ויצר הנקמה, זרעה פורען ופחד בתושבים פלסטינים שלא היו כל איום".

"לדאבוני, ההנהגה המקומית וההנהגה הרוחנית ברובה, לא ראתה כמונו את האיום. היא מורתעת ולא מוצאת את הכוחות לצאת בגלוי ולפעול לאור ערכי היהדות שהיא מחנכת את ילדיה לאורם. זו איננה יהדות בעיני. לפחות לא זו עליה גדלתי אני בבית אבי ואמי. זו אינה דרכה של תורה. מדובר על אימוץ דרכי האויב והליכה בחוקותיו. זו הייתה אחריותי לפעול. וגם כאן למרבה הצער, לא תמיד הצלחתי".

כי זו דרכם של החרדים ושל הציונות הדתית. תחילה נכסו לעצמם את התנ"ך והיהדות, אחר כך סילפו אותה כרצונם. כי החזון של התנ"ך אינו בהשמדת עם ולא מלחמת נצח. חזונו נכתב על ידי ישעיהו בן אמוץ "והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' ... ושפט בין הגויים, והוכיח לעמים רבים, וכיתתו חרבותם לאיתים, וחניתותם למזמרות. לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלמה... והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו, וגר זאב עם כבש, ונמר עם גדי ירבץ... ופרה ודוב תרענה, יחדיו ירבצו ילדו... ולא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה', כמים לים מכסים".

צילום: אלון קורנגרין | הבימה

באר שבע

26 יולי 2025

ד"ר ניצה היימן נוימן | כירורגית ילדים בסורוקה וממובילות ישראל עוצרת

שלום לכולם

אני ניצה היימן נוימן, מבאר שבע, כירורגית ילדים בכירה מסורוקה.

אתם ותושבי הנגב מכירים אותי, כי טיפלתי, ניתחתי ולפעמים הצלתי את ילדיכם. (כי) החיים חשובים לי יותר מהכל. אתם מכירים את המלחמה שלי להקמת השיקום בנגב, שהובילה להקמת המחלקה והבניין. זה הוכיח את עצמו החל מה 7 באוקטובר כשפעלו 2 מחלקות שיקום: אחת לחיילים ואחת לאזרחים.

אני עומדת כאן לפניכם, כדי להמשיך ולהציל חיים. הצטרפתי לישראל עוצרת.

ה- 7 באוקטובר תופס אותי בבוקר בבית, כמו רובינו, בפחד ובתדהמה. כשראיתי את הנוחבות באופקים בטלביזיה, יצאתי לסורוקה תחת מטר הטילים.

באותו יום ארוך, טיפלתי במעל 80 אנשים ושחררתי אותם מבית החולים כדי לפנות מקום לחיילים, לאזרחים, יהודים ובדואיים.. גם בשש נשים שהבנתי אח"כ כי נפגעו מינית. בנינו יובל נקרא ליחידתו כמ"מ מחלקת חי"ר, חבריו אלון שמריז ז"ל, גלי חזיו ברמן נחטפו מכפר עזה. אח"כ התברר שד"ר דניאל לוי ז"ל, מסורוקה נספה באותו יום במרפאה בבארי. יומיים לאחר מכן נפל רס"ן ד"ר איתן נאמן תלמידי וחברי בקרב גיבורים, בכניסה לשדרות. מאז נגע המוות בחיי ובחיינו פעמים נוספות. חברינו איבדו בן, חברים מבית הספר ושכבת הגיל של ילדינו ורבים אחרים שלא הכרנו אך הוקרנו. כאמא שאיבדה בן, בכל מוות ושכול מת בי גם משהו.

עד היום (*נכון לתאריך הנאום 26 ביולי):

חיילים חללים מתחילת המלחמה – 895,

חיילים חללים מהתמרון בעזה- 451

סה"כ חיילים פצועים מתחילת המלחמה 6,145,

סה"כ פצועים מתחילת התמרון 2,833.

בתרדמת, בפגיעות ראש וגוף, בפגיעות נפש. רבים, רבים אחרים שעדיין לא הוכרו מתפקדים למראית עין בפוסט טראומה. רבים מהם שקופים ובלתי נספרים.

חיילים ומשחררים רבים מדי לא עמדו בכאב ובלחץ ונטלו חיים.

המספרים עצומים, קשים לתפיסה ורבים מדי.

בכל "הותר לפרסום" – משפחתי ואני נשברים עוד קצת, אנחנו יודעים בדיוק מה יקרה למשפחה הקרובה, הרחוקה והחברים.

כבר מלפני השבעה באוקטובר אני מפגינה למען עצירת הרפורמה המשפטית זמן קצר אחרי התחלת המלחמה הצודקת אני מצטרפת להפגנות למען שחרור חטופיינו. הצלתם היא מטרה עליונה. לאחר הפקרתם של האזרחים, הטף, הקשישים, הנשים והגברים, החיילות והחיילים, אנחנו ביום ה 658 ימים ועדיין 50 חטופה וחטופים בעזה, עשרים מהם בחיים. להחזיר את כולם עכשו! את כולם עכשיו!

בחדשים האחרונים, על פי דברי הרמטכ"ל, צה"ל סיים משימותיו בעזה והוא יכול לעזוב. רק מסיבות פוליטיות המלחמה ממשיכה. חיילים נהרגים ונפצעים, מזינב של גרילה בהם, מתאונות מבצעיות שנובעות מתשישות ומציד מבצעי לא הולם, חיילים נוטלים חייהם מטרומה ומפוסט טראומה.

ההפגנות עזרות למשפחות ואולי גם לחטופים אם הם שומעים עליהן. אבל ההפגנות לא עושות את העבודה. שלוש מטרות שלנו שחשוב ודחוף לטפל בהן ראשונות הן הפסקת המלחמה בעזה ושחרור החטופים כולם. הפסקת ההשתמטות כדי להגדיל את מעגל הנושאים בנטל, כדי שבמלחמות הבאות (ומי שמכיר את המזרח התיכון, יודע - שיכולות לפרוץ בכל רגע). מילואימניקים עוזבים ביתם ומשפחותיהם, הורים ואחים, נשים וילדים בעורף. עושים מאות ימי מילואים ויש כאלה שמעל 500 מהתחלת המלחמה. הם עוזבים לימודים, עבודה, חלומות ושגרה. חלק גדול מהם, בטרומה רגשית, גופנית ונפשית. צריך להפסיק את המלחמה כעת, כדי שיוכלו לחזור לחייהם, לטפל בעצמם ולהרפא. חייבים להחזיר את כל החיילים מעזה כדי שיוכלו להשתקם.

ההפגנות שלנו לא משנות את קבלת ההחלטות של הממשלה הארורה שלנו. לביבי יש משפחה לשמר, משפט לנהל, לבן גביר, סמוטריץ, אורית סטרוק יש דברים יותר חשובים מחיי החטופים והחיילים, לגולדקנוף, דרעי, גפני וחבריהם, יש אגנדות אחרות מאשר סיוע לעם ולחייליו. הם לא בעד חיילינו הם בעד הבייס שלהם, המשיחיות, גניבת הקופה הציבורית. כל הסיבות כולן – חוץ מחיילינו וחטופיינו.

ולנו אין ברירה אחרת חוץ מלהבין את גודל השעה ולעשות מעשה. להתאחד כל הגופים המוחים, להתלכד ולקום לעשות מעשה.

מתחילת המלחמה לילותי טרופים. כשבני במילואים - כמו עתה, נשימתי נעתקת. לפני פחות משבועיים, עת נהרגו שלושה מחיילינו השריונרים הגיבורים, כתוצאה מפגז ממוחדש, הממשלה והכנסת עסקו בהפסקת המלחמה? בהשבת החטופים? בהעברת תקציבים לצה"ל? לאאא – הם עסקו בחוק ההשתמטות.

ראשי וכל גופי כאבו, ליבי ממש נשבר. שיתפתי את חברי בעבודה ובמעגלי החיים ויצאתי לחופשת מחלה. הרגשתי שאני לא יכולה יותר לעמוד בלחץ. לא הצלחתי להסביר לעצמי מה אומר לילדי ונכדיי בבוא היום, הרגשתי שאני לא יכולה לעמוד יותר מנגד ולהסתפק בהפגנות. הצטרפתי לשראל עוצרת.

רק בעליית מדרגה מעבר למחאה של ההפגנות נשיג תוצאות אחרות. לא ניתן להמשיך באותו קו ולצפות לתוצאות אחרות.

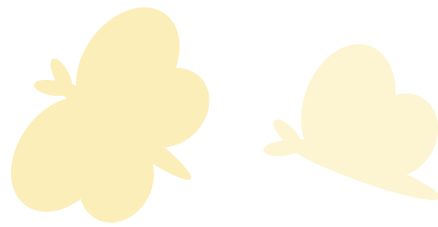
כל פעם מטפטים לנו שאוטוטו יש הסכם כזה או אחר, שהמלחמה נפסקת כשחלק מהחטופים חוזרים.

ואנחנו שממתינים לכולם ולגליו חיוי ברמן – את מי מהם נקבל?

על כן, אני ואנחנו קוראים ברשתות החברתיות ומעל במה זו:

אל תרדמו ואל תתיאשו – אל תפלו להשתקה שהנהגה גורמת לנו.

כולנו פה, עצובים, כאובים, בדכאון. נופלים לתחלואה כזו ואחרת, חיים בהמתנה. תוצאות שילדים, צעירים והמבוגרים יותר ישאו לשנים רבות ולדורות הבאים. לכאורה אנחנו חיים כרגיל, אבל זה רק בשביל לשמר את ההווה.

אין ברירה -עצרו ! עצרו חייכם ועבודתכם. צאו לחופשה , הפסקת עבודה של שעות וימים, או לחופשת מחלה כל אחד כפי יכולתו. דרשו מראשי הועדים שלכם והגדולים במשק ומההסתדרות לצאת לשביתה. הם עשו זאת בעבר על נושאים הרבה פחות מהותיים ודחופים. ישראל חייבת לעצור כעת – כדי להמשיך ולהתקיים. החיים, חיי ילדינו, חטופיינו וחיילינו חשובים הרבה יותר!!

אתם, אנחנו והם חייבים להלחם כעת על שלוש מטרות:

1. הפסקת המלחמה בעזה כעת
2. השבת החטופים כולם בפעימה אחת- כעת!
3. חוק גיוס לכול אזרחי ישראל כעת

אחרי ששלושת מטרות אלו יושגו נתכנס כולנו למען שיקום וריפוי העם והמדינה שלנו ונלחם על ישראל, שיויונית, דמוקרטית ונאורה.

לא אוכל לסיים, בלי כמה משפטים על המרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה, הבית הראשון שלי מזה 43 שנים, בו שהייתי יותר שעות מאשר עם משפחתי. המרכז טיפל בכם בשגרה ובחרום, והחל מה 7 באוקטובר היה למען האזרחים והחיילים הפצועים בגוף ובנפש. ב 19 ביוני בבוקר, נפל טיל אירני, שפגע בתשתיות ביה"ח. בשל הערכות נכונה, לא נפגעו צוות מבקרים ומטופלים. יש פגיעה קשה ביכולת של בי"ח לספק שירותים לתושבי הנגב. נדרשים מליארד שקל לשיקומו. מלבד תרומות מרגשות וחשובות – הממשלה והמדינה עדיין לא עוסקת בתקציב השיקום. אמרנו שיש להם אג'נדות אחרות- אמרנו. תושבי הנגב – הלחמו עם בית החולים, שעשה למענכם ולמען חיילי צה"ל הפצועים, כה הרבה. הלחמו על שיקומו – למענכם ולמען ילדיכם.

לסיום: אני קוראת לעם ישראל לעצור!! ישראל עוצרת היום למען עתיד טוב יותר לכולנו מחר.

צילום: רוני שפירא | צומת הפיל

צילום: אלון קורנגרין | הבימה

עראקיב

26 יולי 2025

פרופ' אורן יפתחאל | אוניברסיטת בן גוריון בנגב

סלאם עלייכום! שלום לכולם, אני אורן יפתחאל, פרופ' לגאוגרפיה ותכנון, ושותף במאבקי הבדואים כבר שלושים שנה.

הכותרת שלי: ח'מס חורוב וואעראקיב מוש לחאלהא – חמש מלחמות ועראקיב לא לבד!

סלאם לג'מהור אל-מוחתרם ולמשפחות אל-עראקיב, ח'סתאן אבו מודיג'אם ואבו פריח - סייאח, עזי, עוואד, סאמי, ונזכור בעצב את האח' אחמד שהלך מאיתנו. אללה ירחמו. סלאם גם למשפחת אל-עוקבי, סעיד, יאסר, ח'ליל... גם הם בעלי קרקע בעראקיב. איחולי החלמה לנורי אל-עוקבי, לוחם אמיץ בעראקיב. נורי – סלמתאכ!!

היום יום עצוב, בגלל אסון השמדת עזה, בגלל מאות הריסות של כפר עראקיב, אבל גם יום טוב, בגלל שהמאבק לצדק ממשיך, בגלל הסומוד של אנשי הכפר, ובגלל שבאו אנשים רבים מכל הארץ. עראקיב מש לחאלהא!

טבעאן – עראקיב לא לבד... היא שזורה בתוך חמש מלחמות, ח'מס חורוב... זה המצב שלנו ואיתו צריך להתמודד. אדבר בקצרה על ארבע מלחמות רעות ומלחמה אחת טובה.. דרך הניסיון של כולנו והניסיון האישי שלי במאבקים.

1 – מלחמת השמדה בעזה

קרוב לכאן, חצי שעה נסיעה, פשעים נוראיים נעשים על-ידי ישראל שלא דמיינו שיעשו אי-פעם. גם פשעי החמאס הנוראיים ב7 באוקטובר, מהם סבלו מאוד גם הבדואים, לא יכולים להצדיק עשירות או מאית ממה שנעשה בעזה.

עכשיו כבר ברור, ישראל מכוונת למחוק לגמרי את עזה, לחסל את כל מה שהיה שם – מחוז פלסטיני עשיר בהיסטוריה, תרבות, כלכלה ומיליוני בני אדם... הפשע הזה יקרין שנים על ישראל ופלסטין,

חייבים לגייס את כל העולם להפסיק את הדימום, ההרג, הרעב, ולשחרר את כל החטופים משני הצדדים, ואת כל מי שקבור בתוך המלחמה הזאת. פאורן! מייד!

2 – מלחמת חיסול הכפרים הבדואים

צורה אחרת של אותה מלחמה נגד ערביי הארץ. המלחמה הזאת התחילה למעשה כאן בדיוק, לפני 15 שנה – אז הפסיקו דיונים שהייתי מעורב בהם בוועדות על שוויון, זכויות וקרקעות, והתחיל שלב של חיסול, הרס, גירוש... לכן עראקיב כל כך חשובה – כאן התחיל ההרס המאסיבי, שמקרין על כל הכפרים.

רק בשנה האחרונה – חיסול אום אל חיראן (אחרי רצח יעקבו אבו אלקיעאן לפני 8 שנים), חיסול וואדי אל-ח'ליל, חיסול א-סיר ליד באר שבע, חיסול כפר אל-רול, איום חיסול מידי על ראס ג'ראבה לטובת שכונה בדימונה, חיסול שבעה כפרים בדווים בבקעת הירדן – כולל מערג'את - של 400 תושבים -- אותה מדיניות קולוניאלית פושעת של גירוש והחלפה.

אסור לוותר, חייבים להגן על הזכות הכי טבעית והכי מוסרית של כל אדם ואישה לצמוח ולפרוח באדמה שלו, במולדת שלה.

ברוח זו כתב המשורר היהודי האנושי שאול טשרניחובסקי (בשינויים קלים):

הָאָדָם אֵינוֹ אֶלָּא תְּבִנִית נוֹף מוֹלְדָתוֹ / בְּאוֹתָהּ פָּנֶת אֶרֶץ, פָּנֶת הַלְדָתוֹ
בְּמִרְחֵב הָעֲרֵבוֹת שְׁעַל יָמִים חוֹלְמוֹת / כָּל אוֹת וְאוֹת וְסִמֵּל סִמֵּל -- לְכָל הַבָּאוֹת
שְׁחוֹקָקוּ עָלֶיהוּ בְּרֹאשֵׁיתוֹ / הָאָדָם אֵינוֹ אֶלָּא תְּבִנִית נוֹף מוֹלְדָתוֹ.

זאת האמת הפשוטה והעמוקה-- לאנשים יש זכות למקום הולדתם במיוחד כשלא עשו רע לאיש – לערבים כמו ליהודים, לעראקיב כמו לכל מקום ולכל האנשים בעולם!

3 – מלחמה משפטית

אני מייצג יחד עם עו"ד מיכאל ספרד, כרמל פומרנץ, פרופ' גדי אלגזי וקבוצה מעולה של מומחים את אנשי עראקיב...

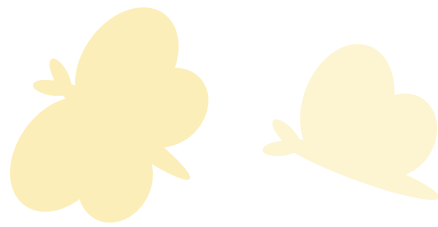
לא מזמן – קיבלנו פסק דין נורא שדחה את תביעה שלנו נגד הפקעת הקרקע בעראקיב, וכעת אנחנו הולכים לערעור בבית המשפט העליון... שימו לב, בית המשפט קבע שהקרקע כבר מופקעת משנות החמישים... דרך חוק נורא שנקרא חוק החר"ם...

כדאי לפרט טיפה - מטרת החוק הנורא הייתה שהקרקע צריכה להיות ריקה ושהיא נחוצה באופן דחוף לביטחון, התיישבות, פיתוח

- הראינו במשפט שכל אלה בכלל לא מתקיימים
- אנשי עראקיב בכלל לא ידעו שהקרקע שלהם מופקעת
- חלק גדול מאנשי עראקיב גורשו באיומי אלימות של הצבא
- למרות זאת הקרקע לא הייתה ריקה, אנשי עראקיב עיבדו אותה וישבו בה
- לא היה שום שיקול בטחוני, עראקיב רחוק מהגבול
- במשך 40 שנה לא היה שום התיישבות ופיתוח באזור -עד גבעות בר בשנות ה-90...
- עד היום אין שום פיתוח בחלקות של אבו-מודיע'ם..
- שום מטרה ממטרות ההפקעה לא מומשה!

מה אמר בית המשפט? הוא כלל לא התייחס בפסיקה לכל החומר שהבאנו שמפריך את התנאים האלה, וצמצם עדויות ארוכות של בדואים לכמה שורות ואז פסק דין אמר שהייתה פה חקלאות בשנות החמישים (של בדואים!*) ולכן זה היה פיתוח בזמן שישראל צריכה הייתה מזון, זהו – ההפקעה אושרה בתירוצים עלובים ושקריים.

בושה! זה לא בית משפט של צדק, זה בית משפט של ייחוד כיבוש ועליונות גזענית, אנחנו לא נסכים ונמשיך לסייע – גם כאן עראקיב לא לבדה!

4 – מלחמה תכנונית

אפילו אם קרקע שייכת למדינה, כמו במושבים וקיבוצים, כמו בלהבים שממול – הרי אפשר לתת לבדואים אישור תכנוני - מדוע לא? בגלל שאנחנו אנחנו בתוך אפרטהייד תכנוני. בגלל 'תוכנית שקלי' שמבקשת בגלוי לגרש 80 אלף בדואים לאתרי קרוונים במקום להכיר ביישובים.

אפרטהייד – זאת הפרדה ואפליה על בסיס זהות. משטר גזעני לא חוקי. אך הנה העובדות לפנינו -- ועדות התכנון נותנות אישור ליהודים שמקימים חוות לא חוקיות או מאחזים לא חוקיים בשטחים עם כל השירותים, ואותן הוועדות מאשרות גירוש מהקרקע של בעליה ההיסטוריים – אין כאן שוויון, אין כאן צדק בסיסי.

להוסיף מלח על הפצעים -- ועדות התכנון אישרו לאחרונה 14 יישובים יהודים חדשים בין באר שבע ערד ודימונה, ובמקביל לסלק את הבדואים מראס ג'ראבה חרנוק ואל פורעה 'שמפריעים' לתכנון שכבר אושר – זה תכנון של מדינת אפרטהייד -- חייבים להתנגד ולהציע תיקון!

5 – מלחמת התנגדות ותיקון

המלחמה הכי חשובה בשבילנו... מול 4 ארבע מלחמות ההרס והדיכוי, המלחמה הכי חשובה היא להתנגד ולתקן. בשביל זה צריך שהכוחות הפועלים למען זכויות אדם, זכויות הבדואים, צדק תכנוני – יעבדו יחד, יתאחדו.

לכן מלחמת ההתנגדות שלנו לא רק אומרת מה לא, אלא מה כן

אני עמדתי בראש צוות של המג'לס אקלימי – תכנית חלופית שמראה שאפשר להכיר בכל הכפרים... אין בעיה תכנונית להכרה. ואנחנו מוכנים להדגים לכל מתכנן, אדריכל או גאוגרף. זה אפשרי.

כך גם אמרה ועדת גולדברג הממשלתית בעצמה ב-2009. -כך קרה גם בגליל זה עדיין תקף. להכיר בכולם! אך כזכור ממשלת נתניהו שנבחרה באותה שנה בחרה להרוס ולגרש, להרוס ולגרש.

זה המאבק הכי חשוב – מלחמה משותפת ערבית יהודית על עתיד מטרופולין באר שבע שבעוד 15 צפוי כבר להיות 50-50 בהרכב האוכלוסייה.

נמשיך ונחזק את המלחמה החמישית – המלחמה המשותפת לצדק – בכל הארץ!

כאן אני רוצה לחזור לתמונה הגדולה – אנחנו חלק מהארץ הזאת, המדממת, שהיא חייבת להיות ארץ של כל תושביה.. לכן הקמנו את תנועת

ארץ לכולם - בילאד לילג'מיע –שתי מדינות, מולדת אחת. זאת תנועת שלום ישראלית פלסטינית שאני אחד ממייסדיה. לפי המתווה שלנו פלסטין וישראל יתקיימו כמדינות עצמאיות במולדת משותפת ושוויונית ופתוחה לשני העמים – בואו תצטרפו!

כאן מאבק ערבי יהודי משותף חשוב ביותר, כי שני העמים שחיים בארץ תלויים לחלוטין זה בזה או שיהיו תלויים זה לצד זה.

ליהודים כאן לא יהיה עתיד בלי הסכם ושוויון בין שני העמים במולדת המשותפת.. העתיד של הנגב, של אזור באר שבע הוא עתיד דו-לאומי.

לכן חשוב שהערבים ישתתפו בהפגנות נגד המלחמה כל שבוע בבאר שבע – בואו! אל-כול מעזומין!
 המאבק הזה לארץ משותפת מתחיל גם כאן, בזכויות של עראקיב, שידגימו לכול העולם ששוויון וצדק אפשריים, גם בארץ הקשה הזאת.
 נסיים בשורות מעוררת ההשראה של המשורר המנוח מחמוד דרוויש –
 שיר בכותרת – יאומיאת ג'רח פלסטיני, ואני אומר יאומיאת ג'רח בדווי
 אה, ג'רחי אל מוכאבר/ווטני לייסה חקיבה/ואנא לייסתו מוסאפר/אנא אל-עאשק וואל'ווטן אל-חביבה.
 מתאים ביותר לאנשי עראקיב – המולדת אינה מזודה, ואני אינני נוסע. היא חיה ונושמת, וכל מי שגר על אדמתו האהובה מבין זאת טוב מכולנו.
 לסיום נזכור - עראקיב לא לבד – עראקיב מש לחאלהא!
 יעתיכום אלעאפיה, וסלאם עליכום!!

חיפה

26 יולי 2025

דב חנין | פעיל לשינוי פוליטי וחברתי. חבר כנסת לשעבר

חברות וחברים,

659 ימים מיום הזוועות של ה-7 באוקטובר, יום הכניסה לגהינום שאנחנו שקועים בו. שמענו השבוע את הידיעה מקפיאת הדם על אבדן הקשר עם חוטפיו של רום ברסלבסקי בעקבות ההפצצות בדיר אל בלאח. 44 חיילים ואזרח עובד צבא נהרגו מאז ה-18.3, היום בו הורה נתניהו להפר את הסכם הפסקת האש, רגע לפני השלב השני, בו היו אמורים לחזור כל החטופים והמלחמה להסתיים. חיים שנגדעו. משפחות שנשארו מיותמות. ובעזה? אלפים רבים של פלסטינים, המוני ילדים, נקברו מאז תחת חורבות ההרס המוחלט בעזה שעמית סגל חוגג אותו.

גם לכל אחד מהם יש שם. יוסף א-ספאדי היה בן ששה שבועות. משפחתו לא הצליחה להשיג לו תחליף חלב אם. תחשבו עליו כשתשמעו שאין חפים מפשע בעזה. לא מרפות ממני התמונות שהתקשורת הישראלית לא מראה. שלדי אדם חיים – תינוקות, ילדים. זה לא מזכיר לנו משהו?

ברכת כתב:

"כשהרשע בא כמו גשם נופל, איש אינו קורא עוד: עצור!"

כשהפשעים נערמים, הם נעשים בלתי-נראים.

כשהסבל נעשה ללא-נשוא, אין שומעים עוד את הצעקות.

גם הצעקות נופלות כגשם קיץ."

אבל אנחנו, חברים, מתעקשים לשמוע, אנחנו מתעקשים להשמיע קול. אנחנו מתעקשים לא לשכוח את הלקחים שעמנו למד. מעל הזוועה בעזה מתנוסס דגל שחור עצום, זה בדיוק המבחן שבית המשפט הגדיר: מעשים הדוקרים את העין ומקוממים את הלב, אם העין אינה עיוורת והלב אינו אטום או מושחת. מעשים שאסור לתת להם יד. אבל אנחנו כאן, חברות חברים, לא רק כדי לבכות על המציאות אלא בעיקר כדי לשנות אותה. זה אפשרי זה בידינו. אפשר להחזיר את החטופים ולסיים את המלחמה מחר בבקר. זו עמדתו של רוב העם. בכל הסקרים.

הכת המשיחית המושחתת שמתבצרת בשלטון מייצגת מיעוט. כמה ניתוק, כמה רוע, יש בכינוס שלהם בכנסת השבוע לחגוג את קידום הריבירה בעזה. ולנו אסור לאבד את הפוקוס. חייבים להיות ממוקדים במטרה ולא לאפשר הסחות דעת. צריך לחבר עוד ציבורים למאבק. כשאומרים לחרדים – יש פחות מדי חיילים אני אומר להם – הבעיה האמיתית היא שיש יותר מדי מלחמות. אנחנו לכודים בידי ממשלה שהמשך המלחמה הוא הערובה להישרדותה.

- בחסות המלחמה נמשכת הביזה של הקופה הציבורית.
- בחסות המלחמה מקדמים יום-יום את ההפיכה המשטרית,
- שרים וח"כים מודיעים שלא יצייתו לחוק,
- שר משטרה שהופך אותה למיליציה פרטית,
- ראש ממשלה שדוחה שוב ושוב את משפטו הפלילי,
- מקדמים את הדחת היועצת המשפטית, משתלטים על התקשורת, רודפים את נציגי הציבור הערבי.

כל זה קורה בחסות המלחמה ולכן הם לא רוצים לסיים אותה. לאן הם מתכוונים לקחת אותנו? איזה עתיד הם מציעים? רק עוד מאותו דבר שלא עבד אף פעם: מלחמה ועוד מלחמה ועוד מלחמה. וכן. ישראל תנצח פעם ועוד פעם, עם מחירים כבדים יותר מפעם לפעם. אבל בסוף היא תפסיד ולא תהיה. בסוף הדרך הזו מובילה למצדה.

ואנחנו לא רוצים להתאבד! ולכן אנחנו נאבקים על דרך הפוכה. בשנה הזו למדנו שאי אפשר להתעלם מהסכסוך הישראלי-פלסטיני. כשמתעלמים – הוא מתפוצץ. אי אפשר לנהל אותו. אי אפשר לדלג מעליו להסכמים עם מדינות רחוקות. ויש עובדה שתשתנה: בארץ הזו יש שבעה מיליון יהודים ושבעה מיליון פלסטינים ואף אחד משני העמים יילך לשום מקום. השבעה באוקטובר לימד שהפוליטיקה של נתניהו וסמוטריץ' של חיזוק החמאס והחלשת אש"ף הובילה לאסון. איך הם אמרו? "החמאס הוא נכס". אמרו ועשו. ומ-15 השנים האחרונות אנחנו יכולים ללמוד שכל סבב של מלחמה בעזה הביא המון הרס וחורבן – אבל לא יצר יותר בטחון. הרג של אזרחים לא מוליד יותר אהבה ומתינות אלא יוצר יותר שנאה וקיצוניות.

כשהמוני אזרחים וילדים נהרגים בעזה – השנאה מעמיקה, הקיצוניות מתגברת והחמאס מתחזק. אני זוכר היטב. נקודת השפל של החמאס הייתה כששנחתם הסכם אוסלו. כשלפלסטינים נפתח לרגע אופק מדיני, אופק של תקווה. וגם היום. הדרך היחידה להחליש את החמאס היא לפתוח אופק מדיני. ההיסטוריה מלמדת שקיצוניים בצד אחד תמיד מחזקים קיצונים בצד השני. ומולם חייבים לבנות שותפות – משני הצדדים – סביב הנוסחה היחידה שתעבוד: עצמאות ובטחון לשני העמים! מי יוכל למשימה הזו? נתחיל בעצמנו. אנחנו רבים ויש לנו כוח. אבל אנחנו חייבים עוד המון כוחות איתנו.

מחנה השינוי שאנחנו צריכים יהיה מחנה גדול ומגוון. יהיו בתוכו מחלוקות. אסור לנו לראות את השוני בתוכנו כבעיה, כמשהו שצריך להתגבר עליו כדי שבסוף נהיה כולנו אותו דבר. זה לא נכון ולא רצוי. השוני בינינו הוא משאב. הוא מה שמאפשר לנו להגיע לציבורים נוספים, להתחבר עם עוד ועוד קבוצות, וליצור רוב שיעשה שינוי בחברה שלנו. זו לא תהיה דרך קלה. אבל לא ויתרנו ולא נוותר על העתיד של שלום, שוויון, דמוקרטיה, על זה שהארץ היפה, האהובה והאומללה שלנו תהיה באמת מקום לכולנו. לא ויתרנו על החלום הזה. אנחנו גם נממש אותו!

צילומים: מירי פורת | חיפה

חיפה

26 יולי 2025

עופר שור | איש חינוך ואקטיביסט

שלום, שמי עופר שור, אני מורה מזה 10 שנים. אני מחנך ומורה לספרות, להיסטוריה ולאזרחות. בתחילת שנת הלימודים הקודמת, בביה"ס האחרון שלי, גילו שכתבתי פוסט בפייסבוק נגד המלחמה בעזה שבו אמרתי שלו היו קוראים לי למילואים, הייתי מסרב. בתגובה, חלק מהתלמידים סירבו ללמוד אצלי ופוצצו את השיעורים בכל בית הספר, וראש העיר קרא לפטר אותי. נאבקתי בפיטורים וסיימתי את השנה, אבל בשנה הבאה כבר אלמד במקום אחר.

למה רצו לפטר אותי? כי מערכת החינוך היא ברובה מקום מסורס ומבוהל, בית ללאומנות דוהרת, הדתה מתפשטת, רדיפה פוליטית ומנגד, שתיקה מבוהלת. תלמידים והורים מסיתים ומוסתים, עושים יד אחת כדי להחניק כל בדל של מחשבה ופעולה שלא מתיישרת עם השלטון. וכל האחרים מצנזרים את עצמם בבהלה, מפחד שמא יבולע גם להם. אף מורה לא רוצה הפגנת תלמידים במסדרון, אף מנהל לא רוצה זועמים מראש העיר ומהורים ואף מפקחת לא רוצה לראות את השם של בית הספר נמרח בקבוצות פייסבוק ווואטסאפ ובערוץ 14.

התוצאה היא קריסה. מערכת חינוך שבה אין חינוך אלא אינדוקטרינציה, פחד ורדיפה, כמו למשל בחוק ההשתקה, שעבר בשנה שעברה ומתיר למנכ"ל משרד החינוך לפטר עובד הוראה שהוא עובד מדינה שהורשע בעבירת טרור, חוק מיותר שכל מטרתו לאיים ולהשתיק עובדי הוראה, ובמיוחד, כמובן, עובדי הוראה ערבים, שגם כך חיים בפחד סובלים מאז ה-7.10 מרדיפה בלתי פוסקת.

כבר קראו לי בוגד לא פעם ולא פעמיים. אבל הבוגד הוא לא אני. הבוגדת הגדולה היא מערכת החינוך עצמה, שבגדה בייעודה – ליצור בוגרים משכילים, ביקורתיים, אוהבי אדם ומחוייבים לזכויות

אדם ולשוויון. מה שאנחנו רואים לנגד עינינו היום אינו מקרה, אלא תוצאה של מדיניות. ממשלות הימין, וגם אלו שבאו לפניו, הרעיבו את המערכת כדי להוציא ממנה בוגרים בורים, ללא מיומנויות חשיבה ביקורתית וללא כישורים רגשיים וחברתיים, והפקירו אותם לשיח הרעיל של הרשתות, להתלהמות של הרחוב, לפשיזם של ערוץ 14 ושל הימין הקיצוני והמשיחי. מדוע? כי כך קל יותר לשלוט. מי שלא למד מעודו לחשוב, יבלע כל סיפור שיאכילו אותו.

ובימים הרעים האלו, אנחנו רואים את תוצאות האנטי-חינוך הזה - בריסוק השיטתי של הדמוקרטיה הישראלית, בדיכוי האלים של המחאה, ברדיפת הפלסטינים אזרחי ישראל, במעשי הנישול והגזל בגדה המערבית, ובזוועות המתחוללות בעזה, שנעשות בשמנו ועל ידינו, ועוד ירדפו אותנו שנים רבות. ובין אם אנו מבצעים את המעשים הנוראיים בעצמנו, מעודדים אותם, מתכחשים להם או מזדעזעים מהם מבלי לעשות דבר - אי אפשר להתכחש לכך שחלק גדול מהתנהגותנו טמון במה שלמדנו, או לא למדנו, בבית הספר. כן, גם אנחנו, לא רק ילדינו. המערכת הזאת חולה כבר הרבה מאד שנים.

אז מה אפשר לעשות? לפני הכל - להמשיך להיאבק ללא הפסק. כדי למגר את ממשלת הרשע, להפסיק את המלחמה, להחזיר את החטופים ולעצור את ההרעבה והקטל בעזה. ובהקשר הזה אני חוזר על מה שאמרתי באותו סרטון פייסבוק מלפני שנה - כן, הייתי מסרב, מסרב להתגייס למלחמת ההשמדה בעזה.

מלבד זאת צריך לפעול, להעזיז, לעמוד באומץ ובנחישות - מורים מנהלים, הורים ותלמידים - מול המערכת שמזמן איבדה את המצפן המוסרי שלה. צריך לעשות ניקוי יסודי, עמוק מאד, ולהחזיר למרכז הבמה את הערכים החשובים לנו, ושמסוים מה חלק מאתנו חושבים שהם שווים פחות: אהבת אדם, חמלה ביקורתיות ושוויון. זה ייקח זמן ומאמץ, כי הנמק הוא עמוק. אבל אין לנו ברירה אחרת. תודה.

חיפה

26 יולי 2025

איציק לוי | פעיל מחאה ואקטיביסט, ממובילי מחאת 'השכנים של אוחנה'

ערב 659 לאוקטובר.

659 ימים ולילות של הפקרה בגיהינום. זה נשמע לכם נורמלי?

שמי איציק לוי. אני בן 57, נולדתי במרוקו למשפחה מסורתית, וב-1973 עליתי עם משפחתי ארצה. בכל שנותינו כאן, גם ברגעים קשים, לא התערערו לרגע תחושות השייכות, הגאווה בישראליות, הביטחון הלאומי, והאמון בהנהגת המדינה. אבל מה שקורה כאן מאז השבעה באוקטובר, הוא ערעור מוחלט של כל הדברים האלו!!

ההנהגה שלנו איבדה כל רסן מוסרי, ערכי, רציונלי, והיא רומסת את כל מה שנבנה פה בעבודה קשה.

מבחינתי, נקודת השפל הייתה בשבוע בו יו"ר הכנסת, חסם את כניסתה של עינב צנגאוקר לכנסת, ומנע באלימות ממשפחות חטופים לצפות בנאום רוהם, באמצעות משמר הכנסת. זה השבוע בו התחלתי 'להתפלל' 3 פעמים ביום, תפילה בת 10 דקות. שחרית מול ביתו של אמיר המפקיר אוחנה. מנחה במקום העבודה שלי בפארק התעשייה של קיסריה. וערבית בשער בגין עם משפחות החטופים.

בתפילה אני קורא את שמות החטופים כדי להזכיר לעצמי, ליו"ר כנסת ההפקרה, לשכנים שלו, לקולגות שלי בעבודה, ולעוברים ושבים בשער בגין בתל אביב, שגם אם נראה שחזרנו לאיזושהי נורמליות, שום דבר פה לא נורמלי!!

תפילות השחרית מול אמיר המפקיר, הופרעו ע"י 7 מעצרי שווא, בניגוד להחלטות בימ"ש, רק כי אני מעז להזכיר לו את אחריותו להפקרת אחינו החטופים. זה נשמע לכם נורמלי? גם לא לארבעת שופטי בית משפט השלום והמחוזי, אשר קבעו כי אין עבירה במעשיי. טירוף המעצרים, הוא רק סימפטום למצב בו שרויה המדינה.

לקדם חוק השתמטות בשעה שהחיילים שלנו כורעים תחת נטל המלחמה, זה נורמלי?

עוזרים של ראש הממשלה שעובדים בשכר עבור מדינת טרור, זה נורמלי?

לקדם חוקים אנטי דמוקרטיים, המעמיקים את השסע בעם, בזמן שאנחנו זקוקים לריפוי ושיקום, זה נורמלי?

לסרב לקחת אחריות או להקים ועדת חקירה ממלכתית לחקר האסון הנורא בתולדותינו, בו נהרגו ונטבחו 1947 חללים, זה נורמלי?

יו"ר כנסת, שאמור להגן על כל חברי הכנסת, ולא מגנה את הפגיעה הגזענית המבישה בחבר הכנסת אימן עודה, זה נורמלי?

כדי שהטירוף הזה לא יהפוך לנורמה, אסור לשתוק!

ישראל השפויה, הליברלית, הדמוקרטית, שוכבת כבר יותר משנתיים על אלונקה. היא פצועה, מדממת, עייפה, מפוצלת, מיואשת והיא זקוקה לכל אחת ואחד מכם. למרות הקושי הרב, אני מבקש מכם אישית, להיות עוד יותר אקטיביים ממה שהייתם עד כה. תביאו עוד מישהו להפגנה, פרסמו או שתפו פוסטים ברשתות החברתיות, תרמו כסף לארגון שאתם מאמינים בו, הצטרפו ליחזמות וארגונים אזרחיים, התפקדו למפלגה, העיקר שתהיו אקטיביים!!!

מניסיון אישי, האקטיביזם מרחיק ייאוש, וכמו שהוכח לא פעם בשנתיים האחרונות, הוא משפיע על המציאות.

אני רוצה לנצל את הבמה הזו כאן בחיפה, כדי להתנצל אישית בפני חבר הכנסת איימן עודה, יליד העיר. להתנצל על ניסיון ההדחה המביש בכנסת, והתקיפה הגזענית הדוחה שחוות בשבוע שעבר בנס ציונה. המעשים האלו לא משקפים את הערכים והחזון של המחנה הליברל דמוקרטי.

ולכם אני אומר, הגיע הזמן שנחבק באמת (באמירות ומעשים ברורים), את בני דודינו אזרחי המדינה שומרי החוק. והגיע הזמן גם לדרוש זאת מנבחרי הציבור שמבקשים את קולנו!!! בואו נגיד להם בקול רם, שאנחנו מעדיפים אלף אזרחים ערביים שומרי חוק כמו איימן עודה על פני בנגביר, עברייני מורשע שהסית לרצח רבין והפך לשר המשטרה. אנחנו מעדיפים אלף מנהיגים מתונים שוחרי שלום כמו מנצור עבאס, על פני חברי מפלגת הקנאות הדתית, סמוטריץ, סטרוק, סון הרמלך, גזענים חשוכים שקוראים לעצמם יהודים.

ואנחנו מעדיפים שותפות פוליטית עם המפלגות הערביות הדוגלות בשותפות אזרחית מלאה, על פני עסקני מפלגות חרדיות מתבדלות, המסרבות להשתלב בחברה האזרחית. לסיום, עוד מילה אישית. לצערי, רבים מחברי הקואליציה הם בני העדה המרוקאית. בראשם יו"ר הכנסת אוחנה, רגב, אמסלם, זוהר, דרעי, ואחרים. כמרוקאי, לי זה ברור שהם שכחו מה זה להיות יהודים מרוקאים. בחינוך שאני קיבלתי לא מפקירים אחים, לא מתעללים במשפחות חטופים, לא בוחרים בכח כסף וכבוד על פני חיי אדם. ולא מפקירים חיילים שכורעים תחת הנטל ע"י הכשרת חוק השתמטות.

אות הקין הזה יהי על מצחכם לעד. חשומה עליכום כולכום.

תודה לכם על ההקשבה, אזרחים עם מצפן מוסרי.

תודה לשותפים שלי במחאת השכנים של אוחנה.

תודה לתנועת משנים כיוון, ותודה למערך עוטף עצורים, העוגנים והרוח הגבית שלי בשנתיים האחרונות.

גדיר האני | חברת הנהגה בתנועת עומדים ביחד, ובתנועת נשים עושות שלום

ערב טוב, שמי גדיר האני, ואני ערביה-פלסטינית אזרחית ישראל. אני עומדת פה והלב שלי מוצף ברגשות. הוא מוצף בכאב, כי כל יום אני שומעת ורואה מה קורה לבני עמי בעזה. אני רואה את תמונות הילדים הרעבים, ואני רוצה לצעוק. אני רואה את הגירוש של קהילות שלמות של פלסטינים בגדה המערבית ואת האלימות של המתנחלים שם - ואני רוצה לצרוח. רק השבוע נרצח בגדה עודה הדלין בידי מתנחל, ואני משתגעת - כי אני יודעת שהסיכוי שעודה יזכה לצדק אחרי מותו קלוש, בזמן שהמחבל היהודי כבר מקבל גיבוי מהממשלה.

והלב שלי גם מלא בכאב על החטופים, ועל המשפחות שנאבקות.

אין פה סתירה. כפלסטינית שהיא גם אזרחית המדינה - אני חיה במציאות קרועה, ויודעת גם שהאנושיות והחמלה והסולידריות הן הגשר בין החלקים.

ואני חשה גם כעס. כעס כי התמונות שאנחנו רואים לא היו אמורות להיראות בשום מקום בעולם. כי הפשעים שאנחנו צריכים לעצור לא אמורים היו להיות מבוצעים.

כי להרעב זה לא אנושי. ולירות על אזרחים שמגיעים לחפש מזון זה לא אנושי. ולשטח ולהרוס ערים שלמות זה לא אנושי. כי למחוק אוכלוסיה זה לא אנושי זה פשע נגד האנושות!

אני שומעת את סמוטריץ' מתגאה שזאת "מלחמת השמדה" - ואני יודעת שאנחנו בקרב של חיינו. זה מצב חירום, ואסור לנו לוותר. כי אם נוותר עכשיו, נתיאש. ואם נתיאש - הכל יושמד ביחד עם עזה: העתיד של הפלסטינים, העתיד של הישראלים, האנושיות של המקום הזה, הנפש של כל אחת ואחד מאיתנו.

אז די! אי אפשר להמשיך דקה אחת יותר. התכנסנו כאן הערב - קואליציה רחבה של ארגונים - כדי להגיד בקול ברור: לא ניתן לזה להמשיך לקרות. לא נשתוק, ולא נעצור - עד שמלחמת ההשמדה הזאת תעצור, ועד שממשלת המוות תעוף מכאן.

מגיע לנו יותר טוב מזה! לבני העם שלי בעזה מגיע לחיות! לילדים שם מגיע לשחק! ולכולנו כאן מגיע שתהיה לנו מדינה צודקת, שוויוניות, דמוקרטית באמת, שבה וכלנו בעלות ובעלי הבית. מגיע לנו - ואנחנו נעשה את זה!

התכנסנו כאן הערב כי כולנו יודעים - אין יותר זמן. אין יותר מקום לעצום עיניים. אין יותר אפשרות לתירוצים או להקלות. כשבעזה מתבצעים פשעים בלתי נסלחים, כשבתוך ישראל הממשלה עושה הכל כדי להפוך את השלטון שלה לדיקטטורה, כשברור שמבחינתם המלחמה כאן כדי להישאר והחיים של פלסטינים - וגם של ישראלים - לא שווים כלום - אסור לנו לשתוק, וחובה שנבין: האחריות לעצור את זה היא עלינו!

הצטרפו אלינו לעמידות ברחבי הארץ מחר, אנחנו נהיה בסח'נין, עראבה, שפרעם, דיר אלאסד-בענה, מג'ד אלכרום, ג'דידה מכר, חיפה, פורדיס, באקה אלגריה, כפר קרע טירה-טייבה ורהט. החל מיום ראשון הקרוב יפעל בכיכר דיזנגוף אוהל מאבק בשיתוף פעולה חסר תקדים של עשרות ארגוני שלום, שותפות ודמוקרטיה, פעילים ופעילות שיוציאו ממנו פעולות שטח, שיבוש ומאבק בלתי פוסק - כי יש מה לעשות, ואין זמן להפסיד.

ואני רוצה לסיים ולהגיד שבמלחמות אין מנצחים, כולנו יודעות ויודעים את זה, רק הסכמים מצילים חיים ומאפשרים לכולנו לחיות בבטחון, בחירות ובשלום שכולנו ראויים להם. סכסוכים גדולים ומרים בעולם נפתרו זה יכול לקרות גם כאן.

הצטרפו אלינו לעמידות ברחבי הארץ מחר, אנחנו נהיה בסח'נין, עראבה, שפרעם, דיר אלאסד-בענה, מג'ד אלכרום, ג'דידה מכר, חיפה, פורדיס, באקה אלגריה, כפר קרע טירה-טייבה ורהט. החל מיום ראשון הקרוב יפעל בכיכר דיזנגוף אוהל מאבק בשיתוף פעולה חסר תקדים של עשרות ארגוני שלום, שותפות ודמוקרטיה, פעילים ופעילות שיוציאו ממנו פעולות שטח, שיבוש ומאבק בלתי פוסק - כי יש מה לעשות, ואין זמן להפסיד.

ואני רוצה לסיים ולהגיד שבמלחמות אין מנצחים, כולנו יודעות ויודעים את זה, רק הסכמים מצילים חיים ומאפשרים לכולנו לחיות בבטחון, בחירות ובשלום שכולנו ראויים להם. סכסוכים גדולים ומרים בעולם נפתרו. זה יכול לקרות גם כאן.

רולא דאוד | מנהלת שותפה בתנועת "עומדים ביחד"

יש עכשיו ילדה בעזה, שרעבה לאוכל. יש עכשיו ילד עזתי שצמא למים. אני לא יכולה להתחיל לדמיין איך זה מרגיש. אני לא יכולה לדמיין את הכאב של גוף מותש - וגם לא את הכאב של ההורים שמבטיחים שמחר יהיה טוב יותר, ויודעים שזה לא בשליטתם.

אני לא יודעת כמה כוח נשאר לילדה או לילד האלו בגוף כדי לצעוק. אבל אני יודעת שאני יכולה לצעוק בשבילם.

ולכן אני כאן הערב, כדי לצעוק, בשם ועבור כל מי שקולם לא נשמע - די!

די להרעבה!

די להשמדה!

די להפצצות של אוהלי עקורים!

די לפשעי המלחמה!

די לטיהור האתני!

די לתכניות מהגהינום, כמו הקמת מחנה ריכוז על חורבות רפיח, שבאופן ציני ושקרי מכנים אותו "עיר הומניטרית".

די!

ודי עם להגיד לנו, שכשאנחנו מדברים על עזה ועל הפלסטינים שחיים בה - אנחנו מדברים נגד הישראלים. אני כאן כדי להגיד בקול ברור: המלחמה הזאת הורסת את העתיד של שני העמים. היא מרסקת את הביטחון של כולנו. היא דנה את כולנו לחיים תחת ממשלה משיחית, כהניסטית, ששונאת דמוקרטיה ושונאת שלום ושונאת את האנשים שחיים כאן. בדהירה שלהם לסיפוח וטרנספר - הם לא סופרים אף-אחד. הם לא סופרים את עשרות אלפי הפלסטינים שכבר שילמו בחייהם, לפי הערכות מסוימות - כבר כמאה אלף פלסטינים. ביניהם, כ-20 אלף ילדים.

והם לא סופרים את החטופים, שמחכים לעסקה שהממשלה מסרבת לחתום.

והם לא סופרים גם את הקהילות הפלסטיניות בגדה, שסובלות יום-יום ממתנחלים אלימים שמלווים בידי הצבא. רק השבוע נרצח עודה הדלין בכפר אום אל חיר. והמתנחל החשוד, שיש צילומים שלו יורה באקדח על התושבים? הוא שוחרר למעצר בית, וחשוד "בהמתה בקלות דעת"! צריך לומר בבירור: לזה קוראים רצח!

וכמו שבממשלה לא סופרים את החיים של עודה, הם לא סופרים את הדורות הבאים של פלסטינים וישראלים. הם מתעלמים מהאמת הפשוטה: בארץ הזו חיים שני עמים, ואף-אחד מאיתנו לא הולך לשום מקום!

כשאני מקבלת הודעות מעזה, מאנשים שנאבקים להישאר בחיים כבר 22 חודשים, אני מבקשת מהם דבר אחד: להחזיק מעמד. ואני נשברת בתוכי בכל פעם, כי אני יודעת שעבור משפחה בעזה, הישרדות היא עניין של מזל. הם לא יודעים איפה תיפול פצצה מחר. הם לא יודעים מתי פתאום ייפתחו עליהם באש. הם לא יודעים מי יהיה הבא בתור. זה עניין של מזל - אבל זה לא גזירת גורל. זה יכול להיות אחרת! יכול להיות כאן עתיד אחר!

עוד ועוד ממשלות בעולם - צרפת, בריטניה, קנדה, ובקרוב אולי גם גרמניה - מכירות במדינה פלסטינית. מכירות בזה שגם לעם הפלסטיני מגיע לחיות במדינה עצמאית משל עצמו. שגם לעם הפלסטיני מגיע לחיות לא באוהלי פליטים אלא בשלום, במקום תחת השמש. וצריך לומר: הגיע הזמן שגם פה בישראל תהיה ממשלה שמכירה בזכותו של העם הפלסטיני לחיות במדינה עצמאית, ממשלה שמחליטה לסיים את הכיבוש, ממשלה שחותמת על הסכם שלום ישראלי-פלסטיני!

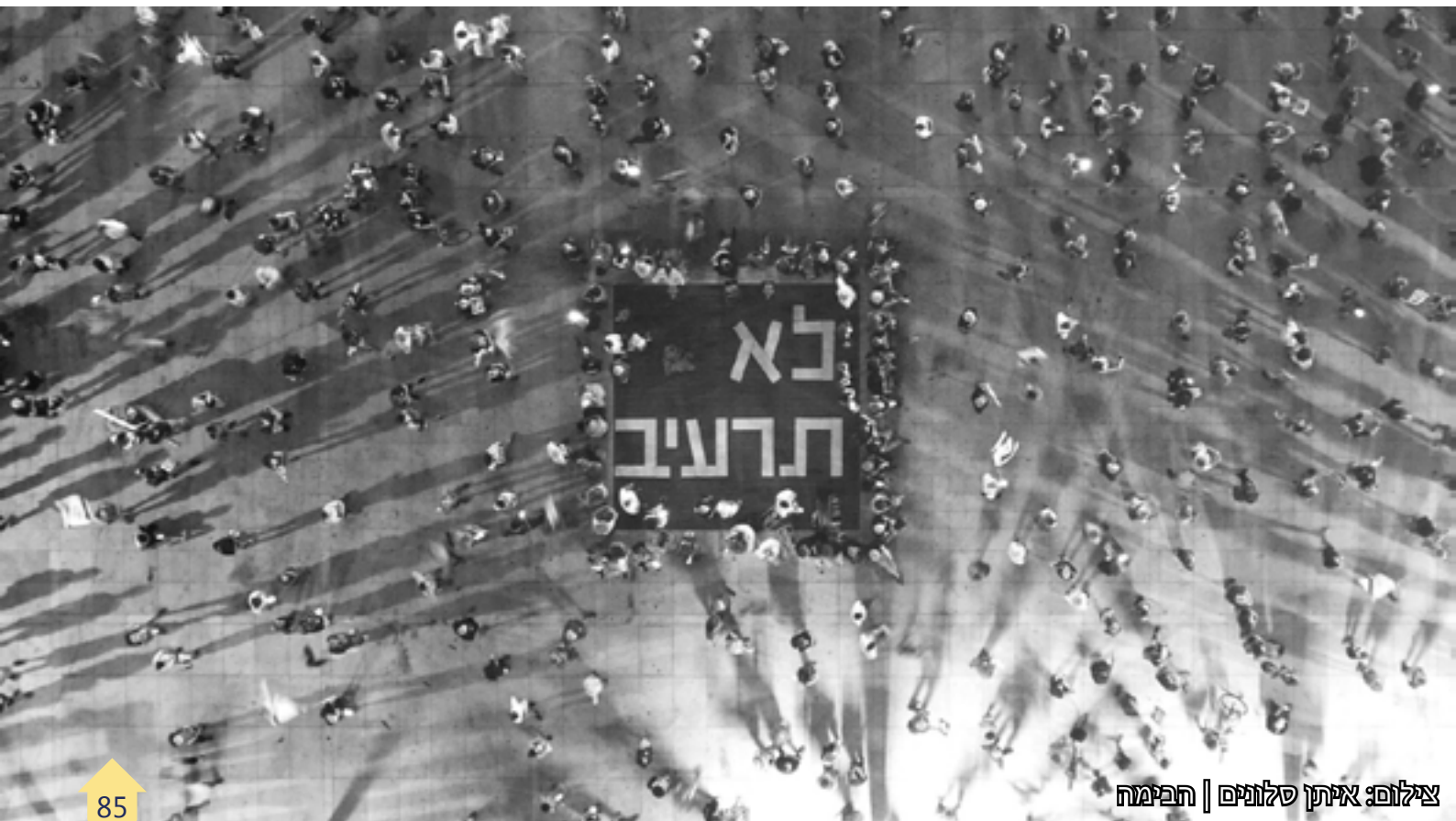
ובשביל לעשות את זה אנחנו חייבים להשמיע קול, ביחד - ערבים ויהודים. האזרחים הפלסטינים בישראל נמצאים תחת מתקפה. משתיקים אותנו, עוצרים אותנו. אני אומרת מכאן לשותפים היהודים שלי - תעמדו איתנו ביחד! אל תשתקו כשזה קורה. ואני אומרת גם לשותפים הפלסטינים שלי - המאבק הזה חייב להיות משותף. כי רק ביחד, יש לנו מספיק כוח לעצור את הממשלה. ואסור לנו לחשוב שזו לא אחריות שלנו, או שאין מה לעשות.

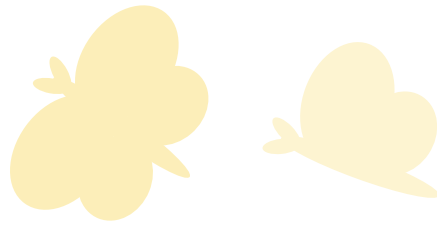
כי אפשר לסרב! וכן, צריך לסרב לשרת את המלחמה הזאת!

כן, לסרב, לשרת, את המלחמה הזאת!

כי אפשר לשבש את החיים פה עד שהממשלה תישבר!

כי אפשר לצאת שוב ושוב, עד שנצליח להביס אותם.

ואני רוצה להגיד כמה מילים בשפה הערבית, לבני עמי שבעזה:

لأهلي في غزة.

نحن بعاد عنكم بالجغرافيا، بس أقرب من أي وقت تاني .

صحيح مش عايشين تحت الطيارات،

ولا منعند أيامنا بعد كل قصف،

ولا منركض على جثث اللي منحبهن تحت الركام.

بس منامنا مش هادي،

قلوبنا مش مرتاحه،

إحنا بنعرف إنكم تعبتموا،

وإن أجسادكم مهزوزة،

وإن أرواحكم بتنزف كل يوم مية مرة.

بس صدقونا... دمعتم هي دمعتنا،

وأنينكم هو أنين بيوتنا،

والألم اللي فيكم، ساكن فينا.

واليوم، من قلب تل أبيب،

نقف معا آلاف، عرب ويهود،

نحمل صوت واحد،

نصرخ من وجعنا، من إنسانيتنا:

كفاية إبادة، كفاية حصار، كفاية تجويع.

غزة،

مش ناسينك.

مش ساكتين.

ومش رح نسكت.

חברות וחברים, ביחד, יש לנו את הכוח להשמיע קול אחר. ביחד נוכל לבנות עתיד אחר בארץ הזאת. ובשביל זה אנחנו נמשיך לצאת לרחובות - בת"א, ביפו, בסכנין, בבאקה, בירושלים, בחיפה, בגבול עם עזה. תמשיכו לצאת לרחוב. בואו איתנו. אל תעצרו ואל תתיאשו. אנחנו חייבים להציל חיים, וביחד - נוכל גם לעשות את זה.

פרופ' מיכל בר-אשר סיגל | אוניברסיטת בן גוריון בנגב

שמי מיכל בר-אשר סיגל, ואני פרופסור לתלמוד באוניברסיטת בן גוריון (ולמען הסר ספק, אני מדברת כאן כאדם פרטי ולא כסגנית נשיא לקשרים בין לאומיים). היום הוא תאריך סימלי- כמעט ערב תשעה באב, בימים שעל פי המסורת היהודית חרבו בית המקדש הראשון והשני, ומילותיה של מגילת איכה מתנגנות לי בראש כבר ימים ארוכים, במנגינה המיוחדת שבה הקינה הזאת נשמעת בבתי הכנסת שבהם גדלתי.

המשורר באיכה מתאר את מצבה הקשה של ירושלים בזמן ואחרי המצור שהוביל לחורבן הבית הראשון: חָטָא חֲטָאָה יְרוּשָׁלַם, עַל־כֵּן לְנִידָה הִיָּתָה; יְרוּשָׁלַם, מִתּוֹאֲרַת כְּנִידָה – עִיר מְנוּדָה. עִיר דְּחוּיָה. וְהוּא מִמְּשִׁיךְ: כָּל־מִכְבְּדֶיהָ הִזְלֹוָה כִּי־רָאוּ עֲרוֹתָה... וְתָרַד פְּלָאִים, אֵין מְנַחֵם לָהּ. המקונן מתאר מצב של זילות ונידוי של העיר כתוצאה מחטאיה. ואין נחמה. אין. כמו אז, גם היום, ישראל עוסקת בהשמדת ערך עצמה. ובמהירות המפתיעה אפילו את הפסימיים שבנינו, העולם רואה את המתרחש בגבולותינו, ובוחר להתרחק מאתנו בכל יום.

כמי שעוסקת בזירות בין לאומיות אקדמאיות רבות אני שבורת לב לדווח שישראל הטובה והמבטיחה, מלאת הפוטנציאל, האנשים היצירתיים והטובים, הופכת מצורעת בזירה הבינלאומית. ומה שהכי נורא, הביקורת ברובה מוצדקת.

במיוחד השבוע חבריי ואני היינו עסוקים במאבק למנוע את הנידוי שלנו מהקהילה האקדמית האירופית, והפעם לא על ידי שונאינו, ולא על ידי מבקשי רעתנו, אלא על ידי חברינו, שפשוט שואלים אותנו "הזאת ירושלים?"

מלחמות הם דבר מורכב. יש תמיד נזק אגבי, ולעתים נאלצים להצדיק את הפגיעות האלה, אבל גם אז, אסור להקשות את הלב מול סבלו של האחר. אפשר לבחור לשלם את מחיר המלחמה כשחייבים. ובחרנו. ובצדק, אחרי היום הנורא של השבעה באוקטובר. אבל עכשיו מדינת ישראל בוחרת להשאר במלחמה לא מוצדקת בשלב זה. לא על החיילים שלנו מוטלת אשמת האסון בעזה. הם נקלעים למצב בלתי אפשרי בנסותם להגן עלינו ועל בתיהם. אבל אי אפשר להתעלם מזה שהמחירים נוראיים. יום יום אנחנו צופים בחדשות, ופסוקים אחרים ממגילת איכה מתגלים לנו מול העיניים: דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנָן אֶל-חִכּוֹ, בְּצָמָא; עוֹלָלִים שָׁאָלוּ לָחֶם, פָּרַשׁ אֵין לָהֶם.

סביב ציון חורבן הבתים בתשעה באב, אנחנו נוהגים להשוות לתקומתה של ישראל מהגלות. אבל ריבונות ועצמאות גם דורשים עמוד SH שדירה מוסרי. ספרות חזל, שאותה אני חוקרת, נכתבה בימים שהעם היהודי הפסיד את עצמאותו, והיא זו שעיצבה את התרבות היהודית של מאמיניה עד לימינו אנו. וברגע של רפלקסיה עצמית הרבנים אומרים כך (פסיקתא דרב כהנא) על הסכנות שבריבונות יהודית:

"בבניינה העמידה לי רשעים. כגון אחז מנשה אמון. בחורבנה העמידה לי צדיקים. כגון דניאל וחבורתו. מרדכי וחבורתו. עזרא וחבורתו."

הרבנים מסתכלים על סוגי ההנהגה היהודית לאורך ההיסטוריה ומגיעים למסקנה כואבת: בניין העם הוא לא ערובה לחיים מוסריים עם הנהגה של צדיקים. העצמאות המדינית והפוליטית, הולידה בעבר מנהיגים רשעים. ודווקא בתקופות החורבן צמחה הנהגה אמיצה ונאמנה. הכוח, העצמאות,

ההצלחה, יכולה להוליד שחיתות, אכזריות, וכשלון מוסרי. ההפיכה המשטרית המפרקת כל חלקה טובה, משתוללת גם בימים אלו. והיא קשורה בטבורה לתרבות השלטונית שמתחזקת כאן מלחמה איומה. וכמו שחז"ל הצביעו על זמנם, אנחנו לצערנו חיים שוב בעידן כזה. "בבניינה העמידה לי רשעים". הפקרת החטופים, סיכון חיילנו לשוא, סיכון עתיד ילדינו, והתעלמות מהסבל הנוראי של אזרחי עזה. וכל אלו מלווים בטרור ויאילויות איומה. ההרג. הרעב. ההפקרה. הופכים למנת חלקנו היומית כמעט באופן בנאלי. ואנחנו חייבים. ממש ממש חייבים. לקום ולצעוק. לא בשמנו. מגיעה לנו, בבנייננו, הנהגה של צדיקים. של טובים. של רחומים. הגיע הזמן לעצור את המלחמה הזו. להחזיר את החטופים. ולהפסיק את הסבל הנוראי בעזה. עכשיו.

צילום: שני תמים | תל אביב

צילום: רן דמבו | חיפה

ד"ר לולי שטרן | מרכז חינוך ליאו באק

(על פי יהונתן גפן)

כשהסתכלתי בחדשות אחרי הצהרים
 ראיתי בחור רזה בלי נעלים
 היו לו פנים עצובות, הוא שכב בתוך כלוב
 אמרתי לעצמי לא להסתכל, אבל הסתכלתי

כשהסתכלתי בחדשות אחרי הצהרים
 זה היה מזמן, לפני איזה שבועים
 מאז הייתי עסוקה, הרבה דברים קרו בינתיים
 כבר שכחתי שפעם לא רציתי מלחמה
 רק האיש העיף עם הדמעות בעינים לא יוצא לי מהנשמה

צילום: רני גרף | שער בגין

תודות

תודה לחברי המערכת ולצלמים:

איתי אטר, אוניברסיטת תל-אביב
דורון כהן, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
אלון קורנגרין, אוניברסיטת בר-אילן
צמרת ריקון, מכללת אורנים
יאיר שגיא, אוניברסיטת חיפה
רות שרץ-שובל, מכון ויצמן
רוני גבע, אוניברסיטת בר-אילן
עורך: אלון קורנגרין
עריכה גרפית: רונית כהן-ספר

צלמים: ELAN, אדר איל, אורי יפה, אורי קורן,
אילת מרקוביץ, איתן סלונים, אלון קורנגרין, ארז וולך,
בני משי, גיל בארי, דנור אהרון, ורד כליפא כספי,
זהר בר יהודה, חני ברוכין, יוסי ירון, ליאור שגב,
מיכה ורדי, מירי פורת, צביקה גולן, ראובן להב,
רוני שפירא, רועי בושי, רן דמבו, רני גרף, שב"פ,
שני תמים, תניא ציון וולדקס

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

יולי 2025

